

NARODOWY BANK POLSKI

Bilans Płatniczy Rzeczypospolitej Polskiej za IV kwartał 2023 r.

Synteza	5
1. Rachunek bieżący i kapitałowy	5
2. Rachunek finansowy i zadłużenie zagraniczne	6
Rachunek bieżący i kapitałowy	8
1.1. Międzynarodowy handel towarami i usługami	9
1.2. Dochody pierwotne	22
1.3. Dochody wtórne	26
1.4. Transfery z Unią Europejską	26
1.5. Rachunek kapitałowy	27
Rachunek finansowy	29
2.1. Rachunek finansowy – pasywa	29
2.2. Rachunek finansowy – aktywa	35
2.3. Pochodne instrumenty finansowe	41
Zadłużenie zagraniczne	45
3.1. Zadłużenie zagraniczne sektora rządowego i samorządowego	46
3.2. Zadłużenie zagraniczne pozostałych sektorów (wobec podmiotów niepowiązanych kapitałowo)	47
3.3. Zadłużenie zagraniczne pozostałych sektorów z tytułu instrumentów zaliczanych do inwestycji bezpośrednich	47
3.4. Zadłużenie zagraniczne sektora bankowego (z wyłączeniem NBP)	48
3.5. Zadłużenie zagraniczne NBP	49
3.6. Struktura walutowa zadłużenia zagranicznego	49
3.7. Wybrane wskaźniki zadłużenia zagranicznego	50
Aneks statystyczny	53
Spis ramek	87
Spis wykresów	88
Spis tabel	89
	90

Synteza

1. Rachunek bieżący i kapitałowy

Łączna wartość salda rachunku bieżącego i kapitałowego w IV kwartale 2023 r. była dodatnia i wyniosła 22,4 mld zł, a jego relacja do PKB ukształtowała się na poziomie 2,4%. W rachunku bieżącym bilansu płatniczego odnotowano dodatnie saldo w wysokości 16,5 mld zł. Na poziom nadwyżki wpłynęły: dodatnie salda obrotów usługowych (43,6 mld zł) oraz dodatnie saldo towarów (1,2 mld zł). Wpływ dodatniego salda handlu międzynarodowego częściowo był niwelowany przez ujemne saldo dochodów pierwotnych wynoszące minus 26,8 mld zł. Na uwagę zasługuje fakt, że saldo towarów wzrosło o 28,0 mld zł w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. W tym samym czasie saldo usług wzrosło o 0,5 mld zł, natomiast pozostałe składniki rachunku bieżącego wykazały tendencję spadkową. Saldo dochodów pierwotnych zmniejszyło się o 3,7 mld zł, zaś saldo dochodów wtórnych spadło o 0,3 mld zł.

W IV kwartale 2023 r. wartość eksportu ukształtowała się na poziomie 373,2 mld zł i była o 8,3% niższa w porównaniu z rokiem poprzednim. Był to drugi kolejny kwartał spadku wartości eksportu. Zmniejszenie się wartości eksportu z jednej strony wynikało z trendów recesyjnych obserwowanych w handlu krajów Unii Europejskiej, z drugiej dalszej przeceny większości eksportowanych produktów. Znalazło to odzwierciedlenie w jednoczesnym spadku wolumenu oraz cen transakcyjnych. Na dominację tendencji spadkowych w eksporcie w IV kwartale 2023 r. wskazuje także spadek wartości w pięciu spośród sześciu głównych kategorii towarów. Podobnie jak w poprzednich kwartałach, najgłębszy spadek miał miejsce w towarach zaopatrzeniowych, które obejmują największą część eksportu. Duży spadek odnotowali także eksporterzy towarów konsumpcyjnych, na co największy wpływ miało duże zmniejszenie się zagranicznej sprzedaży dóbr trwałego użytku. Natomiast w kategorii obejmującej środki transportu nastąpiło zahamowanie tendencji wzrostowej eksportu, głównie w wyniku wyraźnego zmniejszenia eksportu akumulatorów elektrycznych.

W ostatnim kwartale 2023 r. wartość importu wyniosła 372,0 mld zł, była więc o 14,2% niższa w porównaniu z ostatnim kwartałem 2022 r. Był to trzeci kolejny kwartał spadku importu. Podobnie jak w poprzednich dwóch kwartałach największy wpływ na zmniejszenie się wartości importu miał spadek cen najpierw wynikający z silnej przeceny paliw i surowców na rynkach międzynarodowych, z czasem coraz silniej kształtowany przez aprecjację nominalnego kursu złotego. Do spadku wartości importu przyczynił się także niższy wolumen importowanych produktów. Złożyło się na to przede wszystkim mniejsze zapotrzebowanie na towary zaopatrzeniowe i części ze strony sektora eksportowego. Spadki wartości importu nastąpiły w pięciu spośród sześciu głównych kategorii. Najgłębsze miały miejsce w paliwach oraz w towarach zaopatrzeniowych, tj. w kategoriach, gdzie wpływ spadków cen na zmiany importu był największy. Natomiast wzrostowa tendencja utrzymała się w kategorii obejmującej środki transportu, głównie w wyniku rosnącego popytu na samochody osobowe.

W analizowanym okresie saldo obrotów towarowych pozostało dodatnie i ukształtowało się na poziomie 1,2 mld zł. Był to czwarty kolejny kwartał z dodatnim saldem obrotów towarowych, jednak nadwyżka ta była wyraźnie niższa niż w trzech poprzednich kwartałach. Pogłębienie się spadku cen eksportu przy jednoczesnym ustabilizowaniu się wskaźników cen importu wpłynęło na obniżenie się wskaźnika terms of trade. W

IV kwartale 2023 r. poprawa salda była ograniczona przede wszystkim do zmniejszenia się deficytu w paliwach. W pozostałych kategoriach traktowanych łącznie nastąpiło niewielkie zmniejszenie się nadwyżki, co wynikało z obniżenia dodatniego salda w handlu towarami konsumpcyjnymi i środkami transportu.

W IV kwartale 2023 r. dodatnie saldo w handlu usługami wyniosło 43,6 mld zł. W porównaniu z analogicznym okresem 2022 r. wzrosło ono o 0,5 mld zł. Wpłynęła na to przede wszystkim poprawa salda pozostałych usług o 2,2 mld zł i usług transportowych o 1,3 mld zł. W przypadku podróży zagranicznych odnotowano spadek w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego o 3,6 mld zł. Wzrost salda z tytułu usług uszlachetniania i napraw jest niewielki i wyniósł łącznie 0,7 mld zł. Najmocniej zróżnicowaną kategorią usług są pozostałe usługi, których saldo od długiego czasu było jednym z motorów napędowych polskiej nadwyżki w handlu usługami. Wzrost pozostałych usług wynikał głównie z przyrostu pozostałych usług biznesowych (usług świadczonych przez profesjonalistów).

Saldo dochodów pierwotnych było ujemne i wyniosło 26,8 mld zł. O jego wysokości zdecydowało przede wszystkim ujemne saldo dochodów związanych z inwestycjami bezpośrednimi (minus 29,3 mld zł). Wpływ na wysokość salda miał też deficyt w wynagrodzeniach pracowników (ujemne saldo 4,6 mld zł).

W IV kwartale 2023 r. Polska przekazała beneficjentom środków unijnych 31,3 mld zł z tytułu transferów unijnych. Z tej kwoty można wyodrębnić 15,6 mld zł, które trafiło do beneficjentów w ramach transferów bieżących, oraz 15,7 mld zł w ramach rachunku kapitałowego. Na wysokość środków zarejestrowanych na rachunku bieżącym w dużej mierze wpłynęły środki wypłacone beneficjentom płatności bezpośrednich (7,9 mld zł) oraz Regionalnych Programów Operacyjnych (1,8 mld zł). W ramach rachunku kapitałowego środki przekazano beneficjentom Regionalnych Programów Operacyjnych (6,6 mld zł) oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (5,7 mld zł). Składka do budżetu UE wyniosła 8,4 mld zł i była niższa o 1,7 mld zł niż w analogicznym kwartale poprzedniego roku.

W omawianym kwartale saldo rachunku kapitałowego było dodatnie i wyniosło 5,9 mld zł. W stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku zwiększyło się o 6,8 mld zł. Przychody wyniosły 23,4 mld zł i złożyły się na nie transakcje z tytułu handlu prawami do emisji CO₂ klasyfikowane jako sprzedaż aktywów niefinansowych w kwocie 7,7 mld zł oraz transfery kapitałowe w kwocie 15,7 mld zł, na które prawie w całości złożyły się transfery unijne. Wartość rozchodów wyniosła natomiast 17,5 mld zł i prawie w całości wynikała z nabycia praw do emisji CO₂. Wartość ta była o 3,0 mld zł mniejsza niż przed rokiem.

2. Rachunek finansowy i zadłużenie zagraniczne

Saldo inwestycji nierezydentów w Polsce było dodatnie i wyniosło 49,5 mld zł. Złożyło się na nie dodatnie saldo pozostałych inwestycji, inwestycji portfelowych i inwestycji bezpośrednich. Zobowiązania rezydentów z tytułu pozostałych inwestycji wzrosły o 28,2 mld zł, głównie z tytułu pozostałych kredytów otrzymanych (40,7 mld zł). Inwestycje portfelowe nierezydentów w Polsce wzrosły o 14,3 mld zł. O wzroście tej kategorii zdecydował zarówno napływ kapitału z tytułu dłużnych papierów wartościowych (11,4 mld zł), jak i z tytułu udziałowych papierów wartościowych (2,8 mld zł). W IV kwartale 2023 r. inwestycje bezpośrednie

wzrosły o 7,1 mld zł. Saldo akcji i innych form udziałów kapitałowych było dodatnie i wyniosło 27,3 mld zł, w tym dodatnie reinwestycje zysków w wysokości 18,0 mld zł.

W omawianym kwartale polskie inwestycje za granicą zwiększyły się o 59,4 mld zł. Na wysokość tej pozycji wpłynęły dodatnie salda wszystkich kategorii bilansu płatniczego. Największe dodatnie saldo w wysokości 18,6 mld zł odnotowano w kategorii oficjalne aktywa rezerwowe. Dodatnie saldo inwestycji bezpośrednich wyniosło 16,7 mld zł, głównie w wyniku wzrostu należności z tytułu instrumentów dłużnych (o 14,4 mld zł). Dodatnie saldo pozostałych inwestycji wyniosło 11,8 mld zł. Największy udział w saldzie miały pozostałe należności (30,9 mld zł), które zrekompensowały ujemne saldo rachunków bieżących i lokat w bankach za granicą (21,6 mld zł). Dodatnie saldo inwestycji portfelowych wyniosło 7,7 mld zł. Największy wzrost aktywów z tego tytułu odnotowały pozostałe sektory, który zwiększyły swoje aktywa o 4,9 mld zł. Saldo pochodnych instrumentów finansowych było również dodatnie i wyniosło 4,6 mld zł.

Zadłużenie zagraniczne brutto Polski na koniec IV kwartału 2023 r. wyniosło 1 679,9 mld zł i w stosunku do września 2023 r. zmniejszyło się o 44,8 mld zł, tj. o 2,6%. Na zmianę stanu zadłużenia zagranicznego wpłynęły ujemne inne zmiany¹, które zmniejszyły je o 64,2 mld zł (głównie w wyniku różnic kursowych). Saldo transakcji bilansu płatniczego oddziaływało w przeciwnym kierunku, powiększając je o 19,4 mld zł. Największy spadek zadłużenia zagranicznego zarejestrowały podmioty ujmowane w inwestycjach bezpośrednich, które zmniejszyły swoje zobowiązania z tytułu instrumentów dłużnych o 41,8 mld zł (m.in. z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych). W tym samym czasie drugi największy spadek zadłużenia zagranicznego zarejestrował NBP, który zmniejszył swoje zobowiązania głównie z tytułu pasywnych transakcji repo. Pozostałe podmioty niepowiązane kapitałowo ujmowane w kategorii „pozostałe sektory” również zmniejszyły swoje zobowiązania o 17,7 mld zł, przede wszystkim z tytułu otrzymanych kredytów handlowych. Zadłużenie zagraniczne sektora rządowego i samorządowego wzrosło o 20,1 mld zł, głównie z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych. Zadłużenie zagraniczne sektora bankowego również zwiększyło się w większości z tytułu kredytów otrzymanych o 17,1 mld zł.

Na koniec IV kwartału 2023 r. relacja zadłużenia zagranicznego ogółem do PKB wyniosła 49,5% i w stosunku do III kwartału 2023 r. poprawiła się o 2,2 pkt proc. Na poprawę tej relacji wpłynął wzrost PKB w ujęciu płynnego roku (o 1,8%) przy jednoczesnym spadku zadłużenia zagranicznego (o 2,6%).

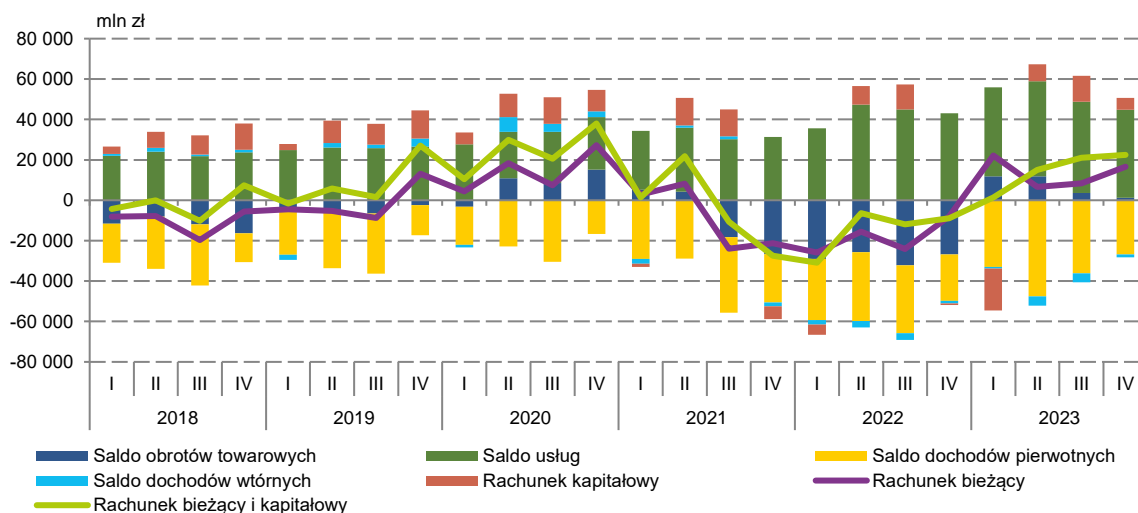
Z punktu widzenia oceny płynności międzynarodowej danego kraju przez rynki finansowe ważnym wskaźnikiem jest relacja krótkoterminowego zadłużenia zagranicznego do oficjalnych aktywów rezerwowych. Na koniec grudnia 2023 r. relacja ta wyniosła dla Polski 63,9% i w porównaniu z III kwartałem 2023 r. poprawiła się o 4,3 pkt proc. Większy spadek zadłużenia krótkoterminowego (o 9,1%) niż oficjalnych aktywów rezerwowych (o 3,1%) przyczynił się do poprawy tej relacji.

¹ Inne zmiany obejmują m.in.: różnice kursowe, zmiany z wyceny, reklasyfikacje i storna.

Rachunek bieżący i kapitałowy

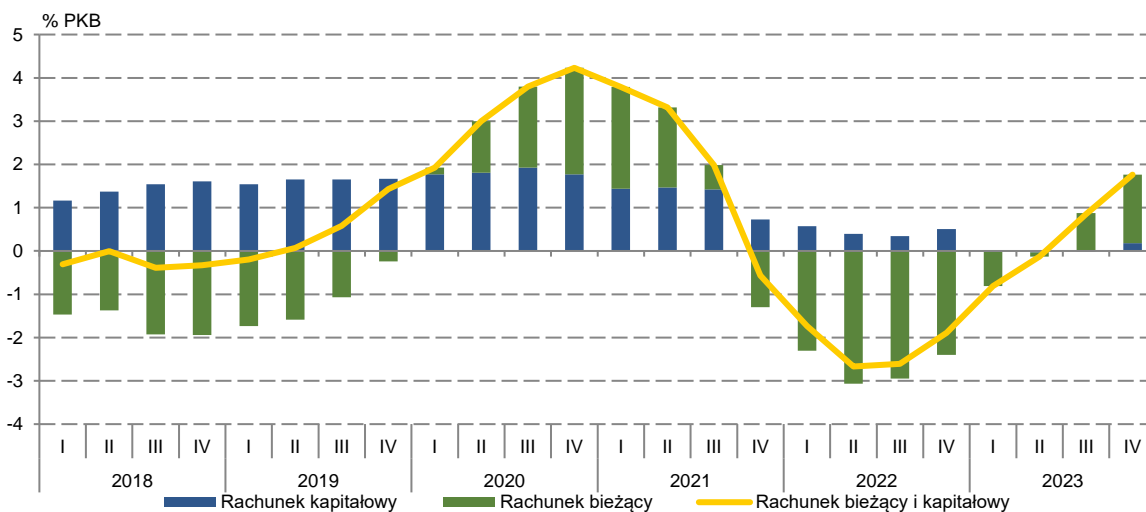
Saldo rachunku bieżącego i kapitałowego w IV kwartale 2023 r. było dodatnie i wyniosło 22,4 mld zł. Na tę kwotę złożyło się dodatnie saldo rachunku bieżącego w wysokości 16,5 mld zł oraz saldo rachunku kapitałowego w kwocie 5,9 mld zł. W odniesieniu do roku poprzedniego w IV kwartale 2023 r. saldo rachunku bieżącego i kapitałowego poprawiło się o 31,3 mld zł. Tak duża poprawa wynikała głównie ze zmiany salda rachunku bieżącego o 24,5 mld zł, przy czym w głównej mierze był to wynik poprawy salda towarów o 28,0 mld zł. Saldo usług również wzrosło w stosunku do roku poprzedniego o 0,5 mld zł. Pozostałe kategorie rachunku bieżącego zanotowały w omawianym okresie niewielkie spadki salda. Najsilniej, blisko o 3,7 mld zł zmniejszyło się saldo dochodów pierwotnych. Saldo dochodów wtórnych obniżyło się rok do roku o 0,3 mld zł. W tym samym czasie saldo rachunku kapitałowego wzrosło o 6,8 mld zł.

Wykres 1. Saldo rachunku bieżącego i kapitałowego w ujęciu kwartalnym

Relacja salda rachunku bieżącego i kapitałowego do PKB wyniosła w omawianym kwartale plus 2,4% i zmieniła się w stosunku do analogicznego kwartału roku poprzedniego o 3,4 pkt proc. Relacja rachunku bieżącego i kapitałowego do PKB na koniec 2023 r. (w ujęciu płynnego roku²) wyniosła 1,8%. Trzyletnia średnia ruchoma omawianego wskaźnika (relacja salda rachunku bieżącego i kapitałowego do PKB) była równa minus 0,2%, co jest wartością mieszczącą się w ustalonym przez Eurostat przedziale (minus 4,0% – plus 6,0%).

² Ujęcie płynnego roku oznacza, że do wyliczenia wskaźnika brane są pod uwagę ostatnie 12 miesięcy.

Wykres 2. Saldo rachunku bieżącego i kapitałowego w % PKB w ujęciu płynnego roku

1.1. Międzynarodowy handel towarami i usługami

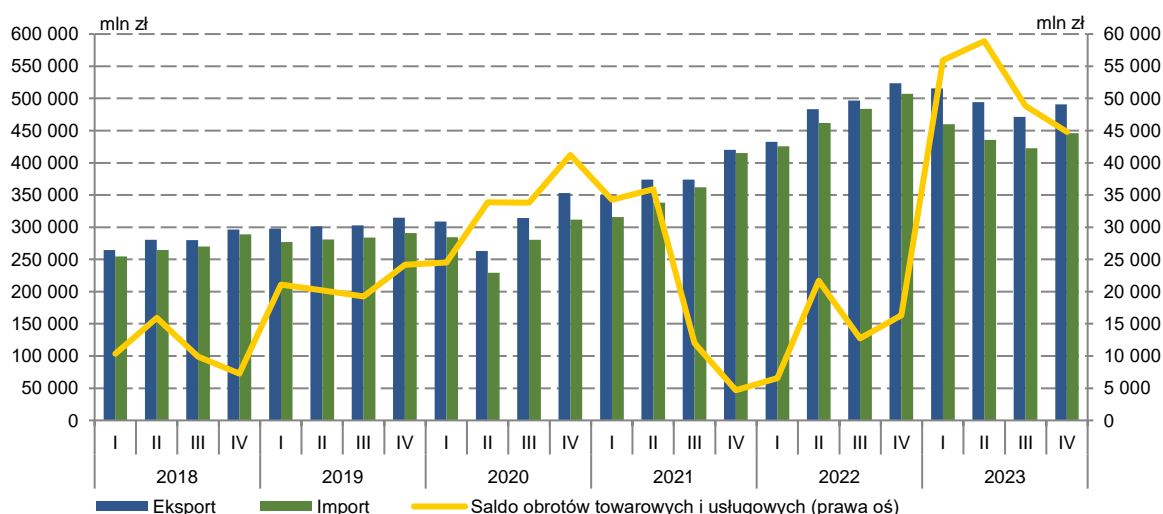
W IV kwartale 2023 r. kontynuowana była tendencja spadkowa obrotów międzynarodowych. Łączna wartość eksportu towarów i usług w tym okresie zmniejszyła się o 6,7% r/r, był to więc drugi kolejny kwartał spadku wartości eksportu. Natomiast wartość importu zmniejszyła się o 12,2% r/r, i był to już trzeci kwartał ze spadkiem wartości importowanych towarów i usług. W całym 2023 r. wartość eksportu zwiększyła się o 1,5%, a wartość importu zmniejszyła się o 7,0%

Głębszy spadek importu niż eksportu przyczynił się do dalszej poprawy salda handlu zagranicznego. W okresie październik-grudzień 2023 r. nadwyżka wymiany zagranicznej ukształtowała się na poziomie 44,8 mld zł (co stanowiło 4,8% produktu krajowego brutto). Dodatkowo saldo obrotów międzynarodowych było więc niższe niż w poprzednich kwartałach 2023 r. Poprawa salda w porównaniu z 2022 r. wynikała niemal w całości z odwrócenia salda obrotów towarowych z ujemnego na dodatnie. Bilans wymiany towarowej poprawił się o 28,0 mld zł w porównaniu z IV kwartałem 2022 r., podczas gdy nadwyżka usług powiększyła się w tym okresie o 0,5 mld zł. W całym 2023 r. saldo wymiany międzynarodowej wyniosło 208,5 mld zł wobec 57,3 mld zł w 2022 r. Saldo usług wzrosło do 180 mld zł, tj. dotychczas najwyższego poziomu. Natomiast saldo obrotów towarowych ukształtowało się na poziomie 28,5 mld zł.

Utrzymanie do końca 2023 r. wzrostowej tendencji w eksporcie i imporcie usług wobec jednoczesnego spadku wartości towarów wpłynęło na zwiększenie udziału usług w handlu zagranicznym Polski. Udział usług zarówno w eksporcie, jak i w imporcie po raz pierwszy przekroczył poziom obserwowany przed pandemią, tj. w 2019. W 2023 r. usługi stanowiły 23,0% wartości eksportu i 15,5% wartości importu (wobec odpowiednio 22,0% i 13,6% w 2022 r.).

W IV kwartale, jak i w całym 2023 r. spadki wymiany handlowej były głębsze niż kategorii związanych z popytem krajowym, co wpłynęło na zmniejszenie się udziałów eksportu i importu w produkcie krajowym brutto. Relacja eksportu towarów i usług do PKB zmniejszyła się z 62,7% w 2022 r. do 57,5% w 2023 r., a relacja importu odpowiednio z 61,2% do 51,5%. Spadki udziału obrotów międzynarodowych w PKB dotyczyły zdecydowanej większości krajów UE w 2023 r. W Polsce okazały się jednak głębsze niż średnio w Unii Europejskiej.

Wykres 3. Wartości handlu zagranicznego towarami i usługami

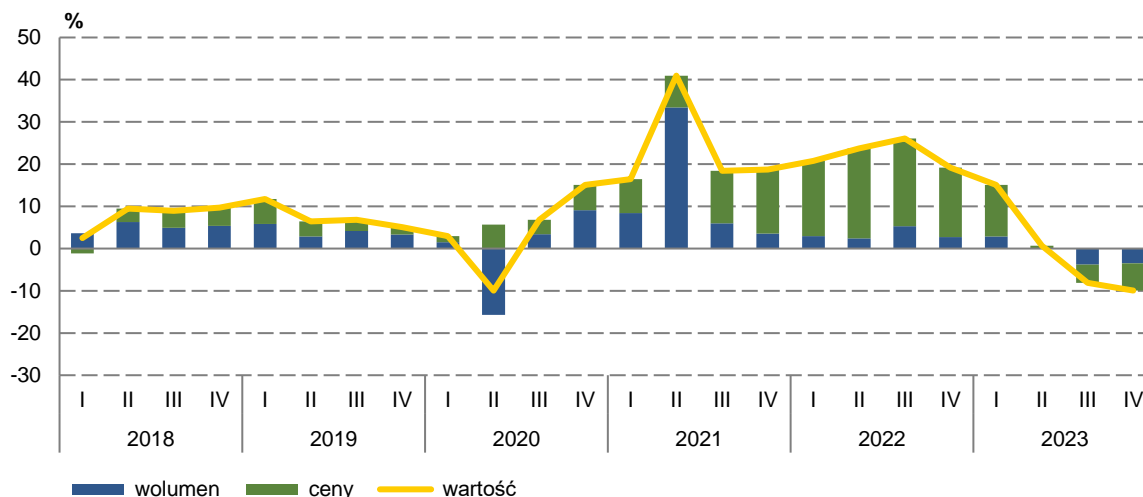

1.1.1. Eksport towarów

W ostatnim kwartale 2023 r. wartość eksportu ukształtowała się na poziomie 373,2 mld zł i była o 8,3% niższa w porównaniu z rokiem poprzednim. Spadek wartości eksportu w IV kwartale był więc nieco głębszy niż w III kwartale 2023 r. (7,0% r/r). Jednocześnie po raz pierwszy co najmniej od 2004 r., tj. od kiedy statystyka bilansu płatniczego prezentowana jest według metodologii BPM6, spadek wartości eksportu w złotych nastąpił w dwóch kolejnych kwartałach. W wyniku wyraźnych spadków w III i w IV kwartale, w całym 2023 r. wartość eksportu towarów zwiększyła się zaledwie o 0,6% r/r (podczas gdy w latach 2021 i 2022 zwiększyła się odpowiednio o 22,9% i 25,4% w 2022 r.). Był to najniższy roczny wzrost eksportu towarów wg statystyki bilansu płatniczego.

Na spadek wartości eksportu z jednej strony złożyła się recesja w handlu krajów Unii Europejskiej, z drugiej – spadki cen transakcyjnych. Wpłynęło to na jednoczesny spadek wolumenu i cen eksportu. W omawianym okresie wolumen eksportu obniżył się o 2,7% (po spadku o 3,2% w III kwartale). Natomiast ceny transakcyjne eksportu zmniejszyły się o 5,9% r/r (wobec 4,4% w III kwartale). Był to najgłębszy spadek cen eksportu w XXI w., który wynikał zarówno z obniżenia się cen w handlu międzynarodowym, jak i znacznej aprecjacji nominalnego kursu złotego.

Wykres 4. Zmiany wolumenu, cen i wartości eksportu (% r/r)

Źródło³: Obliczenia NBP na podstawie danych Eurostatu (International trade in goods)

Tendencje recesyjne w gospodarkach UE odzwierciedlają spadki eksportu i importu w końcu 2023 r. Według danych statystyki handlu zagranicznego (Eurostat - International trade in goods) w IV kwartale ub.r. wartość eksportu zmniejszyła się w 25 krajach członkowskich (podobnie, jak w III kwartale). Średnio wartość eksportu była o 6,7% r/r niższa w porównaniu z rokiem poprzednim (po spadku o 8,2% w III kwartale). Spadek polskiego eksportu był jednym z najmniejszych w UE (wartość eksportu wyrażona w euro zmniejszyła się o 1,9% r/r). Mniejszy spadek polskiego eksportu niż eksportu większości krajów Unii wpłynął na wzrost udziału Polski w unijnym eksporcie. W IV kwartale 2023 r. zwiększył się on do 5,4%, najwyższego poziomu w historii. Polska utrzymuje pozycję 7 największego eksportera w Unii. Niekorzystny wpływ na polski eksport miało pogłębienie się spadkowej tendencji w eksporcie Niemiec, gdyż spadek eksportu wpływa na zmniejszenie popytu na części i półprodukty potrzebne do produkcji. W IV kwartale 2023 r. wartość niemieckiego eksportu zmniejszyła się o 6,4% r/r (wobec spadku o 6,1% w III kwartale 2023 r.).

Na dominację tendencji spadkowych w eksporcie w IV kwartale wskazuje spadek wartości w pięciu spośród sześciu głównych kategorii towarów, a w przypadku środków transportu – zahamowanie dynamiki wzrostowej. Podobnie jak w poprzednich kwartałach, najgłębszy spadek miał miejsce w największej kategorii – towarach zaopatrzeniowych. W IV kwartale 2023 r. wartość ich eksportu zmniejszyła się o 16,2 mld zł r/r (15,2%). Był to trzeci kolejny kwartał spadku eksportu w tej kategorii. Obserwowane spadki związane były ze zmniejszeniem aktywności przemysłu przetwórczego w UE, a także obniżeniem się cen tych produktów. Zmniejszyła się wartość importu zdecydowanej większości grup produktów klasyfikowanych w tej kategorii. Największe

³ Prezentowane w materiale dane pochodzą ze statystyki bilansu płatniczego opracowywanej przez Narodowy Bank Polski, chyba że zaznaczono inaczej.

spadki dotyczyły półproduktów z tworzyw sztucznych, papieru i tektury, artykułów z drewna oraz chemikaliów.

Duży spadek odnotowali także eksporterzy towarów konsumpcyjnych. Największy wpływ na to miało pogłębienie się spadku eksportu dóbr trwałego użytku. W IV kwartale 2023 r. ich wartość zmniejszyła się o 5,2 mld zł r/r (14,6%). Szczególnie silnie zmniejszyła się zagraniczna sprzedaż odbiorników telewizyjnych (o 29,3% r/r), mebli (33,8%) oraz urządzeń AGD (15,3%). Był to już czwarty kolejny kwartał spadku eksportu trwałych dóbr konsumpcyjnych. W całym 2023 r. wartość ich eksportu zmniejszyła się o 9,0% r/r, był to pierwszy spadek eksportu w tej kategorii co najmniej od 2000 r. W omawianej kategorii szczególnie zaznaczył się spadek popytu w krajach UE. Dobra konsumpcyjne trwałego użytku charakteryzowały się w ub.r. najgłębszym spadkiem wartości importu wśród przetworzonych produktów finalnych. Obok przesuniętego w tej kategorii efektu covidowego (czyli względnie wysokiego popytu w 2020 i 2021 r. w porównaniu z innymi kategoriami), przyczyniła się do tego wysoka inflacja w Unii powodująca odroczenie decyzji o kupnie takich produktów. Głębokie spadki sprawiły, że udział trwałych dóbr konsumpcyjnych w polskim eksporcie obniżył się w 2023 r. do 7,3%, a więc najniższego poziomu od 2000 r. Wciąż jednak pozostaje on najwyższy wśród krajów Unii Europejskiej (średnio kategoria ta stanowiła w 2023 r. 2,9%).

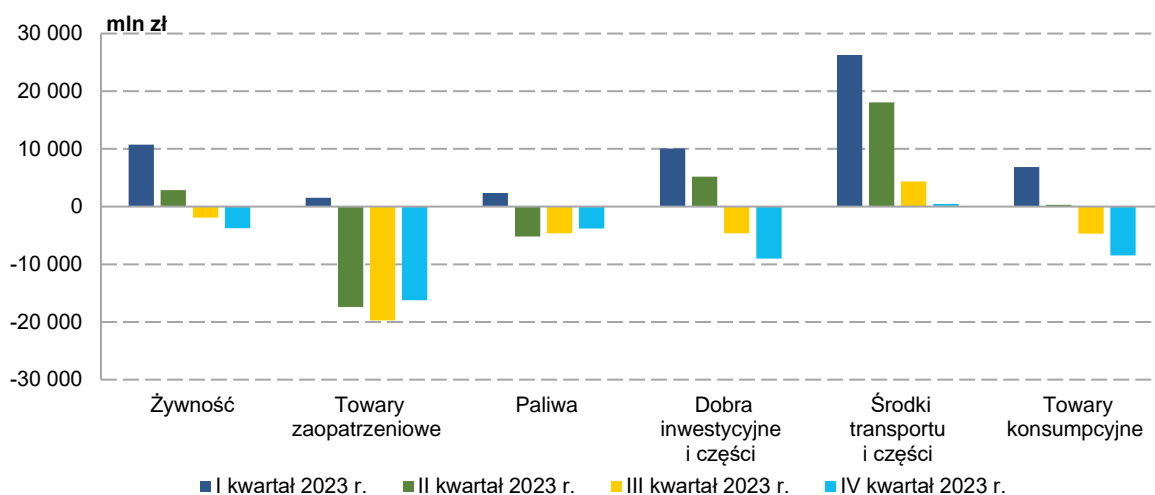
Relatywnie niewielki na tle pozostałych kategorii był spadek eksportu produktów rolnych. W IV kwartale 2023 r. jego wartość zmniejszyła się o 3,6 mld zł r/r (5,8%), co wynikało głównie z aprecjacji kursu złotego. Natomiast wielkość eksportu zwiększyła się do 9,5 mln ton, najwyższego poziomu w historii i była o 13,2% wyższa w porównaniu z rokiem poprzednim. Zwiększył się też udział tych produktów w eksporcie ogółem. Biorąc pod uwagę wartość, największe wzrosty nastąpiły w eksporcie papierosów, cukru, wafli, karmy dla zwierząt oraz nasion rzepaku. Z kolei największe spadki miały miejsce w eksporcie mięsa drobiowego, pszenicy, soków owocowych i warzywnych oraz kukurydzy. W IV kwartale największy wzrost eksportu nastąpił na rynki krajów poza unijnych – Turcji, Stanów Zjednoczonych i Nigerii.

Po dużych wzrostach w I połowie 2023 r., w IV kwartale zahamowana została tendencja wzrostowa w eksporcie środków transportu. W omawianym okresie ich wartość zwiększyła się o 500 mln zł r/r (0,7%). To wyraźne obniżenie dynamiki eksportu nastąpiło pod wpływem dużego spadku zagranicznej sprzedaży części motoryzacyjnych, w tym przede wszystkim akumulatorów litowo-jonowych. W końcu 2023 r. wartość ich eksportu zmniejszyła się o 28,1% r/r, do czego przyczynił się przede wszystkim duży spadek dostaw do Niemiec (o 38,1% r/r), na które przypadała połowa tej kategorii produktów eksportu.

Spadek eksportu akumulatorów do Niemiec, związany był zarówno ze zmniejszeniem produkcji aut elektrycznych w tym kraju, jak i zwiększającej się konkurencji w tym segmencie rynku motoryzacyjnego. Według danych Verband der Automobilindustrie (VDA - niemieckie stowarzyszenie przemysłu motoryzacyjnego) w IV kwartale 2023 r. z niemieckich fabryk wyjechało o 3,4% mniej aut elektrycznych w porównaniu z rokiem poprzednim, podczas gdy liczba pojazdów z silnikami benzynowymi i Diesla zwiększyła się o 8,4% r/r. Spadek produkcji samochodów elektrycznych mógł być związany z wycofaniem przez rząd federalny dopłat do ich zakupu. Jednocześnie silnie zwiększył się import baterii samochodowych z Węgier, które w połowie 2023 r. zepchnęły na trzecie miejsce dostawców z Polski. Obecnie niemiecka branża motoryzacyjna importuje najwięcej akumulatorów z Chin, jednak w III i IV kwartale silnie zwiększył się ich import z Węgier.

Znacznie lepsze wyniki osiągnęli w końcu 2023 r. eksporterzy gotowych pojazdów. Największy wzrost wartości eksportu w IV kwartale odnotowano w eksporcie samochodów osobowych. Chociaż wzrost w tej pozycji był niższy niż w poprzednich kwartałach. Wartość eksportu samochodów wzrosła o 14% (podczas gdy w pierwszych trzech kwartałach 2023 r. wartość eksportu aut zwiększyła się o 29,6%). Na osłabienie eksportu wpłynął przede wszystkim eksport nowych aut. W IV kwartale zmniejszyła się sprzedaż aut na rynek niemiecki. Natomiast duży wzrost sprzedaży odnotowano do Włoch. Duże wzrosty eksportu do Białorusi i Ukrainy, a więc krajów, gdzie dostarczane są przede wszystkim samochody używane. Samochody osobowe były pozycjami o największych wzrostach w eksporcie do tych krajów. Wartość eksportu samochodów dostawczych w IV kwartale zwiększyła się o 10,6%. Większy wzrost w analizowanym okresie nastąpił w pozycji obejmującej ciągniki. Duże wzrosty wartości eksportu nastąpiły także w pozostałych środkach transportu – pojazdów szynowych (elektrycznych zespołów trakcyjnych) oraz branży lotniczej (śmigłowców i części do silników turbodrzutowych).

Wykres 5. Zmiany eksportu towarów wg głównych kategorii (mln zł r/r)

Źródło: Obliczenia NBP na podstawie danych GUS (Dziedzina Baza Wiedzy - Handel zagraniczny)

Większy udział w eksporcie do krajów Unii Europejskiej, kategorii o największych spadkach eksportu, tj. towarów zaopatrzeniowych, części do środków transportu oraz trwałych towarów konsumpcyjnych sprawił, że wartość eksportu do tych gospodarek UE zmniejszyła się nieco bardziej niż do krajów nienależących do UE. W IV kwartale 2023 r. wartość eksportu do Unii zmniejszyła się o 10,8%, a do pozostałych gospodarek o 6,3% r/r. W całym 2023 r. eksport do UE zmniejszył się o 2,1% r/r, a do pozostałych krajów zwiększył się o 4,1% r/r.

W ostatnim kwartale 2023 r. wartość eksportu do Niemiec zmniejszyła się o 11,2% r/r. Przyczynił się do tego przede wszystkim duży spadek eksportu towarów zaopatrzeniowych, towarów konsumpcyjnych trwałego użytku oraz części środków transportu, w tym przede wszystkim akumulatorów litowo-jonowych.

Jeszcze bardziej obniżyła się wartość eksportu do Czech (o 17,5%). Wpłynął na to głównie spadek cen i wielkości przesyłanej energii elektrycznej. Wyraźnie mniejsza w porównaniu z rokiem poprzednim była także sprzedaż dóbr inwestycyjnych oraz trwałych dóbr konsumpcyjnych.

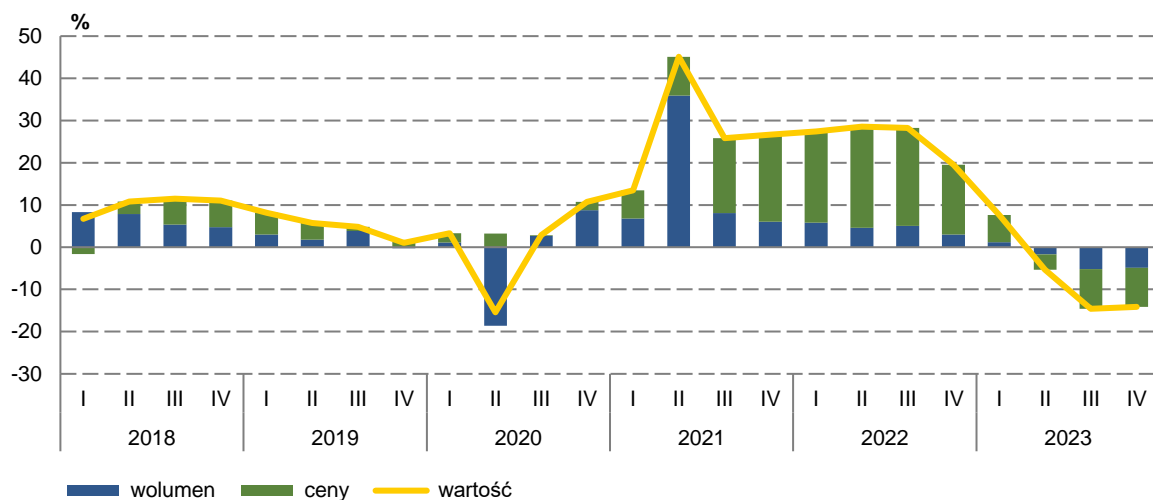
W IV kwartale 2023 r. pogłębił się także spadek eksportu do Ukrainy. Jego wartość w tym okresie była o 5,3% niższa w porównaniu z rokiem poprzednim. Duży wpływ na zmniejszenie wartości miało obniżenie się cen paliw. Polska w dalszym ciągu pozostaje największym eksporterem do Ukrainy spośród krajów Unii Europejskiej, a dostarczane produkty mają kluczowe znaczenie dla gospodarki w warunkach wojennych.

1.1.2. Import towarów

W IV kwartale wartość importu wyniosła 372,0 mld zł, była więc o 14,2% niższa w porównaniu z ostatnim kwartałem 2022 r. Był to trzeci kolejny kwartał spadku importu. Skala spadku zmniejszyła się nieco w porównaniu z III kwartałem 2023 r. (15,1% r/r). W całym 2023 r. wartość importu obniżyła się o 8,2%, po dużych wzrostach w latach 2021 i 2022 (odpowiednio o 30,7% i 31,0%). Jednocześnie był to najsilniejszy spadek importu co najmniej od 2005 r.

Podobnie jak w poprzednich dwóch kwartałach największy wpływ na zmniejszenie się wartości importu miał spadek cen najpierw wynikający z silnej przeceny paliw i surowców na rynkach międzynarodowych, z czasem coraz silniej kształtowany przez aprecjację nominalnego kursu złotego. Ceny wyrażone w złotych zmniejszyły się o 9,0% r/r, a więc podobnie jak w III kwartale (9,5%). Oprócz obniżenia się cen do spadku wartości importu przyczynił się spadek wolumenu importowanych produktów. Duży wpływ na to miało zmniejszenie zapotrzebowania na towary zaopatrzeniowe i części ze strony sektora eksportowego. Wolumen importu w IV kwartale zmniejszył się o 4,9%, a więc nieco mniej niż w III kwartale (5,2%).

Wykres 6. Zmiany wolumenu, cen i wartości importu (% r/r)

Źródło: Obliczenia NBP na podstawie danych Eurostatu (International trade in goods)

Podobnie jak w III kwartale 2023 r., spadki wartości importu nastąpiły w pięciu spośród sześciu głównych kategorii. Najgłębsze miały miejsce w paliwach oraz w towarach zaopatrzeniowych, tj. w kategoriach gdzie wpływ spadków cen na zmiany importu był największy. Natomiast wzrostowa tendencja utrzymała się w kategorii obejmującej środki transportu.

W IV kwartale 2023 r. zdecydowanie najsilniej zmniejszyła się wartość importowanych paliw. Spadek ten był też wyraźnie głębszy niż w poprzednich kwartałach. W IV kwartale 2023 r. wartość importu paliw zmniejszyła się o 33,4 mld zł r/r (46,1%). Wynikało to z jednoczesnego spadku cen oraz zmniejszenia dostaw większości paliw. Najgłębsze spadki nastąpiły w imporcie gazu ziemnego oraz węgla. Na zmniejszenie wartości importu gazu wpływ miał przede wszystkim dalszy spadek cen surowca na rynku europejskim (wg Banku Światowego ceny gazu wyrażone w dolarach amerykańskich obniżyły się w IV kwartale o 70,0% r/r). Natomiast do spadku wartości importu węgla obok niższych cen w porównaniu z IV kwartałem 2022 r. przyczynił się także silny spadek wolumenu. Ze względu na brak interwencyjnych dostaw węgla w sezonie grzewczym 2023/24, jego import zmniejszył się do 1,9 mln ton (wobec 8,7 mln ton w IV kwartale 2022 r.), tj. do najniższego poziomu od 2016 r. W końcu 2023 r. obniżyły się także ceny importowanej ropy oraz produktów naftowych. Względnie małe zmiany wśród najważniejszych dostawców paliw do Polski mogą wskazywać, że następuje stabilizacja struktury geograficznej ich importu po silnym wstrząsie jaki wywołała wojna rosyjsko-ukraińska. W IV kwartale 2023 r. największymi dostawcami paliw do Polski była Norwegia, Arabia Saudyjska, USA, Niemcy oraz Dania.

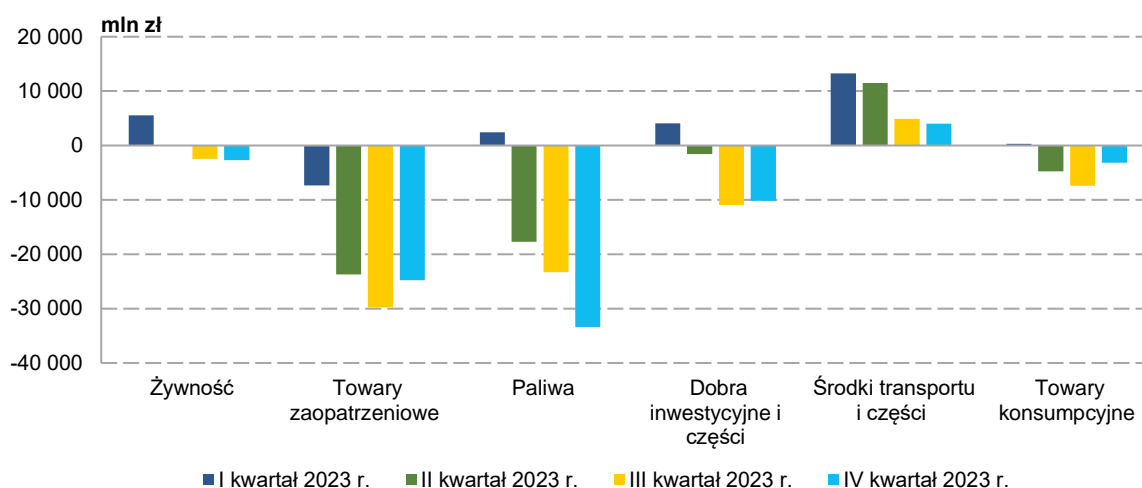
Duże spadki charakteryzowały import towarów zaopatrzeniowych. W omawianym okresie jego wartość zmniejszyła się o 24,8 mld zł r/r (19,3%), co ogólnie związane było z obserwowaną dekonjunkcją w branżach przetwórstwa przemysłowego w Polsce. Był to czwarty kolejny kwartał spadku importu w największej

kategorii. W omawianym okresie najbardziej zmniejszył się import chemikaliów, półproduktów z tworzyw sztucznych, żeliwa i stali oraz aluminium.

W IV kwartale 2023 r. pogłębił się spadek wartości importu produktów rolnych. W omawianym okresie jego wartość zmniejszyła się o 3,9 mld zł r/r (9,4%). Spadek ten wynikał przede wszystkim ze zmniejszenia się wielkości importu, na co duży wpływ miał silny spadek dostaw z Ukrainy w porównaniu z rokiem poprzednim. W ostatnim kwartale 2023 r. z Ukrainy sprowadzono 770 tys. ton produktów rolnych, tj. o 63,0% mniej niż w końcu 2022 r. (wówczas import produktów rolnych osiągnął rekordowe rozmiary 2,1 mln ton). W analizowanym okresie najsilniej zmniejszył się import kukurydzy i pszenicy, z kolei całkowicie wstrzymany został przywóz nasion rzepaku, nasion słonecznika oraz mąki pszennej. Natomiast w porównaniu z IV kwartałem 2022 r. zwiększył się m.in. import makuch, nasion soi. W końcu 2023 r. Ukraina pozostawała najważniejszą dostawcą trzynastu spośród 225 pozycji w imporcie produktów rolnych m.in. oleju słonecznikowego, sojowego i rzepakowego, oraz soków owocowych i warzywnych. Pod względem wolumenu importu, Ukraina była drugim (po Czechach) największym dostawcą produktów rolno-spożywczych do Polski (na kraj ten przypadało 10,8% całości importu).

Relatywnie niewielkie znaczenie w imporcie produktów rolnych mają dostawy z Rosji oraz Białorusi. W IV kwartale 2023 r. z Rosji sprowadzono 115 tys. ton tych produktów (co stanowiło 1,6% importu do Polski), a z Białorusi – 60 tys. ton (0,8%). W imporcie z Rosji największe znaczenie miały ryby, nasiona lnu oraz warzywa, natomiast w imporcie z Białorusi – makuchy, mąka ziemniaczana i produkty z niej wytwarzane oraz tłuszcze i oleje pochodzenia zwierzęcego.

Wykres 7. Zmiany importu towarów wg głównych kategorii (mln zł r/r)

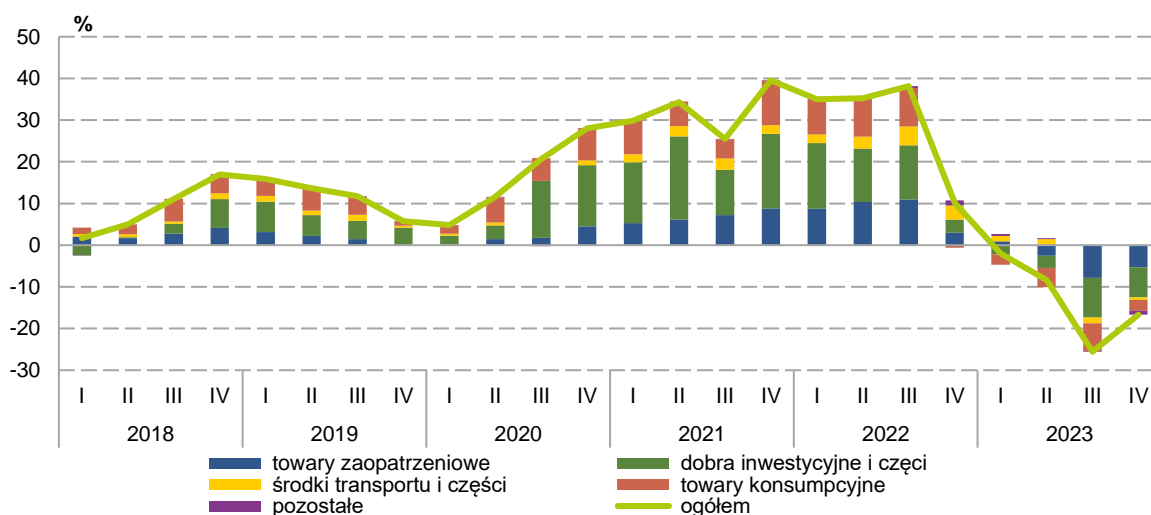
Źródło: Obliczenia NBP na podstawie danych GUS (Dziedzinowa Baza Wiedzy - Handel zagraniczny)

Na zmiany struktury geograficznej importu duży wpływ miały zmiany w kierunkach dostaw paliw oraz spadki ich cen. W wyniku tych tendencji w IV kwartale 2023 r. wartość importu z Unii Europejskiej zmniejszyła się o 9,8% r/r, natomiast importu z krajów trzecich o 21,4% r/r. Wpłynęło to na zwiększenie udziału krajów Unii w imporcie do Polski z 50,2% w IV kwartale 2022 r. do 53,7% w IV kwartale 2023 r.

Na tle importu z krajów Unii relatywnie dużym spadkiem charakteryzował się przywóz z Niemiec. W omawianym okresie jego wartość zmniejszyła się o 15,4% r/r. Duże rozmiary tego spadku wynikały ze zmiany dostawców paliw wymuszonej inwazją Rosji na Ukrainę. Po silnym zmniejszeniu importu surowców energetycznych z Rosji, doraźnie najważniejszym źródłem zaopatrzenia stały się Niemcy (w III i IV kwartale 2022 r.). Ze względu na jednoczesny spadek wolumenu i cen, w końcu 2023 r. wartość importu paliw z Niemiec zmniejszyła się o 65,3%. Natomiast w pozostałych kategoriach wartość importu zmniejszyła się o 8,4% r/r, a więc podobnie jak w III kwartale 2023 r. Do zmniejszenia skali spadków importu obok większego przywozu aut osobowych, przyczynił się także wzrost dostaw silników i części do samochodów.

W IV kwartale 2023 r. wartość przywozu z Chin zmniejszyła się o 16,7% r/r, był to więc czwarty z kolei spadek importu z tego kraju. W całym 2023 r. wartość dostaw obniżyła się o 13,9%, co było jednym z największych spadków. Niższy import spowodowany był z jednej strony mniejszym popytem branż eksportowych na części i półprodukty do produkcji trwałych towarów konsumpcyjnych i dóbr inwestycyjnych, z drugiej spadkiem popytu na gotowe towary konsumpcyjne trwałego użytku. Wyraźny spadek importu z Chin w 2023 r. był ogólnym zjawiskiem w krajach Unii Europejskiej.

Wykres 8. Zmiany wartości importu towarów z Chin wg głównych kategorii (% r/r)

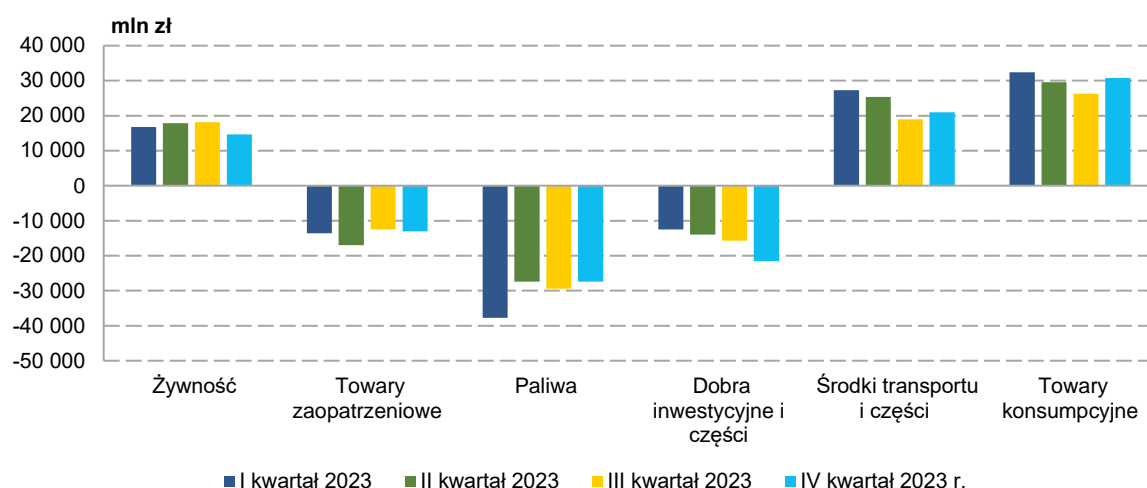

Źródło: Obliczenia NBP na podstawie danych GUS (Dziedzinowa Baza Wiedzy – Handel zagraniczny)

1.1.3. Saldo handlu towarami

W IV kwartale 2023 r. saldo obrotów towarowych pozostało dodatnie i ukształtowało się na poziomie 1,2 mld zł. Był to czwarty kolejny kwartał z dodatnim saldem obrotów towarowych, jednak nadwyżka ta była wyraźnie niższa niż w trzech poprzednich kwartałach. Zmniejszenie się skali poprawy salda związane było ze zmniejszeniem się różnicy między dynamikami wolumenu, jak i zmianami cen do najniższych w 2023 r. Pogłębienie się spadku cen eksportu przy jednoczesnym ustabilizowaniu się wskaźników cen importu wpłynęło na obniżenie się wskaźnika terms of trade do 103,2, tj. najniższego poziomu w 2023 r. W całym 2023 r. nadwyżka eksportu nad importem wyniosła 28,5 mld zł, na jej wysokość złożyło się głównie dodatnie saldo w I i II kwartale 2023 r. Był to drugi rok z dodatnim saldem w handlu towarami. Poprzednio dodatnim saldem obroty towarowe zamknęły się w 2020 r. (w wysokości 31,4 mld zł).

Wykres 9. Saldo obrotów towarowych wg głównych kategorii (mln zł r/r)

Źródło: Obliczenia NBP na podstawie danych GUS (Dziedzinowa Baza Wiedzy – Handel zagraniczny)

W IV kwartale 2023 r. poprawa salda była ograniczona przede wszystkim do zmniejszenia się deficytu w paliwach. Ujemne saldo paliw w omawianym okresie wyniosło 27,4 mld zł (wobec rekordowego poziomu 57,0 mld zł w IV kwartale 2022 r.). W pozostałych kategoriach traktowanych łącznie nastąpiło niewielkie zmniejszenie się nadwyżki, co wynikało z pogłębienia się spadku eksportu przy jednoczesnym mniejszym, spadku importu po wyłączeniu paliw. W końcu 2023 r. zmniejszyło się dodatnie saldo w handlu towarami konsumpcyjnymi i środkami transportu na co wpłynęły niekorzystne tendencje w eksporcie obu tych kategorii.

W ciągu 2023 r. systematycznie powiększało się dodatnie saldo w handlu produktami rolnymi. W całym roku wzrosło do historycznie najwyższego poziomu - 84,5 mld zł. Było ono wyższe o 11,8 mld zł w porównaniu z 2022 r.

Spadkowi wartości obrotów towarowych towarzyszyło zmniejszenie się nadwyżki w wymianie z krajami Unii Europejskiej i duże zmniejszenie się deficytu w handlu z krajami trzecimi. W IV kwartale 2023 r. najsilniej zmniejszył się deficyt w handlu z Chinami, Stanami Zjednoczonymi, Katar, Indonezją i Republiką Korei. Trzeci kolejny kwartał nadwyżka charakteryzowała obroty z Rosją. Z kolei wzrost dodatniego salda nastąpił w handlu z Ukrainą do rekordowego poziomu 9,4 mld zł. Natomiast wyraźnie zmniejszyło się dodatnie saldo w wymianie z Czechami, Francją i Węgrami.

1.1.4. Międzynarodowy handel usługami

W IV kwartale 2023 r. dodatnie saldo w handlu usługami wyniosło 43,6 mld zł. W porównaniu z analogicznym okresem 2022 r. saldo wzrosło o 0,5 mld zł tj. 1,2 %. Kategoriami, które istotnie wpłynęły na poprawę salda były pozostałe usługi (wzrost o 2,2 mld zł), usługi transportowe (wzrost o 1,3 mld zł), uszlachetnianie (wzrost o 0,4 mld zł) oraz usługi napraw i konserwacji (wzrost o 0,2 mld zł). Silny spadek odnotowano jedynie w podróżach zagranicznych (spadek o 3,6 mld zł).

Przychody z tytułu usług świadczonych przez polskie podmioty na rzecz nierezydentów wyniosły 117,5 mld zł i w porównaniu do IV kwartału 2022 r. wzrosły o 0,7 mld zł tj. o 0,7%. Silnej poprawie eksportu pozostałych usług (wzrost o 5,2 mld zł) towarzyszył znaczny spadek przychodów z tytułu podróży zagranicznych (spadek o 2,8 mld zł) oraz usług transportowych (spadek o 2,2 mld zł). Przychody z tytułu usług uszlachetniania oraz napraw i konserwacji wzrosły łącznie o 0,6 mld zł.

W IV kwartale 2023 r. wartość zakupionych od nierezydentów usług wyniosła 74,0 mld zł i w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego wartość ta nie uległa znaczącej zmianie (wzrost o 0,3 mld zł tj. 0,4%). Istotny spadek odnotowano w zakupie usług transportowych (spadek o 3,5 mld zł). Największy wzrost dotyczył importu pozostałych usług (wzrost o 3,0 mld zł), wśród których istotny przyrost przypada na pozostałe usługi biznesowe (wzrost o 2,6 mld zł).

W IV kwartale 2023 r. saldo usług transportowych było dodatnie i wyniosło 16,6 mld zł. W stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego wartość ta wzrosła o 1,3 mld zł. Na wartość omawianej nadwyżki złożył się eksport o wartości 31,0 mld zł, przy imporcie równym 14,4 mld zł. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku eksport usług transportowych zmniejszył się o 2,2 mld zł tj. o 6,7%, zaś import zmniejszył się o 3,5 mld zł, tj. o 19,5%. Był to trzeci z rzędu kwartał z zanotowanymi ujemnymi dynamikami zarówno w eksporcie jak i imporcie usług, jednak zanotowane spadki były nieco mniejsze niż w III kwartale 2023 r. kiedy to eksport obniżył się o 7,9% a import o 26,2%.

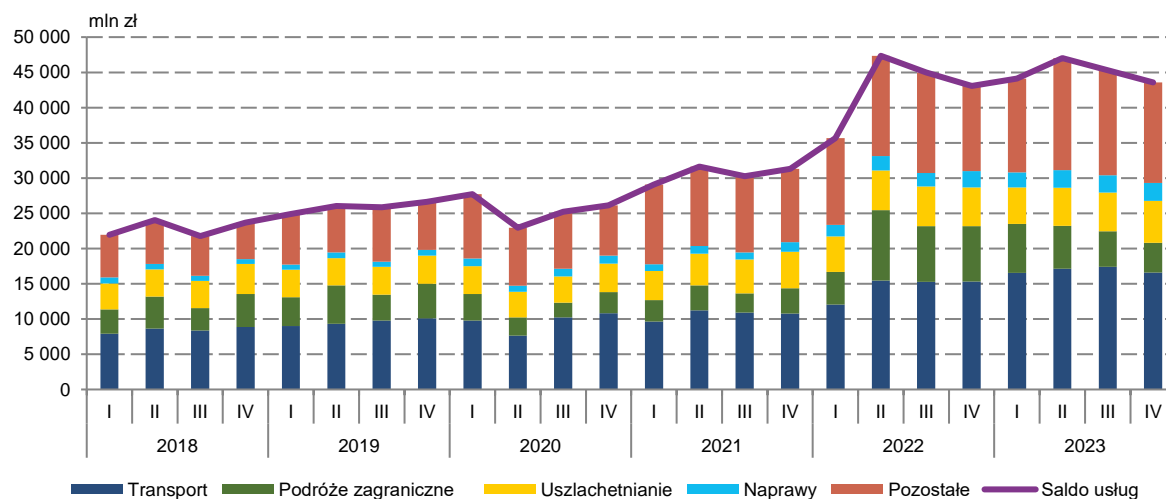
Największa zmiana w zakresie usług transportowych kolejny kwartał z rzędu obserwowana była w transporcie towarowym. W znacznym stopniu wynikała ona ze spadku eksportu usług transportu samochodowego towarowego, który zmniejszył się rok do roku o 1,7 mld zł. W tym samym czasie przychody z tytułu usług transportu towarowego morskiego i lotniczego były mniejsze łącznie o 0,6 mld zł.

Tabela 1. Usługi (mln zł)

	2022				2023			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Przychody	88 572	107 379	113 476	116 771	107 564	112 946	115 283	117 539
Transport	26 639	31 795	33 702	33 237	32 004	31 759	31 025	31 007
Podróże zagraniczne	10 757	18 366	19 748	15 752	14 951	16 518	18 600	12 952
Uszlachetnianie	5 447	6 012	6 049	5 946	5 601	5 855	5 850	6 301
Naprawy	2 917	3 420	3 391	4 045	3 719	4 089	4 174	4 331
Pozostałe	42 812	47 786	50 586	57 791	51 289	54 725	55 634	62 948
Rozchody	52 901	60 029	68 489	73 697	63 461	65 922	69 998	73 966
Transport	14 583	16 342	18 447	17 908	15 452	14 625	13 618	14 407
Podróże zagraniczne	6 139	8 369	11 814	7 917	8 027	10 411	13 560	8 751
Uszlachetnianie	400	376	411	431	420	473	342	346
Naprawy	1 296	1 360	1 498	1 714	1 559	1 573	1 727	1 771
Pozostałe	30 483	33 582	36 319	45 727	38 003	38 840	40 751	48 691
Saldo	35 671	47 350	44 987	43 074	44 103	47 024	45 285	43 573
Transport	12 056	15 453	15 255	15 329	16 552	17 134	17 407	16 600
Podróże zagraniczne	4 618	9 997	7 934	7 835	6 924	6 107	5 040	4 201
Uszlachetnianie	5 047	5 636	5 638	5 515	5 181	5 382	5 508	5 955
Naprawy	1 621	2 060	1 893	2 331	2 160	2 516	2 447	2 560
Pozostałe	12 329	14 204	14 267	12 064	13 286	15 885	14 883	14 257

Po stronie rozchodów największe spadki odnotowano w morskim transporcie towarowym (o 1,9 mld zł), pozostałych usługach wspomagających transport (o 0,8 mld zł) oraz samochodowym transporcie towarowym (o 0,6 mld zł). Spadki w transporcie towarowym związane mogą być z dalszym osłabianiem się koniunktury, obserwowanym w handlu towarami oraz spadkami cen transportu obserwowanymi na rynkach światowych.

Wykres 10. Saldo międzynarodowego handlu usługami

W analizowanym kwartale zaobserwowano spadek wydatków nierezydentów z tytułu podróży zagranicznych oraz wzrost wydatków Polaków poniesionych na podróże. Przychody z tego rodzaju usług zmalały w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o 2,8 mld zł (tj. o 17,8%). Spadki w przychodach spowodowane były głównie przez wysokie wydatki obywateli Ukrainy w analogicznym okresie poprzedniego roku, które teraz wróciły do wcześniej notowanych poziomów. Obniżyły się również wydatki Białorusinów i obywateli Izraela. W tym samym okresie wydatki Polaków na podróże zagraniczne (rozchody) wzrosły o 0,8 mld zł (tj. o 10,5%), głównie w wyniku większej liczby wyjazdów turystycznych. W tym nietypowym do podróży kwartale zaobserwowano wzrost wydatków na wyjazdy do typowo turystycznych destynacji: Hiszpania, Egipt, Tajlandia. Wzrosły również wydatki poniesione na wyjazdy do Niderlandów. Wielkość przychodów i rozchodów z podróży zagranicznych pod koniec 2023 r. wróciła do wysokości wydatków obserwowanych pod koniec 2019 r. czyli przed pandemią.

W IV kwartale 2023 r. saldo usług uszlachetniania wyniosło 6,0 mld zł (wzrost o 0,4 mld zł tj. 8,0%). Głównym kierunkiem eksportu wspomnianych usług są Szwajcaria i Niemcy (łącznie 50,0% całkowitej wartości eksportu). Z kolei wartość eksportu netto dla usług napraw i konserwacji wyniosła 2,6 mld zł (wzrost o 0,2 mld zł tj. 9,8%). Ponad połowa obrotów w ramach tej kategorii przypada na handel z Niemcami.

Najbardziej zróżnicowaną kategorią w handlu usługami są pozostałe usługi. W IV kwartale 2023 r. saldo tej kategorii było dodatnie i wyniosło 14,3 mld zł, co oznacza wzrost o 2,2 mld zł tj. 18,2%. Na wartość omawianej nadwyżki złożył się eksport o wartości 62,9 mld zł (wzrost o 8,9%) oraz import w kwocie 48,7 mld zł (wzrost o 6,5%). W ramach pozostałych usług największe saldo w wysokości 11 mld zł odnotowano w pozostałych usługach biznesowych (wzrost o 0,3 mld zł). Dodatni wpływ na saldo odnotowano również w usługach telekomunikacyjnych, informatycznych i informacyjnych. Dla tej kategorii pozostałych usług saldo wyniosło 5,0 mld zł co oznacza wzrost rok do roku o 1 mld zł tj. 25%. Odnotowana pozytywna zmiana

hamowana była przez spadki obserwowane w opłatach z tytułu użytkowania własności intelektualnej (spadek o 1,0 mld zł tj. 21,8%).

W IV kwartale 2023 r., tradycyjnie największa nadwyżka w handlu usługami została wypracowana w handlu z Niemcami w kwocie 12,5 mld zł (głównie za sprawą usług transportowych i pozostałych usług). Największy wzrost salda w handlu usługami odnotowano ze Szwajcarią (przyrost o 1,8 mld zł), głównie za sprawą pozostałych usług. Kolejnymi kierunkami o największym wzroście eksportu netto były Wielka Brytania oraz Niemcy (przyrost kolejno o 0,7 oraz 0,5 mld zł). Pierwszy raz od III kwartału 2019 r. odnotowano dodatnie saldo handlu usługami z Chinami. Najgłębszy spadek salda odnotowano w wymianie z Ukrainą (spadek o 3,1 mld zł). Wynika to w znacznym stopniu ze zwiększonego poziomu wydatków w IV kwartale 2022 r.

1.2. Dochody pierwotne

W IV kwartale 2023 r. saldo dochodów pierwotnych było tradycyjnie ujemne i wyniosło 26,7 mld zł. O jego wysokości zdecydowało przede wszystkim ujemne saldo dochodów z tytułu inwestycji bezpośrednich. W porównaniu z IV kwartałem 2022 r. saldo dochodów pierwotnych pogorszyło się o 3,7 mld zł.

1.2.1. Wynagrodzenia pracowników

W IV kwartale 2023 r. wynagrodzenia Polaków pracujących krótkookresowo za granicą wyniosły 3,7 mld zł i w porównaniu z analogicznym okresem 2022 r. wzrosły o 0,6%. W tym czasie wynagrodzenia cudzoziemców pracujących sezonowo w Polsce wyniosły 8,4 mld zł. W odniesieniu do IV kwartału 2022 r. oznacza to spadek obserwowanej wartości dochodów cudzoziemców o 26,7%. Niższa wartość wynagrodzeń (spadek o 3,0 mld zł) wiązała się, przede wszystkim, z przekształceniem krótkoterminowego pozostawania Ukraińców w Polsce na długoterminowe w związku z trwającym konfliktem zbrojnym na Ukrainie. Ujemne saldo wynagrodzeń pracowników sezonowych wyniosło 4,6 mld zł.

Ramka 1. Dochody z pracy migrantów**Środki przekazane do kraju z tytułu pracy Polaków za granicą**

W IV kwartale 2023 r. z tytułu pracy Polaków za granicą do kraju trafiło 4,5 mld zł. Na kwotę tę złożyły się przekazy od migrantów krótkookresowych w wysokości 1,6 mld zł (tj. 35,2% ogółu transferów) i od migrantów długookresowych w wysokości 2,9 mld zł (tj. 64,8% całej kwoty). W stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku łączna wielkość przekazanych środków była niższa o 0,2 mld zł. Na zanotowany spadek wpłynął głównie niższy niż przed rokiem napływ środków z Wielkiej Brytanii i Irlandii. Z drugiej strony, zarejestrowano wzrost środków przekazywanych do Polski z Niemiec, Niderlandów i Norwegii.

Krajem z największą wartością przekazów pieniężnych nadal pozostały Niemcy. W IV kwartale 2023 r. pracujący tam Polacy przekazali do kraju 1,5 mld zł. Na drugim miejscu, znalazła się Wielka Brytania, z której napłynęło do Polski 0,5 mld zł. Łącznie przekazy z tych dwóch krajów stanowiły 44,8% wszystkich transferów. Udział ten zmniejsza się ze względu na malejące przekazy z Wielkiej Brytanii.

Tabela 2. Środki przekazane do kraju z tytułu pracy Polaków za granicą (mln zł)

	2022				2023			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Wynagrodzenia pracowników	3 328	3 891	4 272	3 718	3 836	4 320	4 536	3 741
Podatki i składki	-938	-1 123	-1 224	-1 035	-1 109	-1 283	-1 332	-1 062
Wydatki pracowników sezonowych i przygranicznych	-965	-1 106	-1 234	-1 098	-1 090	-1 199	-1 282	-1 085
Przekazy zarobków	3 004	3 033	3 087	3 152	3 160	3 023	2 962	2 932
Środki przekazywane do Polski	4 429	4 695	4 901	4 736	4 798	4 860	4 884	4 527

Środki przekazane za granicę z tytułu pracy cudzoziemców w Polsce

W IV kwartale 2023 r. środki przekazane za granicę przez pracujących w Polsce cudzoziemców wyniosły 6,4 mld zł. Była to kwota niższa o 0,8 mld zł w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. Zanotowany spadek wynikał z malejących wynagrodzeń oraz wydatków pracowników sezonowych i przygranicznych. Transfery od imigrantów krótkookresowych w IV kwartale 2023 r. wyniosły 5,2 mld zł wobec 5,8 mld zł w IV kwartale 2022 r. W strukturze geograficznej nadal dominowały transfery przekazane na Ukrainę. Wyniosły one 3,9 mld zł i stanowiły 61,8% wszystkich środków. Rosły również środki przekazywane do innych krajów sąsiadujących z Polską, w tym najbardziej na Białoruś.

Tabela 3. Środki przekazane za granicę z tytułu pracy cudzoziemców w Polsce (mln zł)

	2022				2023			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Wynagrodzenia pracowników	8 747	9 414	10 420	11 397	11 393	10 083	9 365	8 359
Podatki i składki	-1 007	-1 315	-1 457	-1 666	-1 548	-1 439	-1 262	-1 156
Wydatki pracowników sezonowych i przygranicznych	-2 984	-3 212	-3 555	-3 891	-3 890	-3 442	-3 196	-2 852
Przekazy zarobków	1 147	1 365	1 392	1 359	1 643	1 977	2 037	2 021
Środki przekazywane z Polski	5 904	6 252	6 800	7 198	7 598	7 179	6 943	6 371

Uwaga:

W statystyce bilansu płatniczego informacje o dochodach uzyskiwanych z tytułu pracy w innym kraju są ujmowane w dwóch pozycjach jako wynagrodzenia pracowników (pozycja „dochody pierwotne”) i przekazy zarobków (pozycja „dochody wtórne”). Pierwszą z tych kategorii, czyli wynagrodzenia pracowników, stanowią w całości wynagrodzenia z tytułu pracy osiągnięte przez Polaków pracujących za granicą krócej niż rok. Przekazy zarobków to część wynagrodzeń przekazywana rodzinom w kraju przez osoby pracujące za granicą dłużej niż rok, które swoje centrum zainteresowania ekonomicznego mają w kraju będącym miejscem ich pracy.

1.2.2. Dochody z inwestycji

Ujemne saldo dochodów z inwestycji w IV kwartale 2023 r. wyniosło 29,3 mld zł i w porównaniu z IV kwartałem 2022 r. pogłębiło się o 3,3 mld zł. Na ujemne saldo dochodów w IV kwartale 2023 r. złożyły się głównie ujemne salda dochodów z inwestycji bezpośrednich (29,3 mld zł) i inwestycji portfelowych (2,4 mld zł) oraz dodatkowo saldo pozostałych inwestycji (2,4 mld zł). Zwiększenie ujemnego salda dochodów z tytułu inwestycji wynikało w największym stopniu z pogłębienia ujemnego salda dochodów z inwestycji bezpośrednich.

Dochody inwestorów bezpośrednich z tytułu inwestycji w Polsce w IV kwartale 2023 r. wyniosły 32,3 mld zł i zmniejszyły się o 1,1 mld zł względem IV kwartału 2022 r. Dochody od udziałów w porównaniu z analogicznym kwartałem ubiegłego roku spadły o 1,6 mld zł i dzieliły się na dywidendy (8,4 mld zł, spadek o 1,2 mld zł) oraz reinwestowane zyski (18,0 mld zł, spadek o 0,4 mld zł). Z kolei dochody odsetkowe wzrosły do 5,8 mld zł (wzrost o 0,5 mld zł).

Najwyższe dywidendy z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce zostały zadeklarowane przez podmioty mające inwestorów z Holandii (1,5 mld zł) oraz Niemiec (1,4 mld zł). Deklarowały je przede wszystkim podmioty działające w sekcji związanej z handlem hurtowym i detalicznym (2,6 mld zł) oraz w przetwórstwie przemysłowym (1,7 mld zł). Najwyższe odsetki należne zagranicznym inwestorom naliczały firmy związane z branżą przemysłową oraz obsługą nieruchomości. Głównymi ich odbiorcami byli wierzyciele z Holandii (0,9 mld zł), Luksemburga (0,8 mld zł) oraz Francji (0,8 mld zł).

Tabela 4. Dochody pierwotne (mln zł)

	2022				2023			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
PRZYCHODY	18 072	17 047	18 839	30 860	19 983	18 783	18 654	25 583
Wynagrodzenia pracowników	3 328	3 891	4 272	3 718	3 836	4 320	4 536	3 741
Dochody z inwestycji	9 542	12 711	14 314	14 238	11 015	13 522	13 685	13 114
Dochody z inwestycji bezpośrednich	6 690	8 888	9 618	8 479	2 933	3 740	3 476	2 964
Dochody z inwestycji portfelowych	605	1 142	943	1 016	935	1 760	1 388	1 278
Dochody z pozostałych inwestycji	2 247	2 681	3 753	4 743	7 147	8 022	8 821	8 872
Pozostałe dochody pierwotne	5 202	445	253	12 904	5 132	941	433	8 728
ROZCHODY	48 349	51 208	52 338	53 948	52 901	66 369	54 839	52 334
Wynagrodzenia pracowników	8 747	9 414	10 420	11 397	11 393	10 083	9 365	8 359
Dochody z inwestycji	37 643	39 753	39 821	40 199	39 774	55 005	43 988	42 416
Dochody z inwestycji bezpośrednich	33 926	34 290	31 445	33 396	32 295	46 018	31 442	32 258
Dochody z inwestycji portfelowych	1 962	2 894	4 942	2 562	2 496	3 247	6 413	3 704
Dochody z pozostałych inwestycji	1 755	2 569	3 434	4 241	4 983	5 740	6 133	6 454
Pozostałe dochody pierwotne	1 959	2 041	2 097	2 352	1 734	1 281	1 486	1 559
SALDO	-30 277	-34 161	-33 499	-23 088	-32 918	-47 586	-36 185	-26 751
Wynagrodzenia pracowników	-5 419	-5 523	-6 148	-7 679	-7 557	-5 763	-4 829	-4 618
Dochody z inwestycji	-28 101	-27 042	-25 507	-25 961	-28 759	-41 483	-30 303	-29 302
Dochody z inwestycji bezpośrednich	-27 236	-25 402	-21 827	-24 917	-29 362	-42 278	-27 966	-29 294
Dochody z inwestycji portfelowych	-1 357	-1 752	-3 999	-1 546	-1 561	-1 487	-5 025	-2 426
Dochody z pozostałych inwestycji	492	112	319	502	2 164	2 282	2 688	2 418
Pozostałe dochody pierwotne	3 243	-1 596	-1 844	10 552	3 398	-340	-1 053	7 169

Przychody z tytułu dochodów z inwestycji bezpośrednich wyniosły 3,0 mld zł i w porównaniu z analogicznym okresem 2022 r. zmalały o 5,5 mld zł. Spadek wynikał głównie z mniejszych dochodów od udziałów (spadek o 5,7 mld zł). Największe dochody pochodziły od podmiotów prowadzących działalność finansową i ubezpieczeniową.

Saldo dochodów z inwestycji portfelowych było ujemne i w IV kwartale 2023 r. wyniosło 2,4 mld zł. W stosunku do analogicznego kwartału poprzedniego roku pogorszyło się ono o 0,9 mld zł. Wynikało to przede wszystkim z większego wzrostu rozchodów niż przychodów. Przychody wyniosły 1,3 mld zł i były to głównie odsetki od papierów dłużnych (1,0 mld zł) oraz odsetki od papierów udziałowych (0,3 mld zł). Na rozchody z tytułu inwestycji portfelowych, wynoszące 3,7 mld zł, złożyły się odsetki od papierów dłużnych (3,3 mld zł) oraz dywidendy z tytułu papierów udziałowych razem z zyskami reinwestowanymi w funduszach inwestycyjnych (0,4 mld zł).

1.3. Dochody wtórne

W IV kwartale 2023 r. przychody z tytułu dochodów wtórnych wyniosły 13,3 mld zł i były o 0,9 mld zł niższe niż w IV kwartale 2022 r. W tym samym czasie rozchody były równe 14,8 mld zł i w stosunku do IV kwartału 2022 r. spadły o 0,5 mld zł. Saldo dochodów wtórnych było ujemne i wyniosło 1,5 mld zł. Na obserwowany spadek przychodów wpłynęły niższe transakcje sektora rządowego jak i pozostałych sektorów.

Tabela 5. Dochody wtórne (mln zł)

	2022				2023			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Saldo dochodów wtórnych	-2 181	-3 092	-3 366	-1 191	-808	-4 658	-4 355	-1 532
Przychody	10 655	12 826	12 152	14 186	11 380	11 785	11 239	13 285
Sektor rządowy i samorządowy	2 950	3 517	3 398	3 965	2 980	3 411	2 942	3 133
Pozostałe sektory	7 705	9 309	8 754	10 221	8 400	8 374	8 297	10 152
w tym: przekazy zarobków	3 004	3 033	3 087	3 152	3 160	3 023	2 962	2 932
Rozchody	12 836	15 918	15 518	15 377	12 188	16 443	15 594	14 817
Sektor rządowy i samorządowy	7 652	7 433	7 296	8 733	5 721	7 969	7 960	7 928
Pozostałe sektory	5 184	8 485	8 222	6 644	6 467	8 474	7 634	6 889
w tym: przekazy zarobków	1 147	1 365	1 392	1 359	1 643	1 977	2 037	2 021

1.4. Transfery z Unią Europejską

W IV kwartale 2023 r. Polska przekazała do beneficjentów 31,3 mld zł z tytułu transferów unijnych. Środki te w większości pochodziły z Perspektywy Finansowej na lata 2014-2020. W porównaniu do IV kwartału 2022 r. wartość wydatkowanych środków spadła o 1,5 mld zł. Wynikało to ze zmniejszonego wydatkowania środków w ramach transferów bieżących o 4,2 mld zł oraz wzrostu wydatków na inwestycje o 2,7 mld zł.

Na wysokość środków zarejestrowanych w dochodach pierwotnych rachunku bieżącego wpłynęły transfery przekazane dla beneficjentów Wspólnej Polityki Rolnej w wysokości 8,7 mld zł. Są to głównie środki przekazane w ramach płatności bezpośrednich (7,9 mld zł). W ramach dochodów wtórnych rachunku bieżącego wypłacono środki w kwocie 6,9 mld zł. Środki te zostały przekazane głównie beneficjentom następujących programów: Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (1,8 mld zł), Regionalnych Programów Operacyjnych (1,8 mld zł) oraz Programu Infrastruktura i Środowisko (1,1 mld zł).

W IV kwartale 2023 r. środki przeznaczone na inwestycje (rachunek kapitałowy) zostały wypłacone beneficjentom w wysokości 15,7 mld zł (wzrost o 2,7 mld zł). W omawianym okresie dominowały środki przeznaczone na realizację Regionalnych Programów Operacyjnych w wysokości 6,6 mld zł, które w porównaniu do IV kwartału 2022 r. wzrosły o 2,2 mld zł. Ponadto duże wsparcie otrzymali beneficjenci Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w wysokości 5,7 mld zł. W ramach innych programów środki trafiły do beneficjentów: Instrumentu Łącząc Europę, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój oraz Programu Operacyjnego Polska Wschodnia.

Składka zapłacona na rzecz Unii Europejskiej w IV kwartale 2023 r. wyniosła 8,4 mld zł i była niższa o 1,7 mld zł niż w analogicznym kwartale poprzedniego roku. Największa część składki została zapłacona w oparciu o Dochód Narodowy Brutto w wysokości 4,4 mld zł (spadek o 0,3 mld zł). W wyniku opisanych zmian saldo przepływów finansowych pomiędzy Unią Europejską a Polską wyniosło 22,9 mld zł.

Tabela 6. Transfery z Unią Europejską (mln zł)

	2022				2023			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Saldo transferów z UE	7 364	5 514	4 209	22 678	8 894	5 759	5 804	22 891
Przychody	16 040	14 286	13 058	32 806	15 408	14 204	14 337	31 296
Rachunek bieżący	9 820	6 431	5 039	19 768	9 710	6 138	5 126	15 582
Dochody pierwotne	5 199	441	250	12 899	5 128	937	429	8 724
Dochody wtórne	4 620	5 990	4 790	6 870	4 581	5 202	4 697	6 859
w tym								
Regionalne Programy Operacyjne	1 409	1 171	1 278	1 293	881	1 016	698	1 767
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	228	384	500	1 070	732	687	463	1 103
Rachunek kapitałowy	6 220	7 855	8 019	13 038	5 698	8 065	9 211	15 714
w tym								
Regionalne Programy Operacyjne	2 239	2 924	2 878	4 433	1 935	2 993	3 843	6 633
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	1 910	3 045	3 144	6 116	2 351	2 531	3 799	5 677
Rozchody	8 676	8 771	8 849	10 128	6 513	8 445	8 534	8 405
Składki na rzecz Unii Europejskiej	8 676	8 771	8 849	10 128	6 513	8 445	8 534	8 405

1.5. Rachunek kapitałowy

W IV kwartale 2023 r. przychody w rachunku kapitałowym wyniosły 23,4 mld zł (wzrost o 3,8 mld zł w porównaniu do analogicznego okresu 2022 r.). W ramach nabycia aktywów niefinansowych przychody wyniosły 7,7 mld zł, z czego prawie całość stanowią przychody ze sprzedaży uprawnień do emisji CO₂. W

ramach transferów kapitałowych w IV kwartale 2023 r. napłynęło 15,7 mld zł i są to głównie środki pochodzące z Unii Europejskiej (Tabela 6).

W omawianym kwartale rozchody w rachunku kapitałowym wyniosły 17,5 mld zł (spadek o 3,0 mld zł w porównaniu do IV kwartału 2022 r). Prawie całość rozchodów stanowiły wydatki związane z zakupem uprawnień do emisji CO₂. W analizowanym kwartale polskie podmioty nabyły na rynkach zagranicznych o około 15,0% więcej uprawnień niż przed rokiem. Zaobserwowany w IV kwartale 2023 r. spadek wynikał natomiast ze zmiany ceny jednostkowej pozwolenia. Najsilniejszy wpływ na wynik całego kwartału miały transakcje zrealizowane w grudniu, kiedy to podmioty kupiły najwięcej praw do emisji CO₂ przy jednoczesnym najsilniejszym spadku ceny. Cena dla jednego pozwolenia do emisji CO₂, spadła względem grudnia 2022 r. o 15 euro.

Tabela 7. Rachunek kapitałowy (mln zł)

	2022				2023			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Rachunek kapitałowy	-5 021	9 192	12 269	-858	-20 844	8 414	12 692	5 908
Przychody	13 888	17 867	14 815	19 648	12 710	19 000	15 927	23 423
Nabycie/sprzedaż aktywów niefinansowych	7 669	10 012	6 797	6 609	7 012	10 934	6 715	7 710
Transfery kapitałowe	6 219	7 855	8 018	13 039	5 698	8 066	9 212	15 713
Rozchody	18 909	8 675	2 546	20 506	33 554	10 586	3 235	17 515

Saldo rachunku kapitałowego w IV kwartale 2023 r. było dodatnie i wyniosło 5,9 mld zł, co stanowi wzrost o 6,8 mld zł w porównaniu z analogicznym kwartałem ubiegłego roku.

Rachunek finansowy

2.1. Rachunek finansowy – pasywa

W analizowanym kwartale w rachunku finansowym po stronie pasywów odnotowano napływ kapitału zagranicznego (wzrost zobowiązań) w wysokości 49,5 mld zł. Do powstania dodatniego salda tej pozycji przyczynił się napływ kapitału z tytułu pozostałych inwestycji (28,2 mld zł), inwestycji portfelowych (14,3 mld zł) oraz inwestycji bezpośrednich (7,1 mld zł).

Tabela 8. Rachunek finansowy – pasywa (mln zł)

	2022				2023			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Rachunek finansowy - pasywa	79 186	68 045	80 476	38 342	54 779	77 900	48 764	49 485
Inwestycje bezpośrednie	64 643	30 287	41 073	25 767	49 121	27 991	43 547	7 061
Inwestycje portfelowe	-12 551	20 992	3 248	15 358	-2 895	32 765	-1 690	14 265
Pozostałe inwestycje	27 094	16 766	36 155	-2 783	8 553	17 144	6 907	28 159

2.1.1. Inwestycje bezpośrednie – pasywa

Saldo transakcji po stronie zobowiązań z tytułu inwestycji bezpośrednich w IV kwartale 2023 r. było dodatnie i wyniosło 7,1 mld zł. Wpływ na to miały dodatnie reinwestowane zyski (18,0 mld zł) oraz transakcje związane z instrumentami udziałowymi (9,2 mld zł). W przeciwnym kierunku oddziaływał spadek zobowiązań w zakresie instrumentów dłużnych (20,2 mld zł).

W formie instrumentów dłużnych najwięcej kapitału odpłynęło w formie pozostałych zobowiązań krótkoterminowych. Największy odpływ instrumentów dłużnych odnotowano do Stanów Zjednoczonych (6,8 mld zł), Holandii (3,0 mld zł) oraz Niemiec (3,0 mld zł). W szczególności największy odpływ zarejestrowano wśród podmiotów z sekcji przetwórstwo przemysłowe (7,7 mld zł), działalność finansowa i ubezpieczeniowa (7,4 mld zł), handel hurtowy i detaliczny (3,6 mld zł), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (1,6 mld zł) oraz budownictwo (1,2 mld zł). W przeciwnym kierunku oddziaływał napływ kapitału do sekcji informacja i komunikacja (1,8 mld zł).

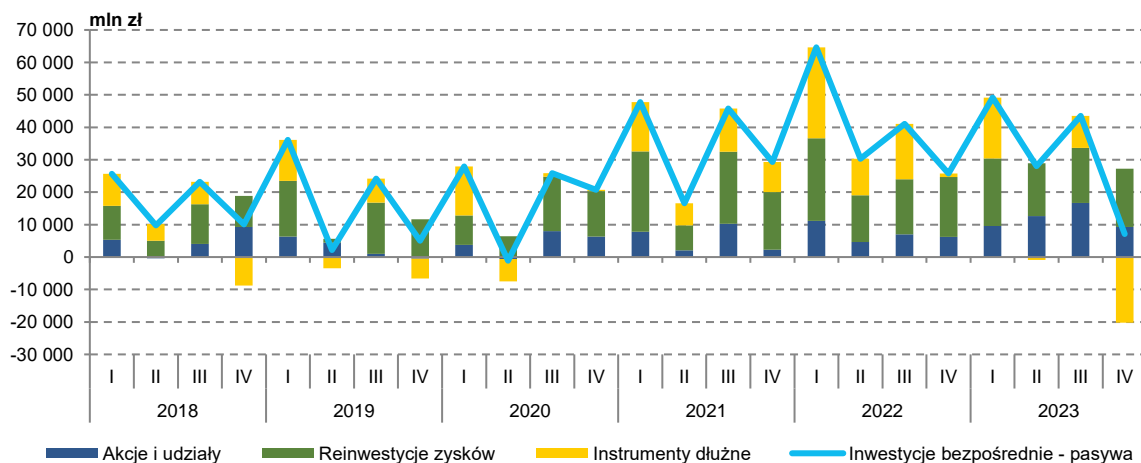
W formie udziałów najwięcej kapitału napłynęło z Holandii (3,1 mld zł). W szczególności największy napływ z tego kraju odnotowano w podmiotach z sekcji działalność związana z przetwórstwem przemysłowym (1,2 mld zł). Dodatkowo duży napływ kapitału zaobserwowano wśród podmiotów prowadzących działalność profesjonalną, naukową i techniczną (1,2 mld zł).

Tabela 9. Inwestycje bezpośrednie – pasywa (mln zł)

	2022				2023			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Inwestycje bezpośrednie – pasywa	64 643	30 287	41 073	25 767	49 121	27 991	43 547	7 061
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	36 617	19 079	24 001	24 667	30 403	28 916	33 650	27 260
Akcje i udziały	11 151	4 660	7 004	6 244	9 608	12 602	16 651	9 239
Reinwestycje zysków	25 466	14 419	16 997	18 423	20 795	16 314	16 999	18 021
Instrumenty dłużne	28 026	11 208	17 072	1 100	18 718	-925	9 897	-20 199

W porównaniu z analogicznym kwartałem 2022 r., w analizowanym okresie odnotowano spadek napływu inwestycji bezpośrednich o 73,0%. Jest to głównie związane ze zmniejszeniem zadłużenia o 21,3 mld zł.

Wykres 11. Inwestycje bezpośrednie – pasywa

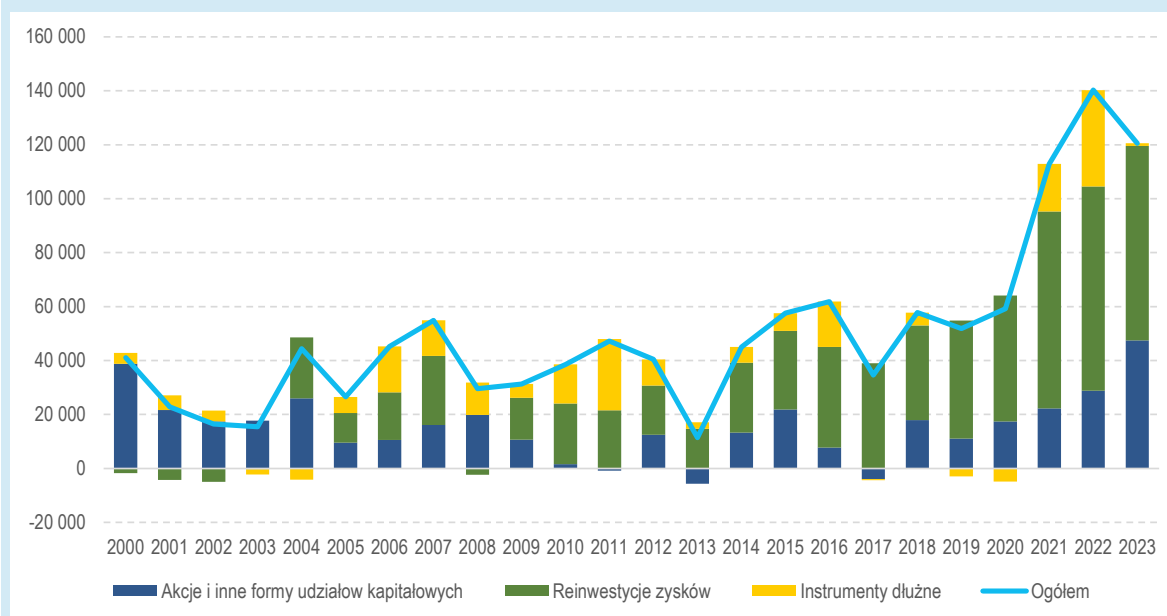
Ramka 2. Wstępne dane o zagranicznych inwestycjach bezpośrednich w Polsce w 2023 r.

Dane wstępne według zasady kierunkowości.*

Według wstępnych danych wartość transakcji z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w 2023 r. wyniosła 120,6 mld zł, czyli o blisko 20,0 mld zł (16,3%) mniej niż w poprzednim roku. Za spadek transakcji ogółem odpowiadało silne obniżenie wartości transakcji na instrumentach dłużnych (o 34,7 mld zł), przy równoczesnym znaczącym wzroście transakcji w formie udziałów kapitałowych.

Największy wkład do wartości transakcji ogółem miały reinwestycje zysków podmiotów bezpośredniego inwestowania, które wyniosły 72,1 mld zł, tj. o 3,7 mld zł (5,1%) mniej niż przed rokiem. Napływ inwestycji w formie udziałów kapitałowych wyniósł 47,5 mld zł, co oznacza wzrost o 18,7 mld zł wobec 2022 r. W 2023 r. obserwowano natomiast silny spadek transakcji na instrumentach dłużnych do 1,0 mld zł.

Największe inwestycje bezpośrednie napłynęły z Holandii, Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych, Hiszpanii oraz Niemiec. W przypadku tych krajów wiązało się to z wysokimi reinwestowanymi zyskami i/lub znacznymi transakcjami na instrumentach udziałowych. Największy odpływ kapitału odnotowano do Włoch oraz Chin, co wynikało ze spłaty zadłużenia.

Wykres 12. Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce

* Prezentacja danych o inwestycjach bezpośrednich zgodnie z zasadą kierunkowości wprowadza podział na krajowe inwestycje bezpośrednie za granicą oraz zagraniczne inwestycje bezpośrednie w kraju. Z kolei w przypadku bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej informacje o inwestycjach bezpośrednich prezentowane są zgodnie z zasadą bilansową (aktywa/pasywa).

2.1.2. Zagraniczne inwestycje portfelowe – pasywa

W IV kwartale 2023 r. zanotowano istotny napływ zagranicznego kapitału inwestowanego w polskie papiery wartościowe. Wyniósł on 14,3 mld zł. Dodatkowo saldo zagranicznych inwestycji portfelowych było rezultatem napływu inwestycji na rynki polskich papierów dłużnych w kwocie 11,4 mld zł oraz napływu inwestycji na rynek papierów udziałowych, wynoszącego 2,9 mld zł.

W przypadku obligacji skarbowych emitowanych na rynkach międzynarodowych zanotowano napływ kapitału netto wynoszący 7,0 mld zł. Złożyły się na to: wartość nabytych przez nierezydentów obligacji nominowanych w walutach obcych (6,9 mld zł), narosłe odsetki powiększające saldo inwestycji nierezydentów (1,3 mld zł) oraz odpływ kapitału z tytułu odsetek wypłaconych nierezydentom (1,2 mld zł). W IV kwartale 2023 r. Skarb Państwa wyemitował na rynkach zagranicznych obligacje nominowane w euro, o łącznej wartości nominalnej 1,3 mld euro (równowartość 5,5 mld zł) oraz obligacje nominowane w jenach, o łącznej wartości nominalnej 85,1 mld jenów (równowartość 2,3 mld zł). Jednocześnie nierezydenci sprzedali na rynku wtórnym obligacje o łącznej wartości 1,0 mld zł, które zostały nabyte przez polskich inwestorów, przede wszystkim banki.

Tabela 10. Inwestycje portfelowe – pasywa (mln zł)

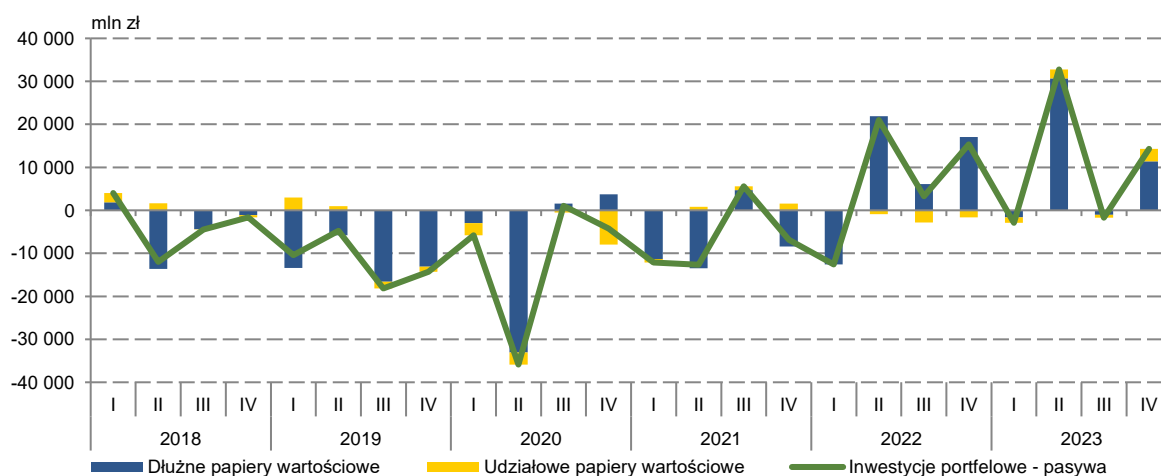
	2022				2023			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Inwestycje portfelowe – pasywa	-12 551	20 992	3 248	15 358	-2 896	32 765	-1 690	14 265
Udziałowe papiery wartościowe	62	-894	-2 850	-1 669	-1 281	2 065	-673	2 845
Dłużne papiery wartościowe	-12 613	21 886	6 098	17 027	-1 615	30 700	-1 017	11 420
Papiery dłużne długoterminowe	-12 616	21 866	6 104	17 018	-1 602	30 323	-1 027	11 414
Instrumenty rynku pieniężnego	3	20	-6	9	-13	377	10	6

Na krajowym rynku obligacji skarbowych zanotowano odpływ kapitału w wysokości 1,1 mld zł. Było to rezultatem zbycia obligacji skarbowych nominowanych w złotych (0,6 mld zł), naliczenia odsetek, które wpływały dodatnio na saldo inwestycji nierezydentów (1,2 mld zł), oraz odpływu kapitału z tytułu odsetek wypłaconych nierezydentom (1,7 mld zł). Udział portfela nierezydentów w całkowitej wartości obligacji skarbowych nominowanych w złotych wyniósł na koniec IV kwartału 2023 r. 13,6%, podczas gdy na koniec IV kwartału 2022 r. wynosił 16,9%. W omawianym okresie Skarb Państwa powiększył swoje zadłużenie z tytułu obligacji nominowanych w złotych o 39,1 mld zł, co oznacza, że podaż nowych emisji na rynku pierwotnym była wyższa niż wartość obligacji podlegających wykupowi. W październiku miał miejsce odpływ inwestycji nierezydentów, który wyniósł odpowiednio 2,4 mld zł. Saldo listopada było zerowe, natomiast grudzień przyniósł napływ inwestycji o wartości 1,3 mld zł. Był to miesiąc najwyższej w kwartale podaży na

rynku pierwotnym (18,7 mld zł), jednak większość tej oferty trafiła do krajowych inwestorów. Ceny polskich obligacji rosły przez cały omawiany okres. Przykładowo, rentowność obligacji dziesięcioletnich spadła, co oznacza wzrost ceny, z 5,9% do 5,2%. Odzwierciedlało to wzrost oczekiwań inwestorów na spadek inflacji w Polsce i związane z tym łagodzenie polityki pieniężnej przez NBP. Na globalnych rynkach można było obserwować spadki cen surowców energetycznych co zwiększało nadzieje na zakończenie przez główne banki centralne zacieśniania polityki pieniężnej. Skutkiem był spadek rentowności (wzrost cen) obligacji rządu USA i krajów strefy euro. W rezultacie, w ciągu omawianego kwartału różnica między rentownością dziesięcioletnich polskich obligacji skarbowych nominowanych w złotych a rentownością podobnych obligacji rządu USA nie uległa zmianie i wynosiła 1,3 pkt proc. na początek i na koniec kwartału. Poziom konkurencyjności polskich obligacji skarbowych względem obligacji amerykańskich nie uległ zmianie, co znalazło odzwierciedlenie w bliskim zeru saldzie inwestycji nierezydentów.

Według danych Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, wśród nabywających obligacje skarbowe nominowane w złotych dominowały francuskie i brytyjskie banki (odpowiednio 1,3 mld zł i 1,1 mld zł) oraz banki centralne krajów Dalekiego Wschodu (0,5 mld zł). Wśród sprzedających wyróżniali się natomiast ubezpieczyciele z Japonii (1,1 mld zł) oraz inwestorzy z Singapuru (0,7 mld zł).

Wykres 13. Inwestycje portfelowe – pasywa

Jednocześnie, w IV kwartale 2023 r. istotnie wzrosła wartość inwestycji nierezydentów w papiery dłużne emitowane przez podmioty inne niż Skarb Państwa, co miało związek przede wszystkim z dokonanymi przez polskie banki nowymi emisjami obligacji o wartości netto 5,6 mld zł.

W IV kwartale 2023 r. saldo zagranicznych inwestycji w polskie papiery udziałowe było dodatnie i wyniosło 2,9 mld zł. Nierezydenci nabyli polskie akcje o wartości 2,9 mld zł, były to przede wszystkim akcje polskich banków i innych spółek sektora finansowego. Saldo inwestycji w tytuły uczestnictwa polskich funduszy inwestycyjnych było zerowe. W omawianym okresie indeks WIG20 wzrósł aż o 23,9%. W ujęciu dolarowym, ze względu na umocnienie złotego, indeks ten zwiększył swoją wartość o 37,9%. W odniesieniu do cen wyrażonych w euro odnotowano wzrost wynoszący 31,8%. Ceny polskich akcji rosły szybciej niż indeksy globalnych rynków akcji, w przypadku których w omawianym okresie również wystąpiły wzrosty, jednak nie były one aż tak dynamiczne.

2.1.3. Pozostałe inwestycje – pasywa

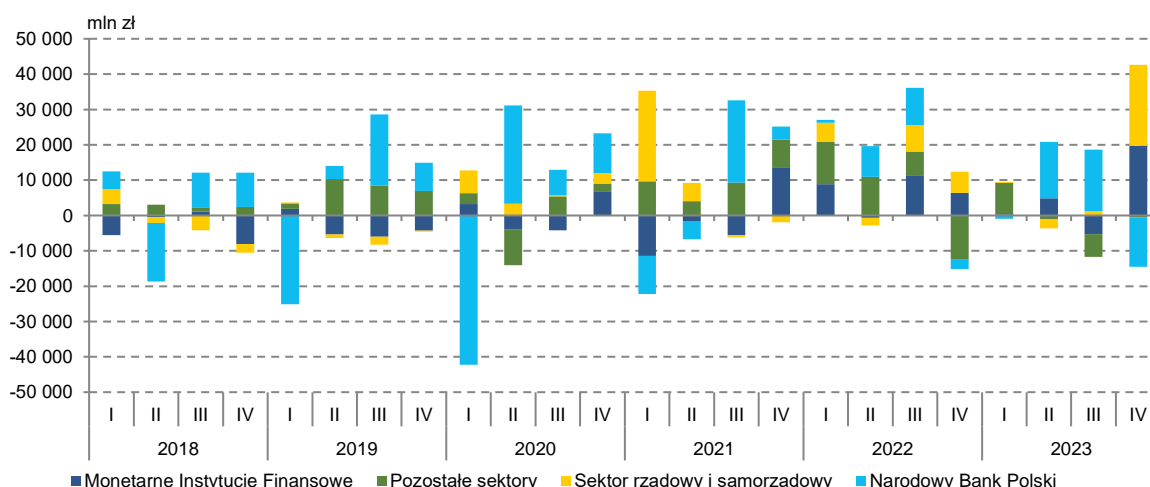
Saldo pozostałych inwestycji nierezydentów w Polsce w IV kwartale 2023 r. było dodatnie i wyniosło 28,2 mld zł. Największy wpływ miały na to transakcje sektora rządowego i samorządowego, który zwiększył swoje pasywa o 23,0 mld zł. Transakcje sektora bankowego również powiększyły zobowiązania tego sektora o 19,7 mld zł. NBP oraz podmioty z pozostałych sektorów zmniejszyły swoje zobowiązania z tytułu transakcji odpowiednio o 14,0 mld zł i o 0,6 mld zł.

Tabela 11. Pozostałe inwestycje – pasywa (mln zł)

	2022				2023			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Pozostałe inwestycje – pasywa	27 094	16 766	36 155	-2 783	8 553	17 144	6 907	28 159
Narodowy Bank Polski	889	8 689	10 525	-2 582	-948	15 902	17 427	-13 956
Sektor rządowy i samorządowy	5 351	-2 166	7 546	5 931	302	-2 529	1 229	22 969
Monetarne instytucje finansowe	8 859	-684	11 345	6 416	379	4 871	-5 289	19 708
Pozostałe sektory	11 995	10 927	6 739	-12 548	8 820	-1 100	-6 460	-562
Pozostałe podmioty finansowe	1 670	989	-1 206	-2 213	1 473	-1 738	-2 124	2 575
Pozostałe podmioty niefinansowe	10 325	9 938	7 945	-10 335	7 347	638	-4 336	-3 137

Zobowiązania sektora bankowego w IV kwartale 2023 r. zwiększyły się o 19,7 mld zł. Banki w omawianym okresie zwiększyły swoje pasywa głównie z tytułu kredytów otrzymanych (15,5 mld zł).

Wykres 14. Pozostałe inwestycje – pasywa

W analizowanym kwartale 2023 r. zobowiązania sektora rządowego i samorządowego zwiększyły się o 23,0 mld zł, przede wszystkim z powodu wzrostu zobowiązań z tytułu otrzymanych kredytów w ramach programu Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) w wysokości 19,6 mld zł. Wzrosły również zobowiązania rządu z tytułu pozostałych zobowiązań o 3,3 mld zł.

Wartość zobowiązań pozostałych sektorów w IV kwartale 2023 r. wzrosła o 5,9 mld zł w stosunku do poprzedniego kwartału. Podmioty niefinansowe zmniejszyły swoje zobowiązania wobec nierezydentów o 3,1 mld zł. Wpływ na to miał głównie spadek z tytułu otrzymanych kredytów handlowych o 5,7 mld zł oraz wzrost z tytułu pozostałych kredytów i pożyczek otrzymanych o 2,6 mld zł. Pozostałe podmioty finansowe zwiększyły swoje pasywa o 2,6 mld zł. Na wysokość danej kategorii miał wpływ przede wszystkim wzrost zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych o 3,1 mld zł.

Zobowiązania NBP spadły o 14,0 mld zł, głównie z tytułu spadku salda na rachunku bieżącym i depozytach (14,6 mld zł).

2.2. Rachunek finansowy – aktywa

W IV kwartale 2023 r. saldo polskich inwestycji za granicą było dodatnie (wzrost należności) i wyniosło 59,4 mld zł. Na wysokość tego salda wpłynęły dodatnie salda wszystkich kategorii bilansu płatniczego. Najwyższe dodatnie saldo odnotowano w oficjalnych aktywach rezerwowych (18,6 mld zł). Saldo inwestycji bezpośrednich wyniosło 16,7 mld zł, w inwestycjach portfelowych odnotowano saldo w wysokości 7,7 mld zł. Dodatkowo saldo pozostałych inwestycji wyniosło 11,8 mld zł, a dodatkowo saldo pochodnych instrumentów finansowych osiągnęło poziom 4,6 mld zł.

Tabela 12. Rachunek finansowy – aktywa (mln zł)

	2022				2023			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Rachunek finansowy - aktywa	37 570	47 864	73 613	52 057	58 657	86 935	69 467	59 444
Inwestycje bezpośrednie	15 288	5 459	11 589	17 775	5 725	15 488	12 712	16 672
Inwestycje portfelowe	-3 330	-49	513	17 637	21 830	12 348	20 686	7 738
Pozostałe inwestycje	48 086	26 824	25 967	-13 503	24 346	671	25 918	11 757
Pochodne instrumenty finansowe netto	-1 463	-3 400	6 138	-3 633	3 369	1 819	1 910	4 639
Oficjalne aktywa rezerwowe	-21 011	19 030	29 406	33 781	3 387	56 609	8 241	18 638

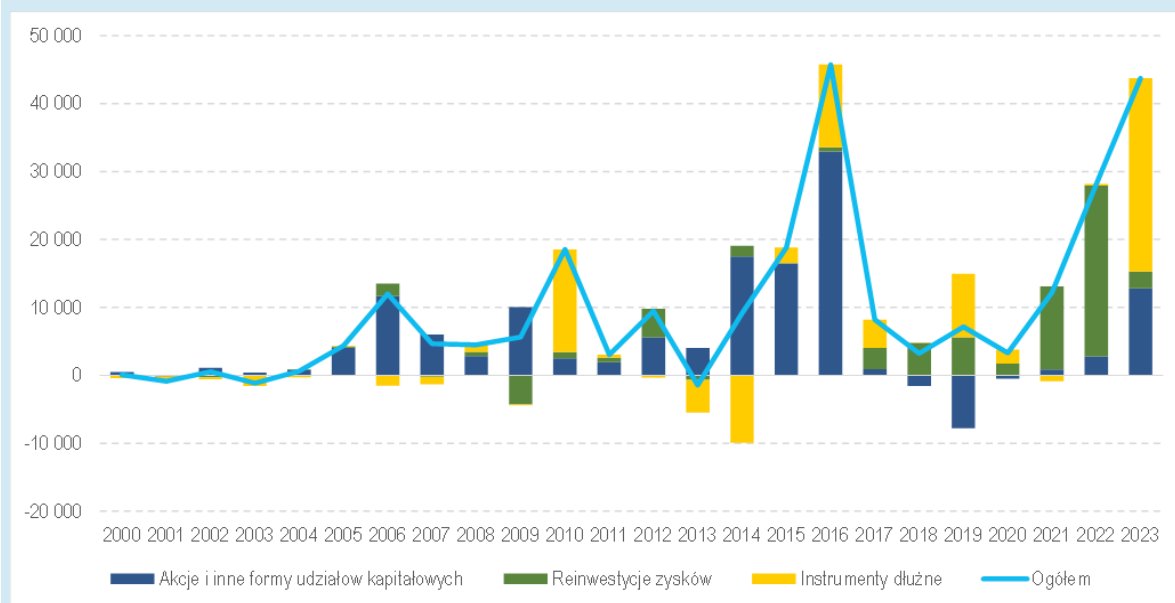
Ramka 3. Wstępne dane o polskich inwestycjach bezpośrednich za granicą w 2023 r.

Dane wstępne wg zasady kierunkowości.*

W 2023 r. odnotowano dalszy wzrost polskich inwestycji za granicą głównie za sprawą silnego wzrostu transakcji na instrumentach dłużnych oraz transakcji dotyczących instrumentów udziałowych. Jednocześnie odnotowano znaczący spadek wartości reinwestycji zysków.

Według wstępnych danych polskie inwestycje bezpośrednie za granicą w 2023 r. wyniosły 43,7 mld zł, wobec 28,2 mld zł w poprzednim roku. Na saldo transakcji największy wpływ miały wspomniane transakcje na instrumentach dłużnych, które osiągnęły poziom 28,5 mld zł w porównaniu z 0,3 mld zł rok wcześniej oraz na instrumentach udziałowych (12,8 mld zł wobec 2,8 mld zł w roku poprzednim). Reinwestycje zysków obniżyły się o 22,7 mld zł, osiągając w 2023 r. wartość 2,5 mld zł.

Największe wartości inwestycji odnotowano w przypadku Szwajcarii, Rumunii, Niemiec oraz Szwecji. Kapitał wycofano z podmiotów ulokowanych w Federacji Rosyjskiej, Litwy i Wielkiej Brytanii – transakcje te miały związek ze spłatą zadłużenia podmiotów zagranicznych wobec firm krajowych. W przypadku Rosji odnotowano także dalszy spadek zaangażowania w instrumenty udziałowe.

Wykres 15. Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą

* Prezentacja danych o inwestycjach bezpośrednich zgodnie z zasadą kierunkowości wprowadza podział na krajowe inwestycje bezpośrednie za granicą oraz zagraniczne inwestycje bezpośrednie w kraju. Z kolei w przypadku bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej informacje o inwestycjach bezpośrednich prezentowana jest zgodnie z zasadą bilansową (aktywa/pasywa).

2.2.1. Inwestycje bezpośrednie – aktywa

W inwestycjach bezpośrednich po stronie aktywów saldo transakcji w IV kwartale 2023 r. było dodatnie i wyniosło 16,7 mld zł. Złożyły się na to dodatnie salda instrumentów dłużnych (14,4 mld zł) oraz akcji i innych form udziałów kapitałowych (2,3 mld zł). Największy wzrost należności z tytułu instrumentów dłużnych odnotowano wśród podmiotów bezpośredniego inwestowania z Francji (3,4 mld zł), Szwajcarii (2 mld zł), Niemiec (1,8 mld zł) oraz Danii (1,7 mld zł). Największe zmiany z tytułu instrumentów dłużnych, dotyczyły głównie podmiotów z przetwórstwa przemysłowego (6,0 mld zł) oraz zajmujących się działalnością profesjonalną, naukową i techniczną (2,7 mld zł), handlem hurtowym i detalicznym (2,6 mld zł) oraz budownictwem (2,1 mld zł).

W porównaniu do analogicznego kwartału 2022 r. saldo transakcji uległo niewielkiemu pogorszeniu (spadek o 1,1 mld zł) na co złożył się silny spadek salda transakcji, których przedmiotem były reinwestycje zysków (spadek o 5,4 mld zł) oraz udziały (spadek o 0,7 mld zł), przy równoczesnym znaczącym wzroście salda instrumentów dłużnych (wzrost o 5,0 mld zł).

2.2.2. Inwestycje portfelowe – aktywa

W IV kwartale 2023 r. saldo polskich inwestycji portfelowych za granicą było dodatnie i wyniosło 7,7 mld zł. Rezydenci nabyli dłużne papiery wartościowe o wartości 4,9 mld zł i papiery udziałowe o wartości 2,9 mld zł).

Na rynkach akcji rozpoczęła się, po spadkach obserwowanych w III kwartale, fala wzrostowa, trwająca przez cały omawiany okres. Przykładowo, kwartalny wzrost indeksu S&P 500 wyniósł 11,2%, a indeksu DAX 8,9%. Wpływ na to miały przede wszystkim spadki cen na rynku surowców energetycznych, zwiększające nadzieje globalnych inwestorów na spadek inflacji i rozpoczęcie łagodzenia polityki pieniężnej przez banki centralne. Wzrostom cen na rynkach akcji towarzyszyły spadki rentowności (wzrosty cen) na rynku papierów dłużnych, co miało również związek ze wspomnianymi oczekiwaniami inflacyjnymi. Polscy inwestorzy dokonali znaczących zakupów zagranicznych papierów dłużnych. Były jednak one, w przypadku polskich banków, znacznie niższe niż te, które miały miejsce od drugiej połowy 2022 r. Można było raczej obserwować przebudowę portfela inwestycyjnego, a nie jego istotne powiększanie. Duże były również w omawianym okresie zakupy zagranicznych papierów udziałowych, związane z oczekiwaniami na dalsze wzrosty cen na światowych giełdach.

Wśród polskich inwestorów nabywających zagraniczne papiery wartościowe największe znaczenie miały banki (2,8 mld zł), a oprócz nich fundusze inwestycyjne (2,0 mld zł) i fundusze emerytalne (1,5 mld zł). W IV kwartale 2023 r. polskie banki nabywały przede wszystkim dłużne papiery wartościowe (2,9 mld zł). Wśród nich dominowały obligacje (4,2 mld zł), przede wszystkim wyemitowane przez organizacje międzynarodowe (7,7 mld zł). Jednocześnie sprzedawano obligacje wyemitowane we Francji (1,0 mld zł), w Austrii (1,0 mld zł) i w Niemczech (0,7 mld zł). W przeciwieństwie do obligacji, saldo instrumentów rynku pieniężnego było ujemne (1,3 mld zł). Zbywano, w ramach wspomnianej wyżej przebudowy portfela, papiery wyemitowane we Francji (4,1 mld zł) i w Belgii (0,8 mld zł), natomiast nabywano krótkoterminowe papiery dłużne wyemitowane w Niemczech (1,8 mld zł), w Austrii (0,5 mld zł), w USA (0,5 mld zł) i przez organizacje

międzynarodowe (0,4 mld zł). Polskie fundusze inwestycyjne nabywały zarówno papiery dłużne (1,0 mld zł), przede wszystkim instrumenty rynku pieniężnego (1,1 mld zł), jak i papiery udziałowe (1,0 mld zł). Również fundusze emerytalne nabywały zarówno papiery udziałowe (1,2 mld zł) jak i dłużne (0,3 mld zł).

2.2.3. Pozostałe inwestycje – aktywa

W IV kwartale 2023 r. dodatnie saldo pozostałych inwestycji rezydentów za granicą wyniosło 11,8 mld zł. O wysokości tego salda zadecydował wzrost należności zagranicznych z tytułu pozostałych należności (30,8 mld zł), który w całości zrekompensował spadek należności z tytułu rachunków bieżących i depozytów (21,6 mld zł). Wzrosły również należności z tytułu udzielonych kredytów handlowych (1,3 mld zł) i pozostałych kredytów i pożyczek udzielonych (0,5 mld zł), a także należności rezydentów z tytułu rezerwy techniczno-ubezpieczeniowej o 0,8 mld zł.

W wyniku przeprowadzonych transakcji aktywa sektora bankowego spadły o 10,9 mld zł. Na wysokość tego salda wpłynął głównie spadek należności z tytułu lokat w bankach za granicą (23,4 mld zł), którego nie zrekompensował wzrost pozostałych należności w wysokości 12,1 mld zł.

Wzrost aktywów sektora rządowego i samorządowego (o 22,2 mld zł) wynikał głównie ze wzrostu należności Rządu od Komisji Europejskiej.

Pozostałe inwestycje polskich podmiotów zgrupowanych w pozostałych sektorach w IV kwartale 2023 r. wzrosły o 1,4 mld zł w stosunku do poprzedniego kwartału. Należności polskich przedsiębiorstw niefinansowych w danym kwartale wyniosły 0,6 mld. Na wielkość tej pozycji miał wpływ przede wszystkim wzrost z tytułu rachunków bieżących i depozytów (1,9 mld zł) oraz spadek należności z tytułu pozostałych należności (1,0 mld zł) i udzielonych kredytów handlowych (0,7 mld zł). Podmioty finansowe należące do kategorii pozostałych sektorów w omawianym okresie zmniejszyły swoje aktywa o 0,1 mld zł, głównie z tytułu spadku rachunków bieżących i depozytów o 0,2 mld zł.

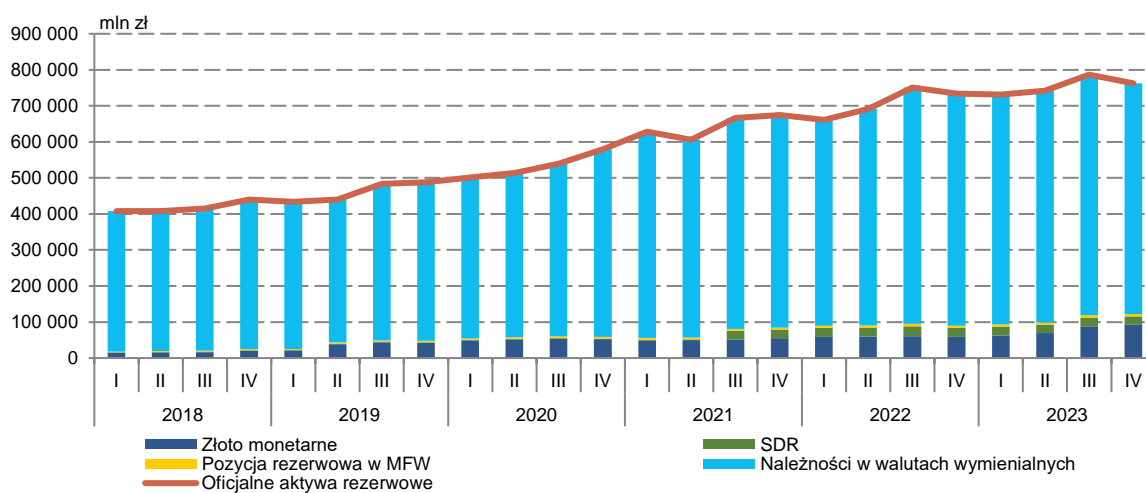
2.2.4. Oficjalne aktywa rezerwowe

Stan oficjalnych aktywów rezerwowych na koniec grudnia 2023 r. wyniósł 762,7 mld zł i w porównaniu z wrześniem 2023 r. zmniejszył się o 24,0 mld zł. O spadku oficjalnych aktywów rezerwowych zadecydowały ujemne różnice kursowe, które wyniosły 55,8 mld zł. Saldo transakcji własnych NBP oraz saldo transakcji zrealizowanych na zlecenie klientów NBP było dodatnie i wyniosło 18,6 mld zł.

Tabela 13. Oficjalne aktywa rezerwowe – stany (mln zł)

	2022				2023			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Oficjalne aktywa rezerwowe	660 783	691 382	750 898	733 756	731 426	742 320	786 644	762 650
Złoto monetarne	59 130	59 767	60 915	58 650	62 460	69 637	87 746	93 591
SDR	24 448	25 120	27 108	24 894	24 486	23 000	24 448	22 444
Pozycja rezerwowa w MFW	6 007	6 082	6 724	6 336	6 233	6 184	6 572	5 821
Należności w walutach wymiennych	571 198	600 413	656 151	643 876	638 247	643 499	667 878	640 794

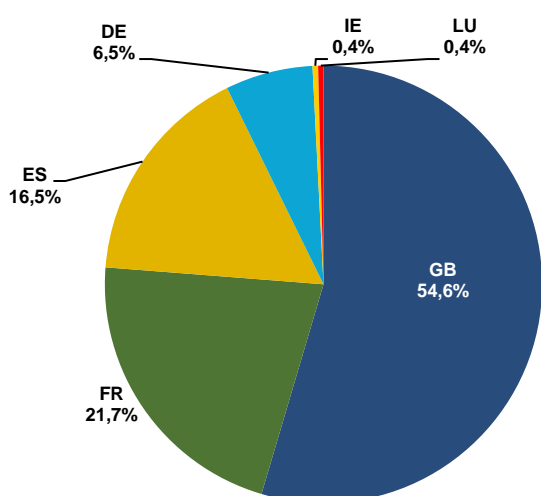
Wykres 16. Stan oficjalnych aktywów rezerwowych

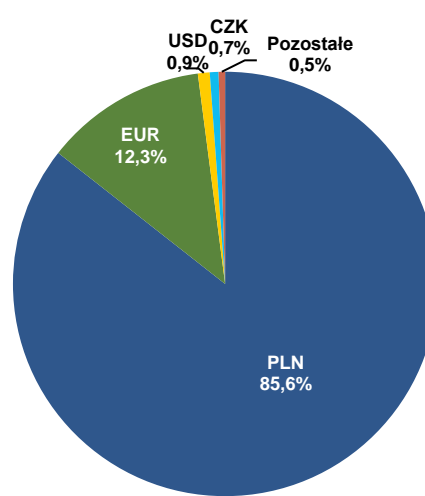
2.3. Pochodne instrumenty finansowe

W IV kwartale 2023 r. saldo rozliczeń z tytułu transakcji związanych z pochodnymi instrumentami finansowymi, zawartych pomiędzy rezydentami a nierezydentami, było dodatnie⁴ i wyniosło 4,6 mld zł. Oznacza to odpływ środków do nierezydentów. Dodatnie saldo było przede wszystkim rezultatem strat poniesionych przez polskie banki z tytułu pochodnych instrumentów na stopy procentowe oraz instrumentów walutowych. Straty te były wynikiem luzowania polityki pieniężnej (obniżek stóp procentowych) przez NBP. Polskie banki posiadają przede wszystkim instrumenty stóp procentowych związane z polską walutą, stąd duży wpływ wysokości stóp polskiego banku centralnego na wyniki z tytułu tych instrumentów. Spadki stóp procentowych miały również wpływ na zachowanie kursów walutowych. Z drugiej strony, polskie przedsiębiorstwa niefinansowe osiągnęły zyski z tytułu instrumentów towarowych, głównie tych opartych na zezwoleniach na emisję dwutlenku węgla, oraz zyski z tytułu instrumentów walutowych. Saldo transakcji, których przedmiotem były pochodne instrumenty finansowe, prezentowane w bilansie płatniczym stanowiło łączny rezultat rozliczenia pozycji w instrumentach o terminie wygaśnięcia w IV kwartale 2023 r. oraz przepływów wynikających z otwarcia i rozliczania pozycji w instrumentach pochodnych o terminach zamknięcia w przyszłych okresach.

Wykres 17. Kraj pochodzenia nierezydentów, z którymi rezydenci posiadają otwarte pozycje w instrumentach stóp procentowych

Wykres 18. Instrumenty stóp procentowych otwarte między rezydentami a nierezydentami – struktura walutowa

⁴ Dodatnia wartość salda oznacza odpływ środków do nierezydentów, przede wszystkim związany z realizacją strat poniesionych przez polskie podmioty z tytułu pochodnych instrumentów finansowych. Ujemna wartość salda dla instrumentów pochodnych oznacza napływ środków do rezydentów będący wynikiem rozliczania posiadanych pozycji, związany przede wszystkim z realizacją zysków osiągniętych przez polskie podmioty

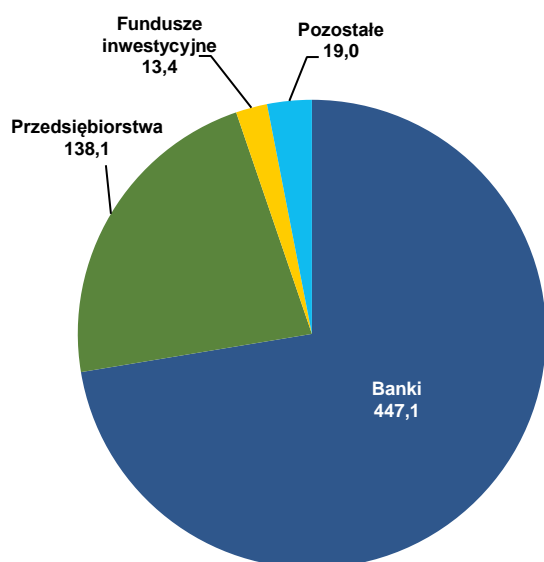
Wśród instrumentów pochodnych największy udział (77,6%), mierzony wartością nominalną pozycji otwartych przez polskie podmioty, miały instrumenty pochodne na stopy procentowe, przede wszystkim FRA oraz IRS. Instrumenty te były używane głównie przez banki do zabezpieczania aktywów i pasywów przed ryzykiem stóp procentowych. Wśród instrumentów stóp procentowych zdecydowanie przeważały instrumenty na stopy związane z polską walutą. W strukturze geograficznej nierezydentów, z którymi były zawierane transakcje, dominowały podmioty z Wielkiej Brytanii, Francji i Hiszpanii.

Tabela 14. Pochodne instrumenty finansowe netto (mln zł)

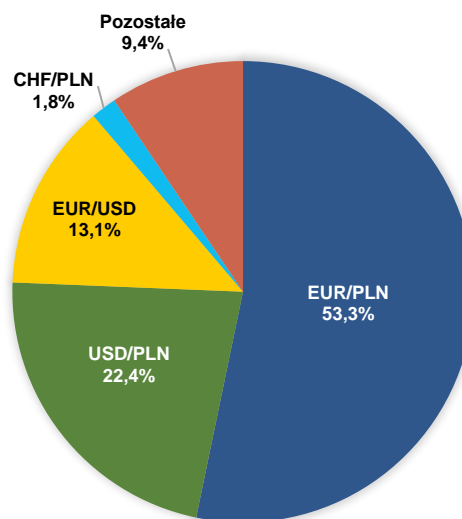
	2022				2023			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Pochodne instrumenty finansowe netto	-1 463	-3 400	6 138	-3 633	3 369	1 819	1 910	4 639

Pod względem wartości nominalnej otwartych pozycji, kolejną istotną kategorię (19,6%) stanowiły walutowe instrumenty pochodne, tj. swapy walutowe, dwuwalutowe swapy stóp procentowych oraz pozostałe instrumenty walutowe. Instrumenty walutowe były używane przez banki, inne podmioty sektora finansowego, jak też przedsiębiorstwa niefinansowe do zabezpieczania się przed ryzykiem kursowym.

Wykres 19. Rezydenci posiadający pozycje w walutowych instrumentach pochodnych otwarte z nierezydentami – struktura sektorowa (wartość nominalna w mld zł)

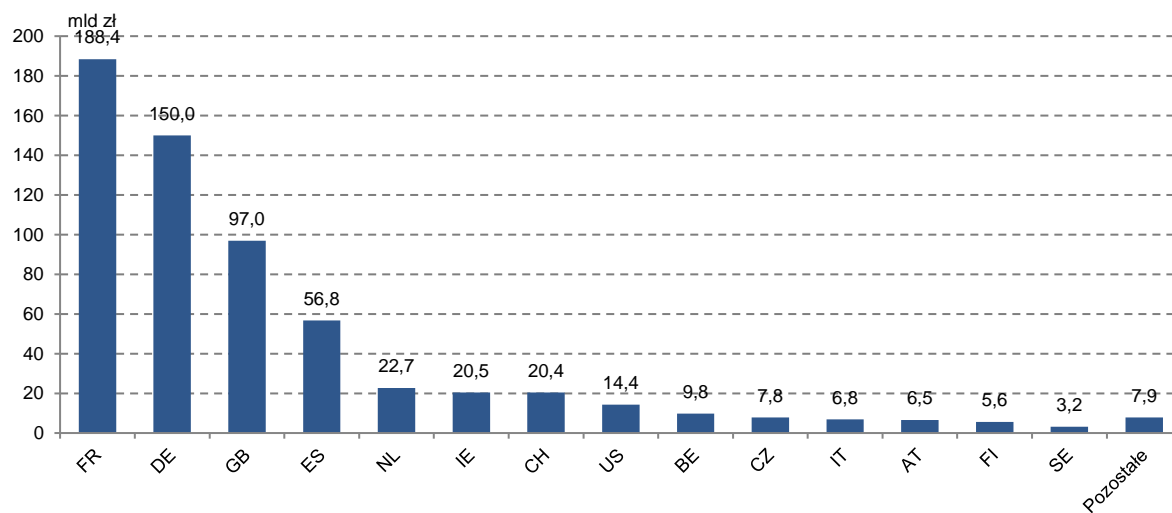

Wykres 20. Główne pary walutowe dla walutowych instrumentów pochodnych

Parami walutowymi, na które opiewały zawarte kontrakty, były pary: EUR/PLN, USD/PLN, EUR/USD i CHF/PLN. Instrumenty oparte na parach walutowych złożonych z tych walut (PLN, USD, CHF i EUR) miały zdecydowaną przewagę wśród walutowych instrumentów pochodnych (93,7% wartości nominalnej otwartych pozycji). Swapy walutowe są instrumentami o krótkim terminie, co generuje duże obroty brutto w transakcjach bilansu płatniczego.

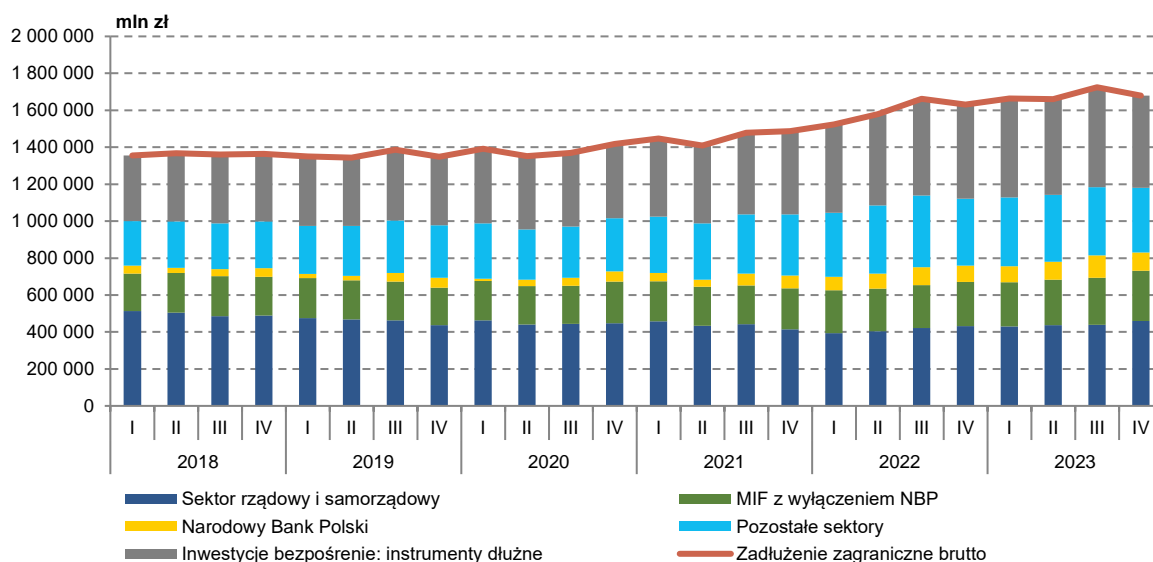
W przypadku walutowych instrumentów pochodnych nierezydenci, z którymi były zawierane transakcje, mieli najczęściej siedzibę we Francji, w Niemczech oraz w Wielkiej Brytanii.

Wykres 21. Wartość nominalna walutowych instrumentów pochodnych otwartych pomiędzy rezydentami a nierezydentami

Zadłużenie zagraniczne

Zadłużenie zagraniczne Polski (brutto) na koniec grudnia 2023 r. wyniosło 1 679,9 mld zł i w porównaniu z III kwartałem 2023 r. zmniejszyło się o 44,8 mld zł, tj. o 2,6%. Na jego stan wpłynęły ujemne inne zmiany⁵, powodując jego spadek o 64,2 mld zł (wśród nich największą pozycją były ujemne różnice kursowe 76,4 mld zł) oraz transakcje bilansu płatniczego, które oddziaływały w przeciwnym kierunku, zwiększając je o 19,4 mld zł. Największy wpływ na wzrost transakcji miał sektor rządowy i samorządowy, w przypadku którego nastąpił wzrost zadłużenia z tytułu pozostałych kredytów i pożyczek otrzymanych (głównie z tytułu KPO).

Wykres 22. Zadłużenie zagraniczne

Struktura zadłużenia zagranicznego według terminów pierwotnych na koniec grudnia 2023 r. przedstawiała się następująco:

- długoterminowe zadłużenie stanowiło 71,0% zadłużenia zagranicznego ogółem, tj. 1 192,8 mld zł;
- krótkoterminowe zadłużenie stanowiło 29,0% zadłużenia zagranicznego ogółem, tj. 487,0 mld zł.

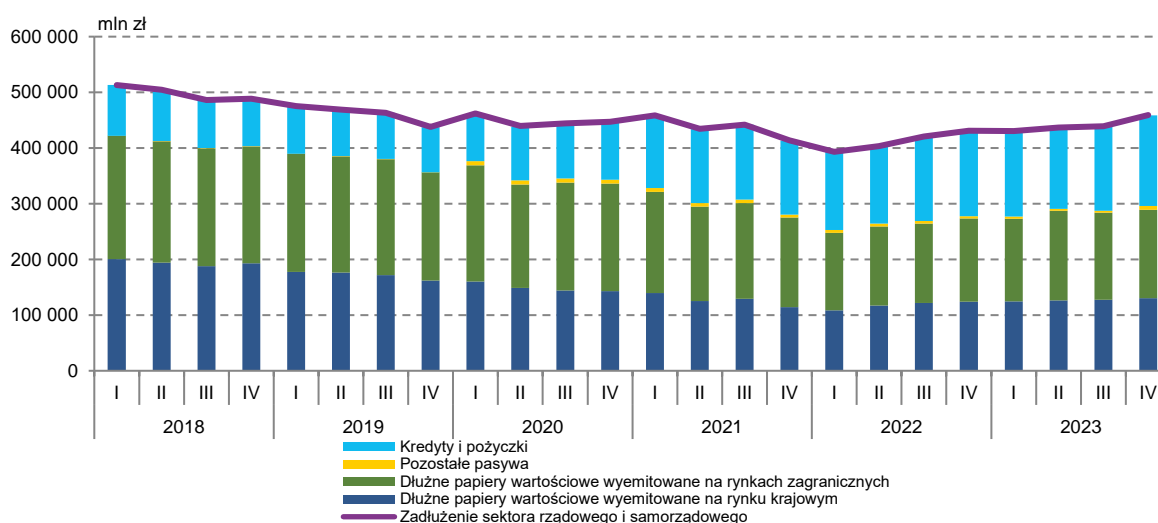
Wartość zadłużenia długoterminowego w IV kwartale 2023 r. zwiększyła się o 4,0 mld zł, tj. o 0,3%, natomiast krótkoterminowe zadłużenie zagraniczne spadło o 48,8 mld zł, tj. o 9,1%.

⁵ Inne zmiany obejmują różnice kursowe, zmiany wyceny, reklasyfikacje i storna.

3.1. Zadłużenie zagraniczne sektora rządowego i samorządowego

Zadłużenie zagraniczne sektora rządowego i samorządowego na koniec IV kwartału 2023 r. wyniosło 459,3 mld zł i stanowiło 27,3% ogólnej kwoty zadłużenia zagranicznego Polski. W tej kwocie zadłużenie sektora rządowego stanowiło 94,0% i wyniosło 431,7 mld zł. W zasadzie całe to zadłużenie miało charakter długoterminowy.

Wykres 23. Zadłużenie zagraniczne sektora rządowego i samorządowego

Największy udział w strukturze zadłużenia zagranicznego sektora rządowego i samorządowego miały dłużne papiery wartościowe. Stanowiły one 63,0% całości zadłużenia zagranicznego tego sektora. Na koniec grudnia 2023 r. wartość zadłużenia z tego tytułu wyniosła 289,2 mld zł. Nierezydenci mieli w swoim portfelu obligacje wyemitowane na rynkach zagranicznych o wartości 158,8 mld zł oraz na rynku krajowym o wartości 130,4 mld zł. Znaczną część zadłużenia zagranicznego sektora rządowego i samorządowego stanowiły kredyty zaciągnięte w organizacjach międzynarodowych (35,5%, tj. 162,9 mld zł). Pozostałe zobowiązania zagraniczne na koniec grudnia 2023 r. wyniosły 7,2 mld zł.

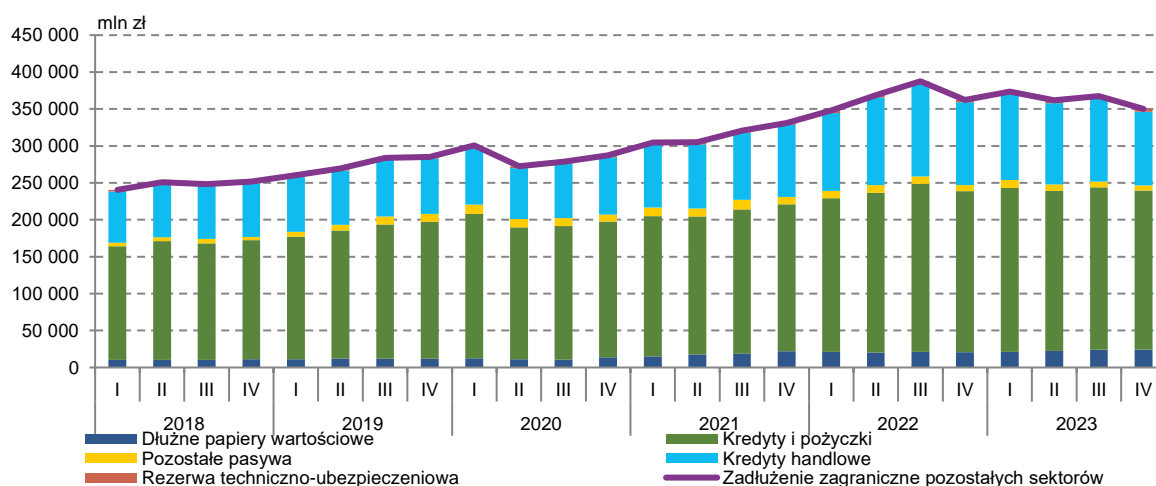
Zadłużenie sektora rządowego i samorządowego w IV kwartale 2023 r. zwiększyło się o 20,1 mld zł, tj. o 4,6%. Wpłynęły na nie dodatnie saldo transakcji bilansu płatniczego (28,8 mld zł), które w całości przewyższyło ujemne inne zmiany (8,7 mld zł). Istotny wpływ na saldo transakcji miał napływ kapitału z tytułu pozostałych kredytów i pożyczek otrzymanych (KPO) w wysokości 19,6 mld zł. Zmiany wyceny i różnice kursowe zmniejszyły zadłużenie z tego tytułu o 8,2 mld zł.

Zadłużenie zagraniczne sektora rządowego i samorządowego z terminem wymagalności do 1 roku łącznie na koniec grudnia 2023 r. wyniosło 55,1 mld zł, co stanowiło 7,2% wartości oficjalnych aktywów rezerwowych. Na koniec września 2023 r. relacja ta wyniosła 4,3%.

3.2. Zadłużenie zagraniczne pozostałych sektorów (wobec podmiotów niepowiązanych kapitałowo)

Zadłużenie zagraniczne sektora przedsiębiorstw wobec podmiotów niepowiązanych kapitałowo z zagranicą na koniec IV kwartału 2023 r. wyniosło 350,0 mld zł, co stanowiło 20,8% całości polskiego zadłużenia zagranicznego. Zadłużenie tego sektora zmniejszyło się o 17,7 mld zł, tj. o 4,8%, w porównaniu z III kwartałem 2023 r. Na spadek zadłużenia tego sektora wpłynęły ujemne inne zmiany (17,1 mld zł) oraz transakcje bilansu płatniczego zmniejszając zadłużenia tego sektora o 0,6 mld zł. Udział zadłużenia długoterminowego w zadłużeniu ogółem sektora przedsiębiorstw na koniec grudnia 2023 r. wyniósł 62,4%. Na podmioty niefinansowe przypada 76,9% zadłużenia tego sektora (tj. 269,0 mld zł).

Wykres 24. Zadłużenie zagraniczne pozostałych sektorów

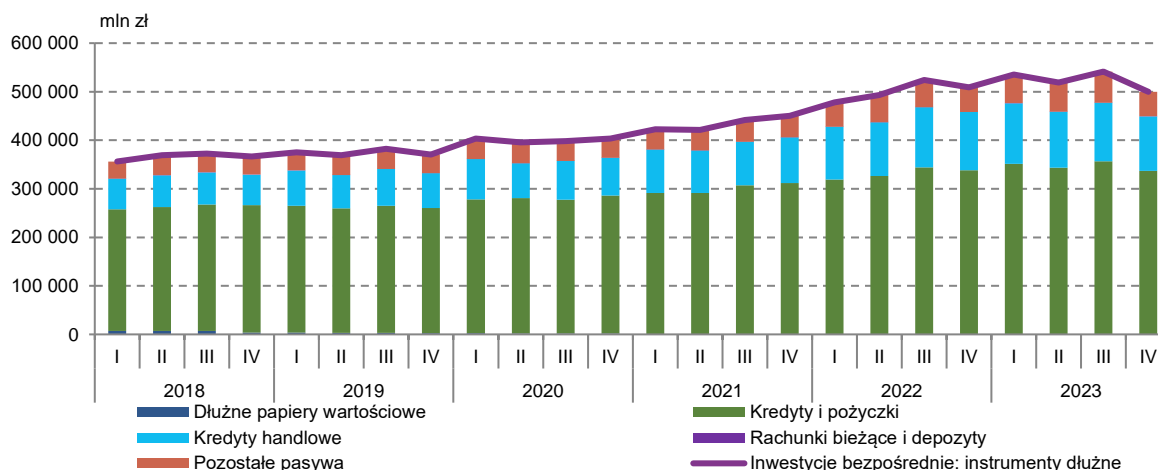
Największą część zadłużenia zagranicznego pozostałych sektorów stanowiły pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane. Ich wartość wyniosła 215,7 mld zł, czyli 61,6% całości zadłużenia tego sektora. Wartość otrzymanych kredytów handlowych wyniosła 99,7 mld zł, co stanowiło 28,5% zadłużenia przedsiębiorstw. Zadłużenie zagraniczne polskich przedsiębiorstw z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych będących w posiadaniu nierezydentów na koniec grudnia 2023 r. wyniosło 23,9 mld zł i stanowiło 6,8% zadłużenia tego sektora.

3.3. Zadłużenie zagraniczne pozostałych sektorów z tytułu instrumentów zaliczanych do inwestycji bezpośrednich

Wartość zadłużenia zagranicznego pozostałych sektorów z tytułu instrumentów zaliczanych do inwestycji bezpośrednich wyniosła 499,6 mld zł, co stanowiło 29,7% zadłużenia zagranicznego ogółem. W IV kwartale 2023 r. wśród instrumentów dłużnych zaliczanych do inwestycji bezpośrednich największą część (67,4%) stanowiły kredyty i pożyczki otrzymane w ramach grup kapitałowych. Udział pozostałych instrumentów

dłużnych nabytych od inwestorów bezpośrednich przedstawiał się następująco: kredyty handlowe – 22,5%, pozostałe pasywa zagraniczne – 10,0% oraz dłużne papiery wartościowe – 0,03%.

Wykres 25. Inwestycje bezpośrednie: instrumenty dłużne

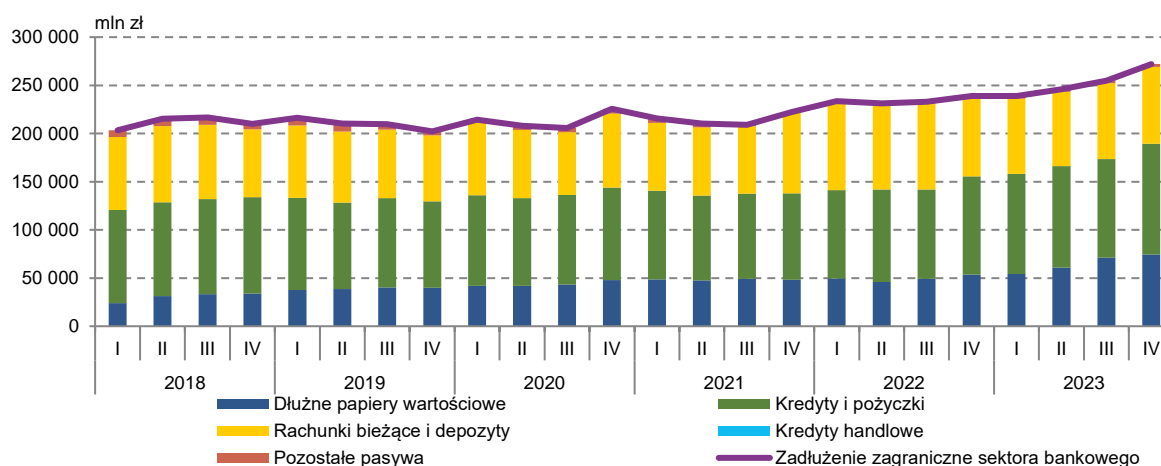
Zadłużenie zagraniczne pozostałych sektorów z tytułu instrumentów zaliczanych do inwestycji bezpośrednich w IV kwartale 2023 r. zmniejszyło się o 41,8 mld zł. Na spadek zadłużenia tego sektora wpłynęły ujemne inne zmiany (21,6 mld zł) oraz transakcje bilansu płatniczego, które zmniejszyły zadłużenie tego sektora o 20,2 mld zł.

3.4. Zadłużenie zagraniczne sektora bankowego (z wyłączeniem NBP)

Na koniec IV kwartału 2023 r. zadłużenie zagraniczne sektora bankowego wyniosło 272,0 mld zł, co stanowiło 16,2% ogólnej kwoty zadłużenia zagranicznego Polski. W zadłużeniu tego sektora 24,9% stanowiło zadłużenie wobec podmiotów powiązanych kapitałowo. Zadłużenie zagraniczne sektora bankowego w porównaniu z III kwartałem 2023 r. zwiększyło się o 17,1 mld zł. Wpływ na to miały dodatnie transakcje bilansu płatniczego zwiększając zadłużenie tego sektora o 25,3 mld zł, natomiast ujemne inne zmiany zmniejszyły zadłużenie tego sektora o 8,2 mld zł.

Największą część zadłużenia zagranicznego sektora bankowego stanowiły zobowiązania z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek (42,2%), depozytów ulokowanych przez nierezydentów w polskich bankach (29,3%) oraz papierów wartościowych posiadanych przez nierezydentów (27,4%). Na koniec IV kwartału 2023 r. wartość zadłużenia z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek wyniosła 114,7 mld zł, z tytułu depozytów przyjętych przez polskie banki od nierezydentów – 79,8 mld zł, a z tytułu papierów wartościowych będących w portfelach nierezydentów – 74,6 mld zł.

Wykres 26. Zadłużenie zagraniczne sektora bankowego

3.5. Zadłużenie zagraniczne NBP

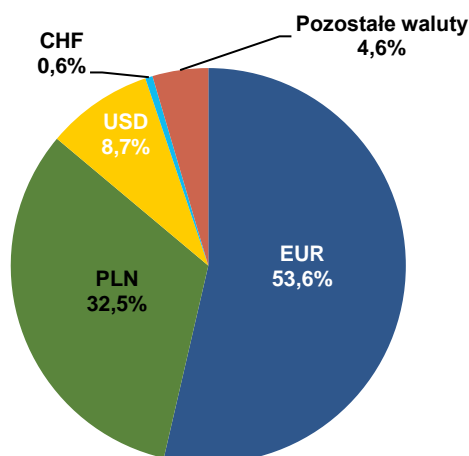
Zobowiązania zagraniczne Narodowego Banku Polskiego na koniec IV kwartału 2023 r. wyniosły 99,0 mld zł i stanowiły 5,9% zadłużenia zagranicznego ogółem. Zobowiązania zagraniczne NBP w IV kwartale 2023 r. zmniejszyły się o 22,5 mld zł. Długoterminowe zadłużenie NBP wyniosło 27,7 mld zł i było wynikiem alokacji SDR. Krótkoterminowe zobowiązania NBP w wysokości 71,3 mld zł w zdecydowanej większości były powiązane z transakcjami *reverse repo*, które służą bieżącemu zarządzaniu płynnością aktywów rezerwowych oraz zwiększeniu dochodowości rezerw NBP. Ujemne transakcje bilansu płatniczego zmniejszyły zadłużenie tego sektora o 14,0 mld zł, a inne zmiany o 8,6 mld zł.

3.6. Struktura walutowa zadłużenia zagranicznego

W zadłużeniu zagranicznym na koniec IV kwartału 2023 r. największy udział miały dwie waluty: euro – równowartość 900,7 mld zł, tj. 53,6%, i polski złoty – 545,7 mld zł, tj. 32,5%. Wśród pozostałych walut dominował dolar amerykański i frank szwajcarski. Ich udziały wyniosły odpowiednio 8,7% i 0,6%.

Stosunkowo wysoki udział złotego w zadłużeniu zagranicznym wynikał w głównej mierze z zakupionych przez inwestorów zagranicznych obligacji Skarbu Państwa nominowanych w złotych oraz z otrzymanych przez polskie podmioty kredytów w złotych (głównie od podmiotów w ramach grup kapitałowych). Warto również odnotować, że struktura walutowa zadłużenia zagranicznego Polski w ostatnich latach jest stabilna i nie podlega istotnym wahaniom.

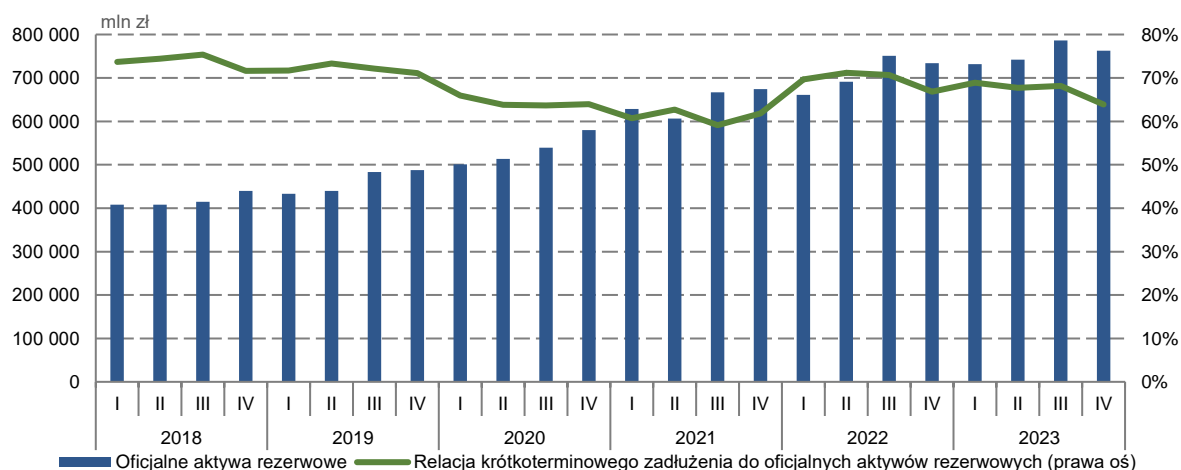
Wykres 27. Struktura walutowa zadłużenia zagranicznego

3.7. Wybrane wskaźniki zadłużenia zagranicznego⁶

Z punktu widzenia oceny przez rynki finansowe płynności międzynarodowej danego kraju ważnym wskaźnikiem jest relacja krótkoterminowego zadłużenia zagranicznego do oficjalnych aktywów rezerwowych. Na koniec grudnia 2023 r. relacja ta wyniosła dla Polski 63,9% i w porównaniu z III kwartałem 2023 r. poprawiła się o 4,2 pkt proc. Na jej poprawę wpłynął większy spadek zadłużenia krótkoterminowego (o 9,1%) niż oficjalnych aktywów rezerwowych (o 3,1%).

Wykres 28. Relacja krótkoterminowego zadłużenia do oficjalnych aktywów rezerwowych

⁶ Wskaźniki są prezentowane w ujęciu płynnego roku, co oznacza, że brane jest pod uwagę ostatnie 12 miesięcy.

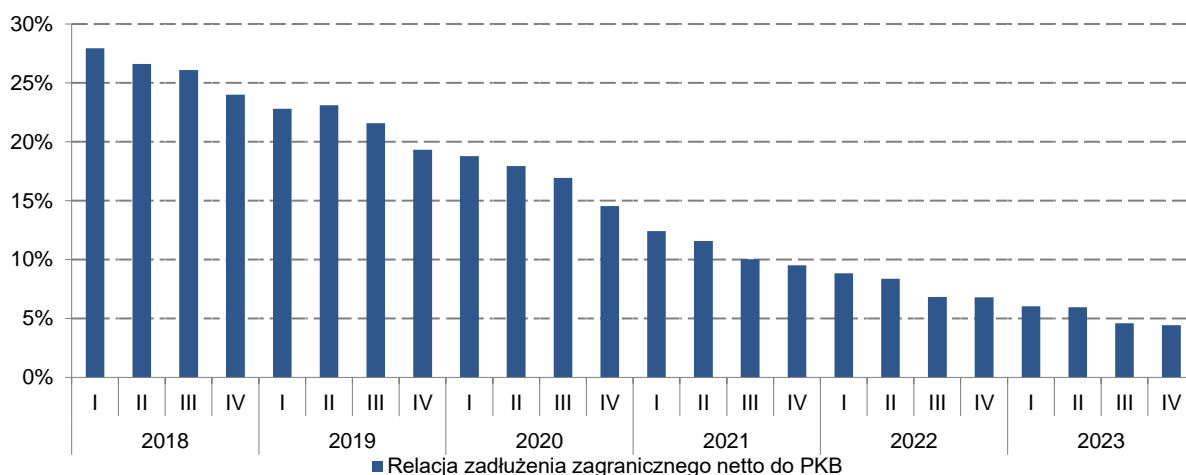
Relacja krótkoterminowego zadłużenia do zadłużenia ogółem poprawiła się o 2,1 pkt proc. w stosunku do III kwartału 2023 r. i wyniosła 29,0%. Zdecydował o tym większy spadek zadłużenia krótkoterminowego (o 9,1%) niż zadłużenia ogółem (o 2,6%).

Relacja zadłużenia sektora rządowego i samorządowego przypadającego do spłaty w ciągu roku do oficjalnych aktywów rezerwowych wyniosła 7,2% i pogorszyła się o 2,9 pkt proc. w porównaniu z końcem września 2023 r. Pogorszenie tego wskaźnika jest wynikiem zwiększenia się zadłużenia zagranicznego przypadającego do spłaty w ciągu roku (o 64,4%) przy spadku oficjalnych aktywów rezerwowych (o 3,1%).

Na koniec IV kwartału 2023 r. relacja zadłużenia zagranicznego ogółem do PKB wyniosła 49,5% i w stosunku do III kwartału 2023 r. poprawiła się o 2,2 pkt proc. Wpłynął na to spadek zadłużenia zagranicznego ogółem (o 2,6%) przy wzroście PKB w ujęciu płynnego roku (o 1,8%).

Relacja zadłużenia zagranicznego netto⁷ do PKB ukształtowała się na poziomie 4,4% PKB i poprawiła się o 0,2 pkt proc. w porównaniu z III kwartałem 2023 r. Zdecydował o tym spadek wartości zadłużenia zagranicznego netto (o 2,0 mld zł) przy wzroście PKB w ujęciu płynnego roku (o 60,6 mld zł). Spadek zadłużenia zagranicznego netto oznacza, że aktywa zagraniczne polskich podmiotów w IV kwartale odnotowały mniejszy spadek (o 42,8 mld zł) niż zadłużenie zagraniczne brutto (o 44,8 mld zł).

Wykres 29. Relacja zadłużenia zagranicznego netto do PKB

⁷ Zadłużenie zagraniczne netto jest różnicą między należnościami zagranicznymi a zadłużeniem zagranicznym brutto. Należności zagraniczne, podobnie jak zadłużenie zagraniczne brutto, nie obejmują stanów akcji i innych form udziałów kapitałowych, udziałowych papierów wartościowych oraz pochodnych instrumentów finansowych.

Tabela 15. Zadłużenie zagraniczne Polski – wybrane wskaźniki

	Jed- nostka	I kw. 2022 IV kw. 2022	II kw. 2022 I kw. 2023	III kw. 2022 II kw. 2023	IV kw. 2022 III kw. 2023	I kw. 2023 IV kw. 2023
1 <u>Zadłużenie zagraniczne</u> Produkt krajowy brutto	%	53,1	52,3	50,8	51,7	49,5
2 <u>Zadłużenie zagraniczne krótkoterminowe</u> Zadłużenie zagraniczne ogółem	%	30,1	30,3	30,2	31,1	29,0
3 <u>Zadłużenie zagraniczne krótkoterminowe</u> Oficjalne aktywa rezerwowe	%	66,8	68,9	67,7	68,1	63,9
4 <u>Zadłużenie zagraniczne netto</u> Produkt krajowy brutto	%	6,8	6,0	6,0	4,6	4,4
5 <u>Zadłużenie zagraniczne sektora rządowego i samorządowego z terminem wymagalności do 1 roku</u> Oficjalne aktywa rezerwowe	%	6,1	5,0	3,6	4,3	7,2
A Zadłużenie zagraniczne ogółem	mln zł	1 630 118	1 664 408	1 661 199	1 724 666	1 679 855
B Zadłużenie zagraniczne długoterminowe	mln zł	1 139 716	1 160 660	1 158 742	1 188 788	1 192 814
C Zadłużenie zagraniczne krótkoterminowe	mln zł	490 402	503 748	502 457	535 878	487 041
D Produkt krajowy brutto	mln zł	3 067 495	3 181 420	3 272 054	3 335 658	3 396 269
E Oficjalne aktywa rezerwowe	mln zł	733 756	731 426	742 320	786 644	762 650
F Zadłużenie zagraniczne netto	mln zł	208 307	192 334	194 753	153 061	151 033
G <u>Zadłużenie zagraniczne sektora rządowego i samorządowego z terminem spłaty do 1 roku</u>	mln zł	44 980	36 454	26 878	33 501	55 059

Aneks statystyczny

Tabela I. Bilans płatniczy (mln zł)

	2022				2023			
	I kw	II kw	III kw	IV kw	I kw	II kw	III kw	IV kw
Rachunek bieżący	-25 878	-15 570	-24 132	-7 985	22 221	6 654	8 309	16 539
Saldo obrotów towarowych	-29 091	-25 667	-32 254	-26 780	11 844	11 874	3 564	1 249
Eksport	343 811	376 033	383 247	406 825	408 136	381 378	356 298	373 221
Import	372 902	401 700	415 501	433 605	396 292	369 504	352 734	371 972
Saldo usług	35 671	47 350	44 987	43 074	44 103	47 024	45 285	43 573
Przychody	88 572	107 379	113 476	116 771	107 564	112 946	115 283	117 539
Rozchody	52 901	60 029	68 489	73 697	63 461	65 922	69 998	73 966
Saldo dochodów pierwotnych	-30 277	-34 161	-33 499	-23 088	-32 918	-47 586	-36 185	-26 751
Przychody	18 072	17 047	18 839	30 860	19 983	18 783	18 654	25 583
Rozchody	48 349	51 208	52 338	53 948	52 901	66 369	54 839	52 334
Saldo dochodów wtórnych	-2 181	-3 092	-3 366	-1 191	-808	-4 658	-4 355	-1 532
Przychody	10 655	12 826	12 152	14 186	11 380	11 785	11 239	13 285
Rozchody	12 836	15 918	15 518	15 377	12 188	16 443	15 594	14 817
Rachunek kapitałowy	-5 021	9 192	12 269	-858	-20 844	8 413	12 692	5 909
Przychody	13 888	17 867	14 815	19 648	12 710	18 999	15 927	23 424
Rozchody	18 909	8 675	2 546	20 506	33 554	10 586	3 235	17 515
Rachunek finansowy	-41 616	-20 181	-6 863	13 715	3 878	9 035	20 703	9 959
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	15 288	5 459	11 589	17 775	5 725	15 488	12 712	16 672
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	4 479	6 777	8 850	8 370	750	9 336	3 291	2 291
Instrumenty dłużne	10 809	-1 318	2 739	9 405	4 975	6 152	9 421	14 381
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	64 643	30 287	41 073	25 767	49 121	27 991	43 547	7 061
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	36 617	19 079	24 001	24 667	30 403	28 916	33 650	27 260
Instrumenty dłużne	28 026	11 208	17 072	1 100	18 718	-925	9 897	-20 199
Inwestycje portfelowe - aktywa	-3 330	-49	513	17 637	21 830	12 348	20 686	7 738
Udziałowe papiery wartościowe	-1 980	-687	-2 691	798	3 821	1 231	1 955	2 867
Dłużne papiery wartościowe	-1 350	638	3 204	16 839	18 009	11 117	18 731	4 871
Inwestycje portfelowe - pasywa	-12 551	20 992	3 248	15 358	-2 895	32 765	-1 690	14 265
Udziałowe papiery wartościowe	62	-894	-2 850	-1 669	-1 281	2 065	-673	2 845
Dłużne papiery wartościowe	-12 613	21 886	6 098	17 027	-1 614	30 700	-1 017	11 420
Pozostałe inwestycje - aktywa	48 086	26 824	25 967	-13 503	24 346	671	25 918	11 757
NBP	13	-4	-20	30	-21	354	-365	32
Sektor rządowy i samorządowy	-1 306	-1 150	-7 485	6 681	-2 886	-7 965	3 322	22 168
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	29 596	13 606	25 753	-245	23 742	11 910	23 897	-10 897
Pozostałe sektory	19 783	14 372	7 719	-19 969	3 511	-3 628	-936	454
Pozostałe inwestycje - pasywa	27 094	16 766	36 155	-2 783	8 553	17 144	6 907	28 159
NBP	889	8 689	10 525	-2 582	-948	15 902	17 427	-13 956
Sektor rządowy i samorządowy	5 351	-2 166	7 546	5 931	302	-2 529	1 229	22 969
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	8 859	-684	11 345	6 416	379	4 871	-5 289	19 708
Pozostałe sektory	11 995	10 927	6 739	-12 548	8 820	-1 100	-6 460	-562
Pochodne instrumenty finansowe	-1 463	-3 400	6 138	-3 633	3 369	1 819	1 910	4 639
Oficjalne aktywa rezerwowe	-21 011	19 030	29 406	33 781	3 387	56 609	8 241	18 638
Saldo błędów i opuszczeń	-10 717	-13 803	5 000	22 558	2 501	-6 032	-298	-12 489

Tabela II. Bilans płatniczy (mln EUR)

	2022				2023			
	I kw	II kw	III kw	IV kw	I kw	II kw	III kw	IV kw
Rachunek bieżący	-5 592	-3 348	-5 085	-1 691	4 722	1 461	1 847	3 741
Saldo obrotów towarowych	-6 289	-5 523	-6 799	-5 663	2 514	2 610	792	283
Eksport	74 333	80 911	80 786	86 026	86 660	83 838	79 198	84 474
Import	80 622	86 434	87 585	91 689	84 146	81 228	78 406	84 191
Saldo usług	7 714	10 190	9 486	9 107	9 367	10 337	10 066	9 859
Przychody	19 149	23 106	23 922	24 690	22 840	24 830	25 625	26 602
Rozchody	11 435	12 916	14 436	15 583	13 473	14 493	15 559	16 743
Saldo dochodów pierwotnych	-6 546	-7 350	-7 062	-4 882	-6 988	-10 462	-8 043	-6 055
Przychody	3 907	3 669	3 971	6 526	4 244	4 129	4 147	5 790
Rozchody	10 453	11 019	11 033	11 408	11 232	14 591	12 190	11 845
Saldo dochodów wtórnych	-471	-665	-710	-253	-171	-1 024	-968	-346
Przychody	2 304	2 760	2 561	2 999	2 417	2 591	2 498	3 007
Rozchody	2 775	3 425	3 271	3 252	2 588	3 615	3 466	3 353
Rachunek kapitałowy	-1 085	1 977	2 586	-181	-4 426	1 850	2 821	1 338
Przychody	3 003	3 844	3 123	4 155	2 699	4 177	3 540	5 302
Rozchody	4 088	1 867	537	4 336	7 125	2 327	719	3 964
Rachunek finansowy	-9 001	-4 349	-1 453	2 901	825	1 982	4 603	2 258
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	3 305	1 174	2 442	3 759	1 216	3 405	2 825	3 774
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	968	1 458	1 865	1 770	159	2 052	731	519
Instrumenty dłużne	2 337	-284	577	1 989	1 057	1 353	2 094	3 255
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	13 978	6 519	8 658	5 448	10 430	6 155	9 679	1 597
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	7 918	4 107	5 059	5 216	6 456	6 358	7 480	6 169
Instrumenty dłużne	6 060	2 412	3 599	232	3 974	-203	2 199	-4 572
Inwestycje portfelowe - aktywa	-720	-11	109	3 729	4 637	2 714	4 598	1 752
Udziałowe papiery wartościowe	-429	-147	-567	169	812	270	434	649
Dłużne papiery wartościowe	-291	136	676	3 560	3 825	2 444	4 164	1 103
Inwestycje portfelowe - pasywa	-2 713	4 517	686	3 246	-614	7 203	-376	3 229
Udziałowe papiery wartościowe	14	-192	-600	-354	-272	454	-150	644
Dłużne papiery wartościowe	-2 727	4 709	1 286	3 600	-342	6 749	-226	2 585
Pozostałe inwestycje - aktywa	10 397	5 771	5 472	-2 857	5 169	147	5 760	2 663
NBP	3	-1	-4	6	-4	78	-81	7
Sektor rządowy i samorządowy	-282	-248	-1 578	1 413	-613	-1 752	738	5 018
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	6 399	2 928	5 428	-52	5 041	2 619	5 312	-2 466
Pozostałe sektory	4 277	3 092	1 626	-4 224	745	-798	-209	104
Pozostałe inwestycje - pasywa	5 858	3 609	7 623	-588	1 814	3 770	1 535	6 374
NBP	192	1 870	2 219	-546	-202	3 496	3 874	-3 159
Sektor rządowy i samorządowy	1 156	-466	1 591	1 254	64	-556	273	5 199
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	1 916	-146	2 392	1 357	80	1 071	-1 176	4 460
Pozostałe sektory	2 594	2 351	1 421	-2 653	1 872	-241	-1 436	-126
Pochodne instrumenty finansowe	-317	-732	1 293	-768	715	399	426	1 051
Oficjalne aktywa rezerwowe	-4 543	4 094	6 198	7 144	718	12 445	1 832	4 218
Saldo błędów i opuszczeń	-2 324	-2 978	1 046	4 773	529	-1 329	-65	-2 821

Tabela III. Bilans płatniczy (mln USD)

	I kw	II kw	III kw	IV kw	I kw	II kw	III kw	IV kw
Rachunek bieżący	-6 277	-3 570	-5 130	-1 720	5 061	1 591	2 008	4 029
Saldo obrotów towarowych	-7 055	-5 888	-6 854	-5 764	2 698	2 842	861	304
Eksport	83 378	86 262	81 443	87 563	92 959	91 282	86 143	90 863
Import	90 433	92 150	88 297	93 327	90 261	88 440	85 282	90 559
Saldo usług	8 649	10 864	9 558	9 272	10 045	11 255	10 949	10 609
Przychody	21 480	24 634	24 114	25 134	24 498	27 033	27 871	28 615
Rozchody	12 831	13 770	14 556	15 862	14 453	15 778	16 922	18 006
Saldo dochodów pierwotnych	-7 342	-7 837	-7 119	-4 971	-7 498	-11 391	-8 748	-6 512
Przychody	4 383	3 911	4 004	6 640	4 551	4 495	4 509	6 229
Rozchody	11 725	11 748	11 123	11 611	12 049	15 886	13 257	12 741
Saldo dochodów wtórnych	-529	-709	-715	-257	-184	-1 115	-1 054	-372
Przychody	2 584	2 942	2 582	3 053	2 592	2 820	2 717	3 235
Rozchody	3 113	3 651	3 297	3 310	2 776	3 935	3 771	3 607
Rachunek kapitałowy	-1 218	2 109	2 607	-185	-4 747	2 013	3 069	1 439
Przychody	3 368	4 099	3 148	4 229	2 895	4 547	3 851	5 703
Rozchody	4 586	1 990	541	4 414	7 642	2 534	782	4 264
Rachunek finansowy	-10 090	-4 628	-1 460	2 949	886	2 164	5 003	2 426
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	3 707	1 254	2 462	3 825	1 304	3 707	3 073	4 059
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	1 086	1 555	1 880	1 801	171	2 235	796	558
Instrumenty dłużne	2 621	-301	582	2 024	1 133	1 472	2 277	3 501
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	15 677	6 949	8 728	5 546	11 188	6 699	10 528	1 718
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	8 880	4 378	5 100	5 309	6 925	6 921	8 135	6 636
Instrumenty dłużne	6 797	2 571	3 628	237	4 263	-222	2 393	-4 918
Inwestycje portfelowe - aktywa	-808	-12	110	3 796	4 973	2 956	5 000	1 884
Udziałowe papiery wartościowe	-481	-158	-572	172	871	295	472	698
Dłużne papiery wartościowe	-327	146	682	3 624	4 102	2 661	4 528	1 186
Inwestycje portfelowe - pasywa	-3 043	4 815	690	3 307	-660	7 842	-408	3 472
Udziałowe papiery wartościowe	15	-205	-605	-359	-292	494	-162	693
Dłużne papiery wartościowe	-3 058	5 020	1 295	3 666	-368	7 348	-246	2 779
Pozostałe inwestycje - aktywa	11 662	6 154	5 518	-2 905	5 546	162	6 266	2 864
NBP	3	-1	-4	6	-5	85	-88	8
Sektor rządowy i samorządowy	-316	-263	-1 591	1 438	-657	-1 907	803	5 397
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	7 178	3 121	5 473	-53	5 407	2 851	5 778	-2 652
Pozostałe sektory	4 797	3 297	1 640	-4 296	801	-867	-227	111
Pozostałe inwestycje - pasywa	6 567	3 845	7 685	-599	1 947	4 105	1 670	6 856
NBP	215	1 994	2 236	-556	-216	3 807	4 214	-3 397
Sektor rządowy i samorządowy	1 297	-498	1 604	1 277	68	-605	298	5 592
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	2 148	-157	2 412	1 380	86	1 167	-1 279	4 798
Pozostałe sektory	2 907	2 506	1 433	-2 700	2 009	-264	-1 563	-137
Pochodne instrumenty finansowe	-355	-780	1 304	-783	767	435	462	1 128
Oficjalne aktywa rezerwowe	-5 095	4 365	6 249	7 270	771	13 550	1 992	4 537
Saldo błędów i opuszczeń	-2 595	-3 167	1 063	4 854	572	-1 440	-74	-3 042

Tabela IV. Bilans płatniczy w ujęciu płynnego roku (mln zł)

	II kw 2021 I kw 2022	III kw 2021 II kw 2022	IV kw 2021 III kw 2022	I kw 2022 IV kw 2022	II kw 2022 I kw 2023	III kw 2022 II kw 2023	IV kw 2022 III kw 2023	I kw 2023 IV kw 2023
Rachunek bieżący	-62 799	-86 550	-86 789	-73 565	-25 466	-3 242	29 199	53 723
Saldo obrotów towarowych	-69 712	-99 662	-113 643	-113 792	-72 857	-35 316	502	28 531
Eksport	1 265 919	1 343 308	1 433 547	1 509 916	1 574 241	1 579 586	1 552 637	1 519 033
Import	1 335 631	1 442 970	1 547 190	1 623 708	1 647 098	1 614 902	1 552 135	1 490 502
Saldo usług	128 877	144 611	159 325	171 082	179 514	179 188	179 486	179 985
Przychody	334 315	366 521	398 989	426 198	445 190	450 757	452 564	453 332
Rozchody	205 438	221 910	239 664	255 116	265 676	271 569	273 078	273 347
Saldo dochodów pierwotnych	-120 504	-125 761	-121 924	-121 025	-123 666	-137 091	-139 777	-143 440
Przychody	63 012	66 756	75 637	84 818	86 729	88 465	88 280	83 003
Rozchody	183 516	192 517	197 561	205 843	210 395	225 556	228 057	226 443
Saldo dochodów wtórnych	-1 460	-5 738	-10 547	-9 830	-8 457	-10 023	-11 012	-11 353
Przychody	44 414	46 525	48 067	49 819	50 544	49 503	48 590	47 689
Rozchody	45 874	52 263	58 614	59 649	59 001	59 526	59 602	59 042
Rachunek kapitałowy	15 585	11 141	10 131	15 582	-241	-1 020	-597	6 170
Przychody	68 506	69 768	70 212	66 218	65 040	66 172	67 284	71 060
Rozchody	52 921	58 627	60 081	50 636	65 281	67 192	67 881	64 890
Rachunek finansowy	-56 526	-83 017	-83 876	-54 945	-9 451	19 765	47 331	43 575
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	42 348	38 207	42 626	50 111	40 548	50 577	51 700	50 597
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	16 088	17 342	25 470	28 476	24 747	27 306	21 747	15 668
Instrumenty dłużne	26 260	20 865	17 156	21 635	15 801	23 271	29 953	34 929
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	156 404	170 070	165 312	161 770	146 248	143 952	146 426	127 720
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	98 893	108 196	99 717	104 364	98 150	107 987	117 636	120 229
Instrumenty dłużne	57 511	61 874	65 595	57 406	48 098	35 965	28 790	7 491
Inwestycje portfelowe - aktywa	4 274	-59	-2 260	14 771	39 931	52 328	72 501	62 602
Udziałowe papiery wartościowe	9 772	4 541	-1 883	-4 560	1 241	3 159	7 805	9 874
Dłużne papiery wartościowe	-5 498	-4 600	-377	19 331	38 690	49 169	64 696	52 728
Inwestycje portfelowe - pasywa	-26 489	7 148	4 829	27 047	36 703	48 476	43 538	42 445
Udziałowe papiery wartościowe	3 322	1 614	-2 097	-5 351	-6 694	-3 735	-1 558	2 956
Dłużne papiery wartościowe	-29 811	5 534	6 926	32 398	43 397	52 211	45 096	39 489
Pozostałe inwestycje - aktywa	101 436	125 338	127 437	87 374	63 634	37 481	37 432	62 692
NBP	25	21	1	19	-15	343	-2	0
Sektor rządowy i samorządowy	2 897	8 168	5 306	-3 260	-4 840	-11 655	-848	14 639
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	63 531	72 438	77 692	68 710	62 856	61 160	59 304	48 652
Pozostałe sektory	34 983	44 711	44 438	21 905	5 633	-12 367	-21 022	-599
Pozostałe inwestycje - pasywa	79 203	93 511	103 239	77 232	58 691	59 069	29 821	60 763
NBP	22 627	36 532	23 763	17 521	15 684	22 897	29 799	18 425
Sektor rządowy i samorządowy	7 981	626	8 811	16 662	11 613	11 250	4 933	21 971
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	15 452	16 308	33 181	25 936	17 456	23 011	6 377	19 669
Pozostałe sektory	33 143	40 045	37 484	17 113	13 938	1 911	-11 288	698
Pochodne instrumenty finansowe	-13 435	-13 516	-3 763	-2 358	2 474	7 693	3 465	11 737
Oficjalne aktywa rezerwowe	17 969	37 742	25 464	61 206	85 604	123 183	102 018	86 875
Saldo błędów i opuszczeń	-9 312	-7 608	-7 218	3 038	16 256	24 027	18 729	-16 318

Tabela V. Bilans płatniczy w ujęciu płynnego roku (mln EUR)

	II kw 2021 I kw 2022	III kw 2021 II kw 2022	IV kw 2021 III kw 2022	I kw 2022 IV kw 2022	II kw 2022 I kw 2023	III kw 2022 II kw 2023	IV kw 2022 III kw 2023	I kw 2023 IV kw 2023
Rachunek bieżący	-13 608	-18 762	-18 615	-15 716	-5 402	-593	6 339	11 771
Saldo obrotów towarowych	-15 110	-21 577	-24 375	-24 274	-15 471	-7 338	253	6 199
Eksport	275 908	290 930	307 551	322 056	334 383	337 310	335 722	334 170
Import	291 018	312 507	331 926	346 330	349 854	344 648	335 469	327 971
Saldo usług	28 098	31 311	34 168	36 497	38 150	38 297	38 877	39 629
Przychody	72 860	79 379	85 562	90 867	94 558	96 282	97 985	99 897
Rozchody	44 762	48 068	51 394	54 370	56 408	57 985	59 108	60 268
Saldo dochodów pierwotnych	-26 289	-27 263	-26 149	-25 840	-26 282	-29 394	-30 375	-31 548
Przychody	13 716	14 450	16 240	18 073	18 410	18 870	19 046	18 310
Rozchody	40 005	41 713	42 389	43 913	44 692	48 264	49 421	49 858
Saldo dochodów wtórnych	-307	-1 233	-2 259	-2 099	-1 799	-2 158	-2 416	-2 509
Przychody	9 682	10 078	10 316	10 624	10 737	10 568	10 505	10 513
Rozchody	9 989	11 311	12 575	12 723	12 536	12 726	12 921	13 022
Rachunek kapitałowy	3 467	2 435	2 113	3 297	-44	-171	64	1 583
Przychody	14 931	15 111	15 087	14 125	13 821	14 154	14 571	15 718
Rozchody	11 464	12 676	12 974	10 828	13 865	14 325	14 507	14 135
Rachunek finansowy	-12 217	-17 958	-18 092	-11 902	-2 076	4 255	10 311	9 668
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	9 218	8 275	9 148	10 680	8 591	10 822	11 205	11 220
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	3 504	3 744	5 452	6 061	5 252	5 846	4 712	3 461
Instrumenty dłużne	5 714	4 531	3 696	4 619	3 339	4 976	6 493	7 759
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	34 024	36 877	35 499	34 603	31 055	30 691	31 712	27 861
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	21 520	23 471	21 417	22 300	20 838	23 089	25 510	26 463
Instrumenty dłużne	12 504	13 406	14 082	12 303	10 217	7 602	6 202	1 398
Inwestycje portfelowe - aktywa	953	-4	-489	3 107	8 464	11 189	15 678	13 701
Udziałowe papiery wartościowe	2 143	994	-390	-974	267	684	1 685	2 165
Dłużne papiery wartościowe	-1 190	-998	-99	4 081	8 197	10 505	13 993	11 536
Inwestycje portfelowe - pasywa	-5 769	1 537	1 004	5 736	7 835	10 521	9 459	9 442
Udziałowe papiery wartościowe	724	352	-436	-1 132	-1 418	-772	-322	676
Dłużne papiery wartościowe	-6 493	1 185	1 440	6 868	9 253	11 293	9 781	8 766
Pozostałe inwestycje - aktywa	22 015	27 142	27 389	18 783	13 555	7 931	8 219	13 739
NBP	6	5	1	4	-3	76	-1	0
Sektor rządowy i samorządowy	588	1 757	1 192	-695	-1 026	-2 530	-214	3 391
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	13 815	15 706	16 646	14 703	13 345	13 036	12 920	10 506
Pozostałe sektory	7 606	9 674	9 550	4 771	1 239	-2 651	-4 486	-158
Pozostałe inwestycje - pasywa	17 213	20 281	22 116	16 502	12 458	12 619	6 531	13 493
NBP	4 934	7 955	5 073	3 735	3 341	4 967	6 622	4 009
Sektor rządowy i samorządowy	1 746	135	1 866	3 535	2 443	2 353	1 035	4 980
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	3 322	3 516	7 119	5 519	3 683	4 900	1 332	4 435
Pozostałe sektory	7 211	8 675	8 058	3 713	2 991	399	-2 458	69
Pochodne instrumenty finansowe	-2 932	-2 931	-846	-524	508	1 639	772	2 591
Oficjalne aktywa rezerwowe	3 997	8 255	5 325	12 893	18 154	26 505	22 139	19 213
Saldo błędów i opuszczeń	-2 076	-1 631	-1 590	517	3 370	5 019	3 908	-3 686

Tabela VI. Bilans płatniczy w ujęciu płynnego roku (mln USD)

	II kw 2021 I kw 2022	III kw 2021 II kw 2022	IV kw 2021 III kw 2022	I kw 2022 IV kw 2022	II kw 2022 I kw 2023	III kw 2022 II kw 2023	IV kw 2022 III kw 2023	I kw 2023 IV kw 2023
Rachunek bieżący	-15 534	-21 273	-20 233	-16 697	-5 359	-198	6 940	12 689
Saldo obrotów towarowych	-17 228	-24 254	-26 390	-25 561	-15 808	-7 078	637	6 705
Eksport	320 222	327 106	332 889	338 646	348 227	353 247	357 947	361 247
Import	337 450	351 360	359 279	364 207	364 035	360 325	357 310	354 542
Saldo usług	32 615	35 078	36 819	38 343	39 739	40 130	41 521	42 858
Przychody	84 544	89 199	92 396	95 362	98 380	100 779	104 536	108 017
Rozchody	51 929	54 121	55 577	57 019	58 641	60 649	63 015	65 159
Saldo dochodów pierwotnych	-30 609	-30 761	-28 238	-27 269	-27 425	-30 979	-32 608	-34 149
Przychody	15 854	16 231	17 664	18 938	19 106	19 690	20 195	19 784
Rozchody	46 463	46 992	45 902	46 207	46 531	50 669	52 803	53 933
Saldo dochodów wtórnych	-312	-1 336	-2 424	-2 210	-1 865	-2 271	-2 610	-2 725
Przychody	11 251	11 345	11 187	11 161	11 169	11 047	11 182	11 364
Rozchody	11 563	12 681	13 611	13 371	13 034	13 318	13 792	14 089
Rachunek kapitałowy	4 274	2 758	1 936	3 313	-216	-312	150	1 774
Przychody	17 346	17 031	16 468	14 844	14 371	14 819	15 522	16 996
Rozchody	13 072	14 273	14 532	11 531	14 587	15 131	15 372	15 222
Rachunek finansowy	-13 728	-20 034	-19 941	-13 229	-2 253	4 539	11 002	10 479
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	10 657	9 359	9 971	11 248	8 845	11 298	11 909	12 143
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	4 069	4 156	5 850	6 322	5 407	6 087	5 003	3 760
Instrumenty dłużne	6 588	5 203	4 121	4 926	3 438	5 211	6 906	8 383
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	39 186	41 716	38 610	36 900	32 411	32 161	33 961	30 133
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	24 823	26 602	23 315	23 667	21 712	24 255	27 290	28 617
Instrumenty dłużne	14 363	15 114	15 295	13 233	10 699	7 906	6 671	1 516
Inwestycje portfelowe - aktywa	1 182	31	-560	3 086	8 867	11 835	16 725	14 813
Udziałowe papiery wartościowe	2 552	1 186	-350	-1 039	313	766	1 810	2 336
Dłużne papiery wartościowe	-1 370	-1 155	-210	4 125	8 554	11 069	14 915	12 477
Inwestycje portfelowe - pasywa	-6 666	1 511	763	5 769	8 152	11 179	10 081	10 246
Udziałowe papiery wartościowe	845	424	-403	-1 154	-1 461	-762	-319	733
Dłużne papiery wartościowe	-7 511	1 087	1 166	6 923	9 613	11 941	10 400	9 513
Pozostałe inwestycje - aktywa	25 176	30 554	29 910	20 429	14 313	8 321	9 069	14 838
NBP	6	5	1	4	-4	82	-2	0
Sektor rządowy i samorządowy	558	2 002	1 605	-732	-1 073	-2 717	-323	3 636
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	15 883	17 755	17 935	15 719	13 948	13 678	13 983	11 384
Pozostałe sektory	8 729	10 792	10 369	5 438	1 442	-2 722	-4 589	-182
Pozostałe inwestycje - pasywa	19 790	22 983	23 846	17 498	12 878	13 138	7 123	14 578
NBP	5 749	9 130	5 351	3 889	3 458	5 271	7 249	4 408
Sektor rządowy i samorządowy	2 035	158	1 927	3 680	2 451	2 344	1 038	5 353
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	3 694	3 946	7 786	5 783	3 721	5 045	1 354	4 772
Pozostałe sektory	8 312	9 749	8 782	4 146	3 248	478	-2 518	45
Pochodne instrumenty finansowe	-3 418	-3 315	-1 077	-614	508	1 723	881	2 792
Oficjalne aktywa rezerwowe	4 985	9 547	5 034	12 789	18 655	27 840	23 583	20 850
Saldo błędów i opuszczeń	-2 468	-1 519	-1 644	155	3 322	5 049	3 912	-3 984

Tabela VII. Zbiorczy bilans płatniczy (mln zł)

Okres	Rachunek bieżący					Rachunek kapitałowy	Rachunek finansowy								Saldo budżetów i opuszczeń		
	Razem	Towary	Usługi	Dochody pierwotne	Dochody wtórne		Razem		Inwestycje bezpośrednie		Inwestycje portfelowo		Pozostałe inwestycje			Pochodne instrumenty finansowe	Oficjalne aktywa rezerwowe
							2	3	4	5	6	7	8	9			
2022	-73 565	-113 732	171 082	-121 025	-9 830	15 582	-54 945	50 111	161 770	14 771	27 047	87 374	77 232	-2 358	61 206	3 038	
2023	53 723	28 531	179 985	-143 440	-11 353	6 170	43 575	50 597	127 720	62 602	42 445	62 692	60 763	11 737	86 875	-16 318	
I kw 2022	-25 878	-29 091	35 671	-30 277	-2 181	-5 021	-41 616	15 288	64 643	-3 330	-12 551	48 086	27 094	-1 463	-21 011	-10 717	
II kw 2022	-15 570	-25 667	47 350	-34 161	-3 092	9 192	-20 181	5 459	30 287	-49	20 992	26 824	16 766	-3 400	19 030	-13 803	
III kw 2022	-24 132	-32 254	44 987	-33 499	-3 366	12 269	-6 863	11 589	41 073	513	3 248	25 967	36 155	6 138	29 406	5 000	
IV kw 2022	-7 985	-26 780	43 074	-23 088	-1 191	-858	13 715	17 775	25 767	17 637	15 358	-13 503	-2 783	-3 633	33 781	22 558	
I kw 2023	22 221	11 844	44 103	-32 918	-808	-20 844	3 878	5 725	49 121	21 830	-2 895	24 346	8 553	3 369	3 387	2 501	
II kw 2023	6 654	11 874	47 024	-47 566	-4 658	8 413	9 035	15 488	27 991	12 348	32 765	671	17 144	1 819	56 609	-6 032	
III kw 2023	8 309	3 564	45 285	-36 185	-4 355	12 692	20 703	12 712	43 547	20 866	-1 690	25 918	6 907	1 910	8 241	-298	
IV kw 2023	16 539	1 249	43 573	-26 751	-1 532	5 909	9 959	16 672	7 061	7 738	14 265	11 757	28 159	4 639	18 638	-12 489	

Tabela VIII. Rachunek bieżący i kapitałowy (mIn zł)

Okres	Saldo rachunku bieżącego i kapitałowego		Rachunek bieżący										Rachunek kapitałowy					
	2	3	Towary		6	Usługi		9	Dochody pierwotne		12	Dochody wtórne		15	Saldo	Przychody	Rozchody	
			Saldo	Eksport		Import	Saldo		Przychody	Rozchody		Saldo	Przychody					Rozchody
1	4	5	7	8	10	11	13	14	16	17	18							
2022	-57 983	-73 565	-113 792	1 509 916	1 623 708	1 623 708	1 711 082	426 198	255 116	-121 025	84 818	205 843	-9 830	49 819	59 649	15 582	66 218	50 636
2023	59 893	53 723	28 531	1 519 033	1 490 502	1 490 502	1 79 985	453 332	273 347	-143 440	83 003	226 443	-11 353	47 689	59 042	6 170	71 060	64 890
I kw 2022	-30 899	-25 878	-29 091	343 811	372 902	372 902	35 671	88 572	52 901	-30 277	18 072	48 349	-2 181	10 655	12 836	-5 021	13 888	18 909
II kw 2022	-6 378	-15 570	-25 667	376 033	401 700	401 700	47 350	107 379	60 029	-34 161	17 047	51 208	-3 082	12 826	15 918	9 192	17 867	8 675
III kw 2022	-11 863	-24 132	-32 254	383 247	415 501	415 501	44 987	113 476	68 469	-33 499	18 839	52 338	-3 366	12 152	15 518	12 269	14 815	2 546
IV kw 2022	-8 843	-7 985	-26 780	406 825	433 605	433 605	43 074	116 771	73 697	-23 088	30 860	53 948	-1 191	14 186	15 377	-858	19 648	20 506
I kw 2023	1 377	22 221	11 844	408 136	396 292	396 292	44 103	107 564	63 461	-32 918	19 983	52 901	-808	11 380	12 188	-20 844	12 710	33 554
II kw 2023	15 067	6 654	11 874	381 378	369 504	369 504	47 024	112 946	65 922	-47 586	18 783	66 369	-4 658	11 785	16 443	8 413	18 999	10 586
III kw 2023	21 001	8 309	3 564	356 298	352 734	352 734	45 285	115 283	69 998	-36 185	18 654	54 839	-4 355	11 239	15 594	12 692	15 927	3 235
IV kw 2023	22 448	16 539	1 249	373 221	371 972	371 972	43 573	117 539	73 966	-26 751	25 583	52 334	-1 532	13 285	14 817	5 909	23 424	17 515

Tabela IX. Rachunek bieżący – usługi (mln zł)

Okres	Usługi																							
	Saldo			Przychody			Rozchody			Transport			Podróże zagraniczne			Uszczelnianie			Nierawy			Pozostałe usługi		
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19						
2022	171 082	426 198	255 116	58 093	125 373	67 280	30 384	64 623	34 239	21 836	23 454	1 618	7 905	13 773	5 868	52 864	198 975	146 111						
2023	179 985	453 332	273 347	67 693	125 795	58 102	22 272	63 021	40 749	22 026	23 607	1 581	9 663	16 313	6 630	58 311	224 596	166 285						
I kw 2022	35 671	88 572	52 901	12 056	26 639	14 583	4 618	10 757	6 139	5 047	5 447	400	1 621	2 917	1 296	12 329	42 812	30 483						
II kw 2022	47 350	107 379	60 029	15 453	31 795	16 342	9 997	18 366	8 369	5 636	6 012	376	2 060	3 420	1 360	14 204	47 786	33 552						
III kw 2022	44 987	113 476	68 489	15 255	33 702	18 447	7 934	19 748	11 814	5 638	6 049	411	1 893	3 391	1 498	14 267	50 586	36 319						
IV kw 2022	43 074	116 771	73 697	15 329	33 237	17 908	7 835	15 752	7 917	5 515	5 946	431	2 331	4 045	1 714	12 064	57 791	45 727						
I kw 2023	44 103	107 564	63 461	16 552	32 004	15 452	6 924	14 951	8 027	5 181	5 601	420	2 160	3 719	1 559	13 286	51 289	38 003						
II kw 2023	47 024	112 946	65 922	17 134	31 759	14 625	6 107	16 518	10 411	5 382	5 855	473	2 516	4 089	1 573	15 885	54 725	38 840						
III kw 2023	45 285	115 283	69 998	17 407	31 025	13 618	5 040	18 600	13 560	5 508	5 850	342	2 447	4 174	1 727	14 883	55 634	40 751						
IV kw 2023	43 573	117 539	73 966	16 600	31 007	14 407	4 201	12 952	8 751	5 955	6 301	346	2 560	4 331	1 771	14 257	62 948	48 691						

Tabela X. Rachunek bieżący – pozostałe usługi (mln zł)

Okres	Pozostałe usługi																	
	Saldo		Przychody		Rozchody		Usługi budowlane			Usługi ubezpieczeniowe i emerytalne			Usługi finansowe			Opłaty z tytułu użytkowania własności intelektualnej		
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			
2022	52 864	198 975	146 111	6 350	11 073	4 723	-4 115	2 897	6 812	657	6 570	5 913	-12 388	5 482	17 870			
2023	58 311	224 596	166 285	6 357	11 411	5 054	-5 558	2 860	8 218	1 957	8 261	6 304	-13 367	5 748	19 115			
I kw 2022	12 329	42 812	30 483	1 757	2 526	769	-908	600	1 508	71	1 375	1 304	-2 644	1 528	4 172			
II kw 2022	14 204	47 786	33 582	946	2 772	1 826	-1 041	660	1 701	50	1 511	1 461	-2 593	1 141	3 734			
III kw 2022	14 287	50 586	36 319	1 901	2 798	897	-1 154	612	1 766	352	1 822	1 470	-2 937	1 287	4 224			
IV kw 2022	12 064	57 791	45 727	1 746	2 977	1 231	-1 012	825	1 837	184	1 862	1 678	-4 214	1 526	5 740			
I kw 2023	13 286	51 289	38 003	1 000	2 591	1 591	-1 334	622	1 956	388	1 844	1 456	-3 387	1 375	4 762			
II kw 2023	15 885	54 725	38 840	1 594	2 635	1 041	-1 354	678	2 032	485	1 971	1 486	-3 081	1 226	4 307			
III kw 2023	14 883	55 634	40 751	1 852	2 917	1 065	-1 407	638	2 045	588	2 223	1 635	-3 605	1 299	4 904			
IV kw 2023	14 257	62 948	48 691	1 911	3 268	1 357	-1 463	722	2 185	496	2 223	1 727	-3 294	1 848	5 142			

Tabela XI. Rachunek bieżący – pozostałe usługi (mln zł) (cd.)

Okres	Pozostałe usługi															
	Usługi telekomunikacyjne, informatyczne i informacyjne					Pozostałe usługi biznesowe					Usługi dla ludności, audiowizualne, kulturalne i rekreacyjne					
	Przychody		Rozchody		Saldo	Przychody		Rozchody		Saldo	Przychody		Rozchody		Saldo	
	17	18	19	20		21	22	23	24		25	26	27	28		29
2022	22 033	60 191	38 158	37 053	105 728	68 675	1 699	5 101	3 402	-	-	-	558	-	-	0
2023	23 256	68 870	45 614	43 138	120 830	77 692	1 577	5 214	3 637	-	-	-	648	-	-	3
I kw 2022	5 523	13 257	7 734	7 678	21 892	14 214	475	1 138	663	-	-	-	119	-	-	0
II kw 2022	6 381	14 733	8 352	9 538	25 242	15 704	536	1 212	676	-	-	-	128	-	-	0
III kw 2022	6 091	15 511	9 420	9 200	26 661	17 461	412	1 366	954	-	-	-	127	-	-	0
IV kw 2022	4 038	16 690	12 652	10 637	31 933	21 296	276	1 385	1 109	-	-	-	184	-	-	0
I kw 2023	5 502	16 242	10 740	10 233	26 924	16 691	575	1 253	678	-	-	-	129	-	-	0
II kw 2023	6 324	17 026	10 702	11 403	29 490	18 087	269	1 304	1 035	-	-	-	150	-	-	0
III kw 2023	6 397	17 252	10 855	10 561	29 568	19 007	269	1 364	1 095	-	-	-	145	-	-	0
IV kw 2023	5 033	18 350	13 317	10 941	34 848	23 907	464	1 293	829	-	-	-	224	-	-	3

- poufne

Tabela XII. Rachunek bieżący – dochody pierwotne (mln zł)

Okres	Dochody pierwotne																					
	Saldo		Przychody		Rozchody		Wynagrodzenia pracowników		Saldo		Przychody		Rozchody		Saldo		Przychody		Rozchody		Saldo	
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
2022	-121 025	84 818	205 843	-24 769	15 209	39 978	-106 611	50 805	157 416	-99 382	33 675	133 057	-8 654	3 706	12 360	1 425	13 424	11 999	10 355	18 804	8 449	
2023	-143 440	83 003	226 443	-22 767	16 433	39 200	-129 847	51 336	181 183	-128 900	13 113	142 013	-10 499	5 361	15 860	9 652	32 862	23 310	9 174	15 234	6 060	
I kw 2022	-30 277	18 072	48 349	-5 419	3 328	8 747	-28 101	9 542	37 643	-27 236	6 690	33 926	-1 357	605	1 962	492	2 247	1 755	3 243	5 202	1 959	
II kw 2022	-34 161	17 047	51 208	-5 523	3 891	9 414	-27 042	12 711	39 753	-25 402	8 888	34 290	-1 752	1 142	2 894	112	2 681	2 569	-1 596	445	2 041	
III kw 2022	-33 499	18 839	52 338	-6 148	4 272	10 420	-25 507	14 314	39 821	-21 827	9 618	31 445	-3 999	943	4 942	319	3 753	3 434	-1 844	253	2 097	
IV kw 2022	-23 088	30 860	53 948	-7 679	3 718	11 387	-25 961	14 238	40 199	-24 917	8 479	33 396	-1 546	1 016	2 952	502	4 743	4 241	10 552	12 904	2 352	
I kw 2023	-32 918	19 983	52 901	-7 557	3 836	11 383	-28 759	11 015	39 774	-29 362	2 933	32 295	-1 561	935	2 496	2 164	7 147	4 983	3 398	5 132	1 734	
II kw 2023	-47 586	18 783	66 369	-5 763	4 320	10 083	-41 483	13 522	55 005	-42 278	3 740	46 018	-1 487	1 760	3 247	2 282	8 022	5 740	-340	941	1 281	
III kw 2023	-36 185	18 654	54 839	-4 829	4 536	9 365	-30 303	13 685	43 988	-27 866	3 476	31 442	-5 025	1 388	6 413	2 688	8 821	6 133	-1 053	433	1 486	
IV kw 2023	-26 751	25 583	52 334	-4 618	3 741	8 359	-29 302	13 114	42 416	-29 294	2 964	32 258	-2 426	1 278	3 704	2 418	8 872	6 454	7 169	8 728	1 559	

Tabela XIII. Rachunek bieżący – dochody z inwestycji (mln zł)

Okres	Dochody z inwestycji													
	Saldo	Przychody		Rozchody	Saldo		Przychody		Rozchody	Saldo		Przychody		Rozchody
		3	4		5	6	7	8		9	10	11	12	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
2022	-106 611	50 805	157 416	-99 382	33 675	133 057	-8 654	3 706	12 360	1 425	13 424	11 999		
2023	-129 847	51 336	181 183	-128 900	13 113	142 013	-10 499	5 361	15 860	9 552	32 862	23 310		
I kw 2022	-28 101	9 542	37 643	-27 236	6 690	33 926	-1 357	605	1 962	492	2 247	1 755		
II kw 2022	-27 042	12 711	39 753	-25 402	8 888	34 290	-1 752	1 142	2 894	1 12	2 681	2 569		
III kw 2022	-25 507	14 314	39 821	-21 827	9 618	31 445	-3 999	943	4 942	319	3 753	3 434		
IV kw 2022	-25 961	14 238	40 199	-24 917	8 479	33 396	-1 546	1 016	2 562	502	4 743	4 241		
I kw 2023	-28 759	11 015	39 774	-29 362	2 933	32 295	-1 561	935	2 496	2 164	7 147	4 983		
II kw 2023	-41 483	13 522	55 005	-42 278	3 740	46 018	-1 487	1 760	3 247	2 282	8 022	5 740		
III kw 2023	-30 303	13 685	43 988	-27 966	3 476	31 442	-5 025	1 388	6 413	2 688	8 821	6 133		
IV kw 2023	-29 302	13 114	42 416	-29 294	2 964	32 258	-2 426	1 278	3 704	2 418	8 872	6 454		

Tabela XIV. Rachunek bieżący – dochody z inwestycji bezpośrednich (mln zł)

Okres	Dochody z inwestycji bezpośrednich																
	Saldo			Przychody		Rozchody		Saldo		Dywidendy		Reinvestowane zyski		Odsetki od instrumentów dłużnych			
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Przychody	Rozchody	Saldo	Przychody	Rozchody
2022	-99 382	33 675	133 057	-38 615	3 416	42 031	-50 223	25 082	75 305	-10 544	5 177	15 721					
2023	-128 900	13 113	142 013	-45 056	3 188	48 244	-69 607	2 522	72 129	-14 237	7 403	21 640					
I kw 2022	-27 236	6 690	33 926	-4 944	682	5 626	-20 269	5 197	25 466	-2 023	811	2 834					
II kw 2022	-25 402	8 888	34 290	-14 551	1 865	16 416	-8 556	5 863	14 419	-2 295	1 160	3 455					
III kw 2022	-21 827	9 618	31 445	-10 117	228	10 345	-9 076	7 921	16 997	-2 634	1 469	4 103					
IV kw 2022	-24 917	8 479	33 396	-9 003	641	9 644	-12 322	6 101	18 423	-3 592	1 737	5 329					
I kw 2023	-29 362	2 933	32 295	-6 144	369	6 513	-19 919	876	20 795	-3 299	1 688	4 987					
II kw 2023	-42 278	3 740	46 018	-22 338	1 992	24 330	-16 439	-125	16 314	-3 501	1 873	5 374					
III kw 2023	-27 966	3 476	31 442	-8 392	610	9 002	-15 971	1 028	16 999	-3 603	1 838	5 441					
IV kw 2023	-29 294	2 964	32 258	-8 182	217	8 399	-17 278	743	18 021	-3 834	2 004	5 838					

Tabela XV. Rachunek bieżący – dochody od inwestycji portfelowych (mln zł)

Okres	Dochody z inwestycji portfelowych											
	Saldo			Przychody		Rozchody		Dochody z papierów udziałowych			Dochody z papierów dłużnych	
	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
2022	-8 654	3 706	12 360	-1 786	1 914	3 700	-6 868	1 792	8 660			
2023	-10 499	5 361	15 860	-2 029	2 000	4 029	-8 470	3 361	11 831			
				0								
I kw 2022	-1 357	605	1 962	230	239	9	-1 587	366	1 953			
II kw 2022	-1 752	1 142	2 894	-69	766	835	-1 683	376	2 059			
III kw 2022	-3 999	943	4 942	-2 180	498	2 678	-1 819	445	2 264			
IV kw 2022	-1 546	1 016	2 562	233	411	178	-1 779	605	2 384			
I kw 2023	-1 561	935	2 496	188	216	28	-1 749	719	2 468			
II kw 2023	-1 487	1 760	3 247	636	1 002	366	-2 123	758	2 881			
III kw 2023	-5 025	1 388	6 413	-2 797	472	3 269	-2 228	916	3 144			
IV kw 2023	-2 426	1 278	3 704	-56	310	366	-2 370	968	3 338			

Tabela XVI. Rachunek bieżący – dochody wtórne (mln zł)

Okres	Dochody wtórne									
	Saldo		Przychody		Rozchody		Sektor rządowy i samorządowy		Pozostałe sektory	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2022	-9 830	-9 830	49 819	59 649	-17 284	13 830	31 114	7 454	35 989	28 535
2023	-11 353	-11 353	47 689	59 042	-17 112	12 466	29 578	5 759	35 223	29 464
I kw 2022	-2 181	-2 181	10 655	12 836	-4 702	2 950	7 652	2 521	7 705	5 184
II kw 2022	-3 092	-3 092	12 826	15 918	-3 916	3 517	7 433	824	9 309	8 485
III kw 2022	-3 366	-3 366	12 152	15 518	-3 898	3 398	7 296	532	8 754	8 222
IV kw 2022	-1 191	-1 191	14 186	15 377	-4 768	3 965	8 733	3 577	10 221	6 644
I kw 2023	-808	-808	11 380	12 188	-2 741	2 980	5 721	1 933	8 400	6 467
II kw 2023	-4 658	-4 658	11 785	16 443	-4 558	3 411	7 969	-100	8 374	8 474
III kw 2023	-4 355	-4 355	11 239	15 594	-5 018	2 942	7 960	663	8 297	7 634
IV kw 2023	-1 532	-1 532	13 285	14 817	-4 795	3 133	7 928	3 263	10 152	6 889

Tabela XVII. Rachunek finansowy – inwestycje bezpośrednie (mln zł)

Okres	Inwestycje bezpośrednie														
	Ogółem			Inwestycje bezpośrednie - aktywa						Inwestycje bezpośrednie - pasywa					
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
2022	-111 659	50 111	28 476	3 394	25 082	21 635	161 770	104 364	29 059	75 305	57 406				
2023	-77 123	50 597	15 668	13 146	2 522	34 929	127 720	120 229	48 100	72 129	7 491				
I kw 2022	-49 355	15 288	4 479	-718	5 197	10 809	64 643	36 617	11 151	25 466	28 026				
II kw 2022	-24 828	5 459	6 777	914	5 863	-1 318	30 287	19 079	4 660	14 419	11 208				
III kw 2022	-29 484	11 589	8 850	929	7 921	2 739	41 073	24 001	7 004	16 997	17 072				
IV kw 2022	-7 992	17 775	8 370	2 269	6 101	9 405	25 767	24 667	6 244	18 423	1 100				
I kw 2023	-43 396	5 725	750	-126	876	4 975	49 121	30 403	9 608	20 795	18 718				
II kw 2023	-12 503	15 488	9 336	9 461	-125	6 152	27 991	28 916	12 602	16 314	-925				
III kw 2023	-30 835	12 712	3 291	2 263	1 028	9 421	43 547	33 650	16 651	16 999	9 897				
IV kw 2023	9 611	16 672	2 291	1 548	743	14 381	7 061	27 260	9 239	18 021	-20 199				

Tabela XVIII. Rachunek finansowy – inwestycje bezpośrednie – aktywa (mln zł)

Okres	Inwestycje bezpośrednie - aktywa																																
	Akcje i inne formy udziałów kapitałowych						Instrumenty dłużne																										
	Akcje i inne formy udziałów kapitałowych z wyłączeniem reinwestycji zysków			Reinwestycje zysków			Razem		Inwestor bezpośredni w podmiotach bezpośredniego inwestowania		Podmioty bezpośredniego inwestowania w inwestorach bezpośrednich		Między innymi podmiotami w grupie																				
	4	5	6	7	8	9	10	11	12	10	11	12	10	11	12																		
2022	50 111	28 476	3 394	3 234	64	96	25 082	21 635	2 311	3 323	16 001	50 597	15 668	13 146	1 929	107	11 110	2 522	34 929	5 434	10 436	19 059											
2023	15 288	4 479	-718	-720	4	-2	5 197	10 809	1 588	1 974	7 247	11 589	8 850	929	967	1	-39	7 921	2 739	1 049	3 321	-1 631	17 775	8 370	2 269	2 060	54	155	6 101	9 405	-1 684	1 609	9 480
I kw 2022	5 459	6 777	914	927	5	-18	5 863	-1 318	1 358	-3 581	905	11 589	8 850	929	967	1	-39	7 921	2 739	1 049	3 321	-1 631	17 775	8 370	2 269	2 060	54	155	6 101	9 405	-1 684	1 609	9 480
II kw 2022	5 725	750	-126	-46	12	-92	876	4 975	1 893	1 388	1 694	5 725	750	-126	-46	12	-92	876	4 975	1 893	1 388	1 694	17 775	8 370	2 269	2 060	54	155	6 101	9 405	-1 684	1 609	9 480
III kw 2022	15 488	9 336	9 461	-531	4	9 988	-125	6 152	1 928	2 820	1 404	15 488	9 336	9 461	-531	4	9 988	-125	6 152	1 928	2 820	1 404	17 775	8 370	2 269	2 060	54	155	6 101	9 405	-1 684	1 609	9 480
IV kw 2022	12 712	3 291	2 263	1 452	29	782	1 028	9 421	1 373	1 652	6 396	12 712	3 291	2 263	1 452	29	782	1 028	9 421	1 373	1 652	6 396	17 775	8 370	2 269	2 060	54	155	6 101	9 405	-1 684	1 609	9 480
I kw 2023	16 672	2 291	1 548	1 054	62	432	743	14 381	240	4 576	9 565	16 672	2 291	1 548	1 054	62	432	743	14 381	240	4 576	9 565	17 775	8 370	2 269	2 060	54	155	6 101	9 405	-1 684	1 609	9 480

Tabela XIX. Rachunek finansowy – inwestycje bezpośrednie – pasywa (mln zł)

Okres	Inwestycje bezpośrednie - pasywa												
	Akcje i inne formy udziałów kapitałowych						Instrumenty dłużne						
	Akcje i inne formy udziałów kapitałowych z wyłączeniem reinwestycji zysków			Reinwestycje zysków			Razem			Instrumenty dłużne			
	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
1	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23		
2022	161 770	104 364	29 059	29 033	25	1	75 305	57 406	33 053	5 581	18 772		
2023	127 720	120 229	48 100	47 649	77	374	72 129	7 491	8 096	-3 541	2 936		
I kw 2022	64 643	36 617	11 151	11 117	35	-1	25 466	28 026	14 897	1 677	11 452		
II kw 2022	30 287	19 079	4 680	4 650	3	7	14 419	11 208	7 507	909	2 792		
III kw 2022	41 073	24 001	7 004	7 004	6	-6	16 997	17 072	11 040	3 746	2 286		
IV kw 2022	25 767	24 667	6 244	6 262	-19	1	18 423	1 100	-391	-751	2 242		
I kw 2023	49 121	30 403	9 608	9 502	-1	107	20 795	18 718	12 956	-245	6 007		
II kw 2023	27 991	28 916	12 602	12 553	45	4	16 314	-925	2 646	-3 099	-472		
III kw 2023	43 547	33 650	16 651	16 352	68	231	16 999	9 897	4 607	-727	6 017		
IV kw 2023	7 061	27 260	9 239	9 242	-35	32	18 021	-20 199	-12 113	530	-8 616		

Tabela XX. Rachunek finansowy – inwestycje portfelowe – według instrumentów (mln zł)

Okres	Inwestycje portfelowe										
	Inwestycje portfelowe - aktywa					Inwestycje portfelowe - pasywa					
	Ogółem	Udziałowe papiery wartościowe	Ogółem	Długoterminowe papiery dłużne	Długoterminowe papiery dłużne	Ogółem	Udziałowe papiery wartościowe	Ogółem	Długoterminowe papiery dłużne	Instrumenty rynku pieniężnego	Instrumenty rynku pieniężnego
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
2022	-12 276	14 771	-4 560	19 331	5 854	13 477	27 047	-5 351	32 398	32 372	26
2023	20 158	62 602	9 874	52 728	36 495	16 233	42 444	2 956	39 488	39 108	380
I kw 2022	9 221	-3 330	-1 980	-1 350	-1 363	13	-12 551	62	-12 613	-12 616	3
II kw 2022	-21 041	-49	-687	638	244	394	20 992	-894	21 886	21 866	20
III kw 2022	-2 735	513	-2 691	3 204	34	3 170	3 248	-2 850	6 098	6 104	-6
IV kw 2022	2 279	17 637	798	16 839	6 939	9 900	15 358	-1 669	17 027	17 018	9
I kw 2023	24 726	21 830	3 821	18 009	11 493	6 516	-2 896	-1 281	-1 615	-1 602	-13
II kw 2023	-20 417	12 348	1 231	11 117	8 575	2 542	32 765	2 065	30 700	30 323	377
III kw 2023	22 376	20 686	1 955	18 731	11 471	7 260	-1 690	-673	-1 017	-1 027	10
IV kw 2023	-6 527	7 738	2 867	4 871	4 956	-85	14 265	2 845	11 420	11 414	6

Tabela XXI. Rachunek finansowy – inwestycje portfelowe – aktywa – udziałowe papiery wartościowe (mln zł)

Okres	Inwestycje portfelowe – aktywa – udziałowe papiery wartościowe							
	2	3	4	5	6	7	8	
	Ogółem	Narodowy Bank Polski	Monetarne Instytucje Finansowe	Sektor rządowy i samorządowy	Ogółem	Pozostałe sektory finansowe	Pozostałe podmioty niefinansowe	
2022	-4 560	0	-131	0	-4 429	-6 623	2 194	
2023	9 874	0	-293	0	10 167	8 631	1 536	
I kw 2022	-1 980	0	-36	0	-1 944	-3 051	1 107	
II kw 2022	-687	0	-1	0	-686	-1 294	608	
III kw 2022	-2 691	0	10	0	-2 701	-2 953	252	
IV kw 2022	798	0	-104	0	902	675	227	
I kw 2023	3 821	0	-147	0	3 968	3 452	516	
II kw 2023	1 231	0	-72	0	1 303	1 030	273	
III kw 2023	1 955	0	-70	0	2 025	1 688	337	
IV kw 2023	2 867	0	-4	0	2 871	2 461	410	

Tabela XXII. Rachunek finansowy – inwestycje portfelowe – aktywa – dłużne papiery wartościowe (mln zł)

Okres	Inwestycje portfelowe - aktywa - dłużne papiery wartościowe														
	Długoterminowe papiery dłużne					Instrumenty rynku pieniężnego									
	Ogółem	Narodowy Bank Polski	Monetarne Instytucje Finansowe	Sektor rządowy i samorządowy	Ogółem	Pozostałe podmioty finansowe	Pozostałe sektory	Pozostałe podmioty niefinansowe	Ogółem	Narodowy Bank Polski	Monetarne Instytucje Finansowe	Sektor rządowy i samorządowy	Ogółem	Pozostałe podmioty finansowe	Pozostałe podmioty niefinansowe
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2022	19 331	5 854	0	7 259	0	-1 405	-4 768	3 363	13 477	0	10 544	0	2 933	2 407	526
2023	52 728	36 495	0	26 893	0	9 602	7 402	2 200	16 233	0	12 249	0	3 984	4 332	-348
I kw 2022	-1 350	-1 363	0	869	0	-2 232	-2 230	-2	13	0	0	0	13	-36	49
II kw 2022	638	244	0	633	0	-389	-1 246	857	394	0	0	0	394	-31	425
III kw 2022	3 204	34	0	-683	0	727	-971	1 698	3 170	0	1 791	0	1 379	1 347	32
IV kw 2022	16 639	6 939	0	6 450	0	489	-321	810	9 900	0	8 753	0	1 147	1 127	20
I kw 2023	18 009	11 493	0	9 184	0	2 309	1 416	893	6 516	0	6 420	0	96	-34	130
II kw 2023	11 117	8 575	0	5 768	0	2 807	2 233	574	2 542	0	2 793	0	-251	137	-388
III kw 2023	18 731	11 471	0	7 855	0	3 616	3 400	216	7 260	0	4 288	0	2 972	2 958	14
IV kw 2023	4 871	4 956	0	4 086	0	870	353	517	-85	0	-1 252	0	1 167	1 271	-104

Tabela XXIII. Rachunek finansowy – inwestycje portfelowe – pasywa – udziałowe papiery wartościowe (mln zł)

Okres	Inwestycje portfelowe – pasywa – udziałowe papiery wartościowe							
	Ogółem	Narodowy Bank Polski	Moneitarne instytucje finansowe	Sektor rządowy i samorządowy	Ogółem	Pozostałe sektory	Pozostałe podmioty finansowe	Pozostałe podmioty niefinansowe
1	2	3	4	5	6	7	8	8
2022	-5 351	0	-2 610	0	-2 741	-3 049	308	
2023	2 956	0	2 272	0	684	518	166	
I kw 2022	62	0	197	0	-135	-586	451	
II kw 2022	-894	0	-1 185	0	291	-420	711	
III kw 2022	-2 850	0	-1 216	0	-1 634	-267	-1 367	
IV kw 2022	-1 669	0	-406	0	-1 263	-1 776	513	
I kw 2023	-1 281	0	-875	0	-406	-179	-227	
II kw 2023	2 065	0	1 058	0	1 007	519	488	
III kw 2023	-673	0	253	0	-926	-804	-122	
IV kw 2023	2 845	0	1 836	0	1 009	982	27	

Tabela XXIV. Rachunek finansowy – inwestycje portfelowe – pasywa – dłużne papiery wartościowe (mln zł)

Okres	Inwestycje portfelowe - pasywa - dłużne papiery wartościowe																			
	Długoterminowe papiery dłużne								Instrumenty rynku pieniężnego											
	Ogółem		Narodowy Bank Polski		Monetarne Instytucje Finansowe		Sektor rządowy i samorządowy		Pozostałe sektory		Ogółem		Narodowy Bank Polski		Monetarne Instytucje Finansowe		Sektor rządowy i samorządowy		Pozostałe sektory	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
2022	32 398	32 372	0	9 843	22 180	349	259	90	26	0	0	0	31	29	2					
2023	39 488	39 108	0	22 654	13 451	3 003	-711	3 714	380	0	0	0	0	380	355	25				
I kw 2022	-12 613	-12 616	0	3 182	-16 039	241	219	22	3	0	0	0	-1	4	4	0				
II kw 2022	21 886	21 866	0	-2 088	23 916	38	39	-1	20	0	0	0	-4	24	22	2				
III kw 2022	6 098	6 104	0	2 941	3 048	115	53	62	-6	0	0	0	0	-6	-6	0				
IV kw 2022	17 027	17 018	0	5 808	11 255	-45	-52	7	9	0	0	0	0	9	9	0				
I kw 2023	-1 615	-1 602	0	638	-2 781	541	-396	937	-13	0	0	0	0	-13	-13	0				
II kw 2023	30 700	30 323	0	8 791	20 055	1 477	341	1 136	377	0	0	0	0	377	375	2				
III kw 2023	-1 017	-1 027	0	7 639	-9 641	975	-624	1 599	10	0	0	0	0	10	-11	21				
IV kw 2023	11 420	11 414	0	5 586	5 818	10	-32	42	6	0	0	0	6	6	4	2				

Tabela XXV. Rachunek finansowy – pozostałe inwestycje – według sektorów (mln zł)

Ołres	Pozostałe inwestycje																				
	Pozostałe inwestycje aktywne								Pozostałe inwestycje pasywe												
	Ogółem		Narodowy Bank Polski		Monetarne Instytucje Finansowe		Sektor rządowy i samorządowy		Ogółem		Pozostałe sektory		Narodowy Bank Polski		Monetarne Instytucje Finansowe		Sektor rządowy i samorządowy		Ogółem		Pozostałe sektory / Other sectors
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16						
2022	10 142	87 374	19	68 710	-3 260	21 905	1 170	20 735	77 232	17 521	25 936	16 662	17 113	-760	17 873						
2023	1 929	62 692	0	48 652	14 639	-599	1 574	-2 173	60 763	18 425	19 669	21 971	698	186	512						
I kw 2022	20 992	48 086	13	29 596	-1 306	19 783	-133	19 916	27 094	889	8 859	5 351	11 995	1 670	10 325						
II kw 2022	10 058	26 824	-4	13 606	-1 150	14 372	1 518	12 854	16 766	8 689	-684	-2 166	10 927	989	9 938						
III kw 2022	-10 188	25 967	-20	25 753	-7 485	7 719	-1 049	8 768	36 155	10 525	11 345	7 546	6 739	-1 206	7 945						
IV kw 2021	-10 720	-13 503	30	-245	6 681	-19 969	834	-20 803	-2 783	-2 582	6 416	5 931	-12 548	-2 213	-10 335						
I kw 2023	15 793	24 346	-21	23 742	-2 886	3 511	-189	3 700	8 553	-948	379	302	8 820	1 473	7 347						
II kw 2023	-16 473	671	354	11 910	-7 965	-3 628	899	-4 527	17 144	15 902	4 871	-2 529	-1 100	-1 738	638						
III kw 2023	19 011	25 918	-365	23 897	3 322	-936	980	-1 916	6 907	17 427	-5 289	1 229	-6 460	-2 124	-4 336						
IV kw 2023	-16 402	11 757	32	-10 897	22 168	454	-116	570	28 159	-13 956	19 708	22 969	-562	2 575	-3 137						

Tabela XXVI. Rachunek finansowy – pozostałe inwestycje – aktywa (mln zł)

Okres	Pozostałe inwestycje - aktywa							
	2	3	4	5	6	7	8	
	Ogółem	Pozostałe udziały kapitałowe	Rachunki bieżące i depozyty	Kredyty udzielone	Rezerwy techniczno- ubezpieczeniowe	Kredyty handlowe	Imne należności	
1	2	3	4	5	6	7	8	
2022	87 374	104	59 234	6 716	636	25 231	-4 547	
2023	62 692	515	34 156	1 970	517	4 093	21 441	
I kw 2022	48 086	-74	23 029	3 444	110	18 031	3 546	
II kw 2022	26 824	13	25 048	1 309	51	5 771	-5 368	
III kw 2022	25 967	-3	25 924	435	-227	2 359	-2 521	
IV kw 2022	-13 503	168	-14 767	1 528	702	-930	-204	
I kw 2023	24 346	132	16 406	2 831	248	7 879	-3 150	
II kw 2023	671	-32	12 333	-1 104	-171	-1 307	-9 048	
III kw 2023	25 918	412	27 039	-245	-390	-3 752	2 854	
IV kw 2023	11 757	3	-21 622	488	830	1 273	30 785	

Tabela XXVII. Rachunek finansowy – pozostałe inwestycje – pasywa (mln zł)

Okres	Pozostałe inwestycje - Pasywa								
	2	3	4	5	6	7	8	9	
Ogółem	Pozostałe udziały kapitałowe	Rachunki bieżące i depozyty	Kredyty otrzymane	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	Kredyty handlowe	Inne pasywa	Alokacja SDR-ów		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
2022	77 232	218	13 961	40 880	77	4 372	17 724	0	
2023	60 763	15	20 549	42 585	-172	-5 078	2 864	0	
I kw 2022	27 094	-1	7 849	11 361	51	6 578	1 256	0	
II kw 2022	16 766	2	4 947	8 360	-18	3 421	54	0	
III kw 2022	36 155	9	9 770	7 456	-1	656	18 265	0	
IV kw 2022	-2 783	208	-8 605	13 703	45	-6 283	-1 851	0	
I kw 2023	8 553	11	-3 349	5 620	4	3 159	3 108	0	
II kw 2023	17 144	-11	16 917	3 451	-96	-291	-2 826	0	
III kw 2023	6 907	3	17 453	-7 225	-58	-2 419	-847	0	
IV kw 2023	28 159	12	-10 472	40 739	-22	-5 527	3 429	0	

Tabela XXVIII. Rachunek finansowy – aktywa – oficjalne aktywa rezerwowe (mln zł)

Okres	Oficjalne aktywa rezerwowe								
	Netto		Złoto monetalne		SDR	Pozycja rezerwowa w MFW	Razem		
	1	2	3	4	5	6	7	8	
2022	61 206	-515	59	243	61 419	45 413	16 006	0	
2023	86 875	34 147	18	119	52 591	15 879	36 712	0	
I kw 2022	-21 011	-516	0	0	-20 495	-10 548	-9 947	0	
II kw 2022	19 030	1	47	-77	19 059	21 815	-2 756	0	
III kw 2022	29 406	0	0	156	29 250	35 504	-6 254	0	
IV kw 2022	33 781	0	12	164	33 605	-1 358	34 963	0	
I kw 2023	3 387	1	1	0	3 385	-23 375	26 760	0	
II kw 2023	56 609	12 963	8	337	43 301	26 083	17 218	0	
III kw 2023	8 241	14 569	4	0	-6 332	4 727	-11 059	0	
IV kw 2023	18 638	6 614	5	-218	12 237	8 444	3 793	0	

Tabela XXIX. Bilans płatniczy – podstawowe wskaźniki

	Jednostka	2022				2023				
		I	II	III	IV	I	II	III	IV	
1	Saldo rachunku bieżącego Produkt krajowy brutto	%	-3,8	-2,1	-3,1	-0,9	2,8	0,8	1,0	1,8
2	Saldo obrotów towarowych i usługowych Produkt krajowy brutto	%	1,0	3,0	1,6	1,9	7,0	7,2	5,8	4,8
3	Eksport towarów i usług Import towarów i usług	%	101,5	104,7	102,6	103,2	112,2	113,5	111,6	110,1
4	Stan oficjalnych aktywów rezerwowych Import towarów i usług	%	155,2	149,7	155,1	144,6	159,1	170,5	186,1	171,0
5	Stan oficjalnych aktywów rezerwowych Import towarów i usług	w mies.	4,7	4,5	4,7	4,3	4,8	5,1	5,6	5,1
6	Saldo rachunku bieżącego i rachunku kapitałowego Produkt krajowy brutto	%	-4,5	-0,9	-1,5	-1,0	0,2	1,8	2,5	2,4
A	Saldo rachunku bieżącego	mln zł	-25 878	-15 570	-24 132	-7 985	22 221	6 654	8 309	16 539
B	Saldo obrotów towarowych i usługowych	mln zł	6 580	21 683	12 733	16 294	55 947	58 898	48 849	44 822
C	Eksport towarów i usług	mln zł	432 383	483 412	496 723	523 596	515 700	494 324	471 581	490 760
D	Import towarów i usług	mln zł	425 803	461 729	483 990	507 302	459 753	435 426	422 732	445 938
E	Saldo rachunku kapitałowego	mln zł	-5 021	9 192	12 269	-858	-20 844	8 413	12 692	5 909
F	Saldo inwestycji bezpośrednich	mln zł	-49 355	-24 828	-29 484	-7 992	-43 396	-12 503	-30 835	9 611
G	Stan oficjalnych aktywów rezerwowych na koniec okresu	mln zł	660 783	691 382	750 898	733 756	731 426	742 320	786 644	762 650
H	Produkt krajowy brutto	mln zł	685 984	726 089	781 810	873 612	799 910	816 723	845 414	934 223
I	Kurs średni EUR w okresie	zł	4,6253	4,6475	4,7440	4,7291	4,7096	4,5490	4,4988	4,4182

Tabela XXX. Zadłużenie zagraniczne brutto (mln zł)

	2022				2023			
	I kw	II kw	III kw	IV kw	I kw	II kw	III kw	IV kw
Sektor rządowy i samorządowy	393 197	403 504	420 961	431 337	430 646	436 767	439 189	459 291
Krótkoterminowe	248	192	270	312	362	350	771	4 919
Rachunki bieżące i depozyty								
Dłużne papiery w wartościowe	4	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty i pożyczki	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty handlowe	244	192	270	312	362	350	356	460
Pozostałe pasywa dłużne	0	0	0	0	0	0	415	4 459
Długoterminowe	392 949	403 312	420 691	431 025	430 284	436 417	438 418	454 372
SDR-y alokacja								
Rachunki bieżące i depozyty								
Dłużne papiery w wartościowe	247 658	259 374	264 127	273 518	272 773	287 565	283 818	289 225
Kredyty i pożyczki	139 843	139 179	151 605	153 546	153 487	145 794	151 422	162 855
Kredyty handlowe	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe pasywa dłużne	5 448	4 759	4 959	3 961	4 024	3 058	3 178	2 292
Narodowy Bank Polski	71 464	81 696	96 709	88 395	86 122	98 101	121 490	98 981
Krótkoterminowe	41 212	50 672	63 230	57 664	55 895	69 718	91 324	71 295
Rachunki bieżące i depozyty	41 108	50 662	62 862	57 652	55 680	69 360	91 247	70 651
Dłużne papiery w wartościowe								
Kredyty i pożyczki	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty handlowe								
Pozostałe pasywa dłużne	104	10	368	12	215	358	77	644
Długoterminowe	30 252	31 024	33 479	30 731	30 227	28 383	30 166	27 686
SDR-y alokacja	30 252	31 024	33 479	30 731	30 227	28 383	30 166	27 686
Rachunki bieżące i depozyty								
Dłużne papiery w wartościowe								
Kredyty i pożyczki	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty handlowe								
Pozostałe pasywa dłużne	0	0	0	0	0	0	0	0
MIF z wyłączeniem NBP	233 418	231 417	233 020	239 014	238 893	245 978	254 923	271 990
Krótkoterminowe	89 207	87 745	87 220	81 269	78 582	78 457	80 254	86 077
Rachunki bieżące i depozyty	80 814	78 563	80 329	71 826	69 220	68 652	69 913	71 470
Dłużne papiery w wartościowe	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty i pożyczki	7 144	7 588	5 781	7 069	6 852	7 418	7 825	11 913
Kredyty handlowe								
Pozostałe pasywa dłużne	1 249	1 594	1 110	2 374	2 510	2 387	2 516	2 694
Długoterminowe	144 211	143 672	145 800	157 745	160 311	167 521	174 669	185 913
Rachunki bieżące i depozyty	9 886	9 177	9 301	8 929	8 745	8 610	8 632	8 337
Dłużne papiery w wartościowe	49 461	46 059	49 112	53 566	54 085	60 863	71 017	74 552
Kredyty i pożyczki	84 605	88 175	87 120	94 997	97 218	97 802	94 715	102 793
Kredyty handlowe								
Pozostałe pasywa dłużne	259	261	267	253	263	246	305	231
Pozostałe sektory	347 824	368 956	387 549	362 289	373 610	361 665	367 633	349 960
Krótkoterminowe	141 674	156 463	165 451	147 491	151 707	144 700	144 684	131 448
Rachunki bieżące i depozyty	0	0	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery w wartościowe	8	42	25	35	22	401	411	415
Kredyty i pożyczki	29 292	29 914	32 036	28 872	27 886	26 730	25 292	26 050
Kredyty handlowe	105 468	119 032	125 805	112 417	115 527	110 151	112 401	99 657
Pozostałe pasywa dłużne	6 906	7 475	7 585	6 167	8 272	7 418	6 580	5 326
Długoterminowe	206 150	212 493	222 098	214 798	221 903	216 965	222 949	218 512
Rachunki bieżące i depozyty	0	0	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery w wartościowe	21 270	20 374	20 928	20 464	21 110	22 182	23 810	23 524
Kredyty i pożyczki	178 666	186 210	195 887	189 360	193 964	189 767	194 228	189 674
Kredyty handlowe	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	3 346	3 171	2 982	3 052	4 249	3 649	3 560	3 751
Pozostałe pasywa dłużne	2 868	2 738	2 301	1 922	2 580	1 367	1 351	1 563
Inwestycje bezpośrednie: instrumenty dłużne	477 973	493 101	524 308	509 083	535 137	518 688	541 431	499 633
Inwestor bezpośredni w podmiotach bezpośredniego inwestowania	250 543	260 508	278 878	269 965	288 477	282 239	294 380	270 468
Podmioty bezpośredniego inwestowania w inwestorach bezpośrednich	17 394	18 437	23 134	21 346	20 918	17 001	16 927	16 427
Między innymi podmiotami w grupie	210 036	214 156	222 296	217 772	225 742	219 448	230 124	212 738
Zadłużenie zagraniczne brutto	1 523 876	1 578 674	1 662 547	1 630 118	1 664 408	1 661 199	1 724 666	1 679 855

Tabela XXXI. Zadłużenie zagraniczne brutto (mln EUR)

	2022				2023			
	I kw	II kw	III kw	IV kw	I kw	II kw	III kw	IV kw
Sektor rządowy i samorządowy	84 513	86 208	86 442	91 973	92 106	98 143	94 743	105 634
Krótkoterminowe	53	41	55	67	77	79	167	1 132
Rachunki bieżące i depozyty								
Dłużne papiery w wartościowe	1	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty i pożyczki	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty handlowe	52	41	55	67	77	79	77	106
Pozostałe pasywa dłużne	0	0	0	0	0	0	90	1 026
Długoterminowe	84 460	86 167	86 387	91 906	92 029	98 064	94 576	104 502
SDR-y alokacja								
Rachunki bieżące i depozyty								
Dłużne papiery w wartościowe	53 231	55 415	54 237	58 321	58 340	64 617	61 225	66 520
Kredyty i pożyczki	30 058	29 735	31 132	32 740	32 828	32 760	32 665	37 455
Kredyty handlowe	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe pasywa dłużne	1 171	1 017	1 018	845	861	687	686	527
Narodowy Bank Polski	15 360	17 454	19 860	18 849	18 420	22 043	26 208	22 765
Krótkoterminowe	8 858	10 826	12 985	12 296	11 955	15 665	19 701	16 397
Rachunki bieżące i depozyty	8 836	10 824	12 909	12 293	11 909	15 585	19 684	16 249
Dłużne papiery w wartościowe								
Kredyty i pożyczki	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty handlowe								
Pozostałe pasywa dłużne	22	2	76	3	46	80	17	148
Długoterminowe	6 502	6 628	6 875	6 553	6 465	6 378	6 507	6 368
SDR-y alokacja	6 502	6 628	6 875	6 553	6 465	6 378	6 507	6 368
Rachunki bieżące i depozyty								
Dłużne papiery w wartościowe								
Kredyty i pożyczki	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty handlowe								
Pozostałe pasywa dłużne	0	0	0	0	0	0	0	0
MIF z wyłączeniem NBP	50 171	49 442	47 850	50 964	51 095	55 271	54 993	62 554
Krótkoterminowe	19 174	18 747	17 910	17 328	16 808	17 629	17 313	19 797
Rachunki bieżące i depozyty	17 370	16 785	16 495	15 315	14 805	15 426	15 082	16 437
Dłużne papiery w wartościowe	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty i pożyczki	1 536	1 621	1 187	1 507	1 466	1 667	1 688	2 740
Kredyty handlowe								
Pozostałe pasywa dłużne	268	341	228	506	537	536	543	620
Długoterminowe	30 997	30 695	29 940	33 636	34 287	37 642	37 680	42 757
Rachunki bieżące i depozyty	2 125	1 961	1 910	1 904	1 870	1 935	1 862	1 917
Dłużne papiery w wartościowe	10 631	9 840	10 085	11 422	11 568	13 676	15 320	17 146
Kredyty i pożyczki	18 185	18 838	17 890	20 256	20 793	21 976	20 432	23 641
Kredyty handlowe								
Pozostałe pasywa dłużne	56	56	55	54	56	55	66	53
Pozostałe sektory	74 761	78 826	79 583	77 249	79 907	81 268	79 307	80 489
Krótkoterminowe	30 452	33 428	33 975	31 448	32 446	32 515	31 212	30 232
Rachunki bieżące i depozyty	0	0	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery w wartościowe	2	9	5	7	4	90	89	95
Kredyty i pożyczki	6 296	6 391	6 579	6 156	5 964	6 007	5 457	5 992
Kredyty handlowe	22 669	25 431	25 834	23 970	24 709	24 751	24 247	22 920
Pozostałe pasywa dłużne	1 485	1 597	1 557	1 315	1 769	1 667	1 419	1 225
Długoterminowe	44 309	45 398	45 608	45 801	47 461	48 753	48 095	50 257
Rachunki bieżące i depozyty	0	0	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery w wartościowe	4 572	4 353	4 298	4 364	4 515	4 984	5 137	5 411
Kredyty i pożyczki	38 402	39 783	40 225	40 377	41 485	42 642	41 899	43 623
Kredyty handlowe	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	719	677	612	651	909	820	768	863
Pozostałe pasywa dłużne	616	585	473	409	552	307	291	360
Inwestycje bezpośrednie: instrumenty dłużne	102 735	105 350	107 665	108 549	114 456	116 551	116 798	114 911
Inwestor bezpośredni w podmiotach bezpośredniego inwestowania	53 851	55 657	57 267	57 563	61 700	63 420	63 504	62 205
Podmioty bezpośredniego inwestowania w inwestorach bezpośrednich	3 739	3 939	4 751	4 551	4 474	3 820	3 652	3 778
Między innymi podmiotami w grupie	45 145	45 754	45 647	46 435	48 282	49 311	49 642	48 928
Zadłużenie zagraniczne brutto	327 540	337 280	341 400	347 584	355 984	373 276	372 049	386 353

Tabela XXXII. Zadłużenie zagraniczne brutto (mln USD)

	2022				2023			
	I kw	II kw	III kw	IV kw	I kw	II kw	III kw	IV kw
Sektor rządowy i samorządowy	94 063	90 017	84 987	97 992	100 304	106 357	100 508	116 719
Krótkoterminowe	59	43	55	71	84	85	176	1 250
Rachunki bieżące i depozyty								
Dłużne papiery w artościow e	1	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty i pożyczki	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty handlow e	58	43	55	71	84	85	81	117
Pozostałe pasyw a dłużne	0	0	0	0	0	0	95	1 133
Długoterminowe	94 004	89 974	84 932	97 921	100 220	106 272	100 332	115 469
SDR-y alokacja								
Rachunki bieżące i depozyty								
Dłużne papiery w artościow e	59 247	57 863	53 324	62 138	63 533	70 025	64 952	73 501
Kredyty i pożyczki	33 454	31 049	30 607	34 883	35 750	35 502	34 653	41 386
Kredyty handlow e	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe pasyw a dłużne	1 303	1 062	1 001	900	937	745	727	582
Narodowy Bank Polski	17 096	18 225	19 524	20 081	20 059	23 889	27 803	25 155
Krótkoterminowe	9 859	11 304	12 765	13 100	13 019	16 977	20 900	18 119
Rachunki bieżące i depozyty	9 834	11 302	12 691	13 097	12 969	16 890	20 882	17 955
Dłużne papiery w artościow e								
Kredyty i pożyczki	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty handlow e								
Pozostałe pasyw a dłużne	25	2	74	3	50	87	18	164
Długoterminowe	7 237	6 921	6 759	6 981	7 040	6 912	6 903	7 036
SDR-y alokacja	7 237	6 921	6 759	6 981	7 040	6 912	6 903	7 036
Rachunki bieżące i depozyty								
Dłużne papiery w artościow e								
Kredyty i pożyczki	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty handlow e								
Pozostałe pasyw a dłużne	0	0	0	0	0	0	0	0
MIF z wyłączeniem NBP	55 840	51 627	47 043	54 297	55 642	59 898	58 338	69 122
Krótkoterminowe	21 341	19 576	17 608	18 462	18 303	19 104	18 366	21 875
Rachunki bieżące i depozyty	19 333	17 527	16 217	16 317	16 122	16 717	15 999	18 163
Dłużne papiery w artościow e	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty i pożyczki	1 709	1 693	1 167	1 606	1 596	1 806	1 791	3 027
Kredyty handlow e								
Pozostałe pasyw a dłużne	299	356	224	539	585	581	576	685
Długoterminowe	34 499	32 051	29 435	35 835	37 339	40 794	39 972	47 247
Rachunki bieżące i depozyty	2 365	2 047	1 878	2 028	2 037	2 097	1 975	2 119
Dłużne papiery w artościow e	11 832	10 275	9 915	12 169	12 597	14 821	16 252	18 946
Kredyty i pożyczki	20 240	19 671	17 588	21 581	22 644	23 816	21 675	26 123
Kredyty handlow e								
Pozostałe pasyw a dłużne	62	58	54	57	61	60	70	59
Pozostałe sektory	83 210	82 311	78 241	82 304	87 020	88 069	84 133	88 933
Krótkoterminowe	33 892	34 906	33 403	33 507	35 335	35 235	33 111	33 404
Rachunki bieżące i depozyty	0	0	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery w artościow e	2	10	5	8	5	97	94	105
Kredyty i pożyczki	7 007	6 674	6 468	6 559	6 495	6 509	5 788	6 620
Kredyty handlow e	25 231	26 554	25 398	25 539	26 909	26 823	25 723	25 326
Pozostałe pasyw a dłużne	1 652	1 668	1 532	1 401	1 926	1 806	1 506	1 353
Długoterminowe	49 318	47 405	44 838	48 797	51 685	52 834	51 022	55 529
Rachunki bieżące i depozyty	0	0	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery w artościow e	5 089	4 545	4 225	4 649	4 917	5 402	5 449	5 978
Kredyty i pożyczki	42 743	41 542	39 546	43 019	45 177	46 210	44 449	48 201
Kredyty handlow e	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniow e	800	707	602	693	990	889	815	953
Pozostałe pasyw a dłużne	686	611	465	436	601	333	309	397
Inwestycje bezpośrednie: instrumenty dłużne	114 344	110 006	105 850	115 653	124 642	126 306	123 906	126 972
Inw estor bezpośredni w podmiotach bezpośredniego inw estow ania	59 937	58 117	56 301	61 331	67 191	68 728	67 368	68 734
Podmioty bezpośredniego inw estow ania w inw estorach bezpośrednich	4 161	4 113	4 670	4 849	4 872	4 140	3 874	4 175
Między innymi podmiotami w grupie	50 246	47 776	44 879	49 473	52 579	53 438	52 664	54 063
Zadłużenie zagraniczne brutto	364 553	352 186	335 645	370 327	387 667	404 519	394 688	426 901

Tabela XXXIII. Zadłużenie zagraniczne Polski – wybrane wskaźniki

	Jednostka	II kw 2021		III kw 2021		IV kw 2021		I kw 2022		II kw 2022		III kw 2022		IV kw 2022		I kw 2023		II kw 2023		III kw 2023		IV kw 2023	
		I kw 2022	II kw 2022	III kw 2022	IV kw 2022	I kw 2022	II kw 2022	III kw 2022	IV kw 2022	I kw 2022	II kw 2022	III kw 2022	IV kw 2022	I kw 2022	II kw 2022	III kw 2022	IV kw 2022	I kw 2023	II kw 2023	III kw 2023	IV kw 2023		
1. Zadłużenie zagraniczne Produkt krajowy brutto	%	56,0	55,9	55,9	56,5	53,1	52,3	50,8	51,7	49,5													
2. Zadłużenie zagraniczne krótkoterminowe Zadłużenie zagraniczne ogółem	%	30,2	31,2	31,2	31,9	30,1	30,3	30,2	31,1	29,0													
3. Zadłużenie zagraniczne krótkoterminowe Oficjalne aktywa rezerwowe	%	69,7	71,2	71,2	70,7	66,8	68,9	67,7	68,1	63,9													
4. Zadłużenie zagraniczne ogółem Wpływy z eksportu towarów i usług	%	95,2	92,3	92,3	90,7	84,2	82,4	81,8	86,0	85,2													
5. Zadłużenie zagraniczne netto Produkt krajowy brutto	%	8,8	8,4	8,4	6,8	6,8	6,0	6,0	4,6	4,4													
6. Zadłużenie zagraniczne z terminem spłaty do 1 roku Oficjalne aktywa rezerwowe	%	86,6	86,5	86,5	84,9	78,9	81,6	81,8	82,9	79,3													
7. Zadłużenie zagraniczne sektora rządowego i samorządowego z terminem spłaty do 1 roku Oficjalne aktywa rezerwowe	%	4,2	3,5	3,5	3,0	6,1	5,0	3,6	4,3	7,2													
A. Zadłużenie zagraniczne ogółem	mln zł	1 523 876	1 578 674	1 578 674	1 662 547	1 630 118	1 664 408	1 661 199	1 724 666	1 679 855													
B. Zadłużenie zagraniczne długoterminowe	mln zł	1 063 590	1 086 635	1 131 836	1 139 716	1 160 660	1 158 742	1 158 788	1 192 814	1 192 814													
C. Zadłużenie zagraniczne krótkoterminowe	mln zł	460 286	492 039	446 838	522 831	469 452	505 666	502 411	531 852	487 041													
D. Produkt krajowy brutto	mln zł	2 721 534	2 826 312	2 941 719	3 067 495	3 181 420	3 272 054	3 335 658	3 396 269	3 396 269													
E. Oficjalne aktywa rezerwowe	mln zł	660 783	691 382	750 898	733 756	731 426	742 320	786 644	762 650	762 650													
F. Zadłużenie zagraniczne netto	mln zł	240 318	237 040	201 108	208 307	192 334	194 753	153 061	151 033	151 033													
F. Wpływy z eksportu towarów i usług	mln zł	1 600 234	1 709 829	1 832 536	1 936 114	2 019 431	2 030 343	2 005 201	1 972 365	1 972 365													
G. Zadłużenie zagraniczne z terminem wymagalności do 1 roku	mln zł	572 540	598 193	637 308	578 676	597 091	607 429	651 760	605 157	605 157													
H. Zadłużenie zagraniczne sektora rządowego i samorządowego z terminem spłaty do 1 roku	mln zł	27 759	24 510	22 401	44 980	36 454	26 878	33 501	33 501	33 501													
I. Kurs średni EUR w okresie	zł	4,6253	4,6475	4,7440	4,7291	4,7096	4,5490	4,4988	4,4182	4,4182													

Spis ramek

Ramka 1. Dochody z pracy migrantów	23
Ramka 2. Wstępne dane o zagranicznych inwestycjach bezpośrednich w Polsce w 2023 r.	31
Ramka 3. Wstępne dane o polskich inwestycjach bezpośrednich za granicą w 2023 r.	37

Spis wykresów

Wykres 1. Saldo rachunku bieżącego i kapitałowego w ujęciu kwartalnym	8
Wykres 2. Saldo rachunku bieżącego i kapitałowego w % PKB w ujęciu płynnego roku.....	9
Wykres 3. Wartości handlu zagranicznego towarami i usługami.....	10
Wykres 4. Zmiany wolumenu, cen i wartości eksportu (% r/r).....	11
Wykres 5. Zmiany eksportu towarów wg głównych kategorii (mln zł r/r).....	13
Wykres 6. Zmiany wolumenu, cen i wartości importu (% r/r).....	15
Wykres 7. Zmiany importu towarów wg głównych kategorii (mln zł r/r).....	16
Wykres 8. Zmiany wartości importu towarów z Chin wg głównych kategorii (% r/r).....	17
Wykres 9. Saldo obrotów towarowych wg głównych kategorii (mln zł r/r).....	18
Wykres 10. Saldo międzynarodowego handlu usługami.....	21
Wykres 11. Inwestycje bezpośrednie – pasywa.....	30
Wykres 12. Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce.....	31
Wykres 13. Inwestycje portfelowe – pasywa	33
Wykres 14. Pozostałe inwestycje – pasywa.....	35
Wykres 15. Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą	37
Wykres 16. Stan oficjalnych aktywów rezerwowych.....	40
Wykres 17. Kraj pochodzenia nierezydentów, z którymi rezydenci posiadają otwarte pozycje w instrumentach stóp procentowych.....	41
Wykres 18. Instrumenty stóp procentowych otwarte między rezydentami a nierezydentami – struktura walutowa	41
Wykres 19. Rezydenci posiadający pozycje w walutowych instrumentach pochodnych otwarte z nierezydentami – struktura sektorowa (wartość nominalna w mld zł).....	43
Wykres 20. Główne pary walutowe dla walutowych instrumentów pochodnych	43
Wykres 21. Wartość nominalna walutowych instrumentów pochodnych otwartych pomiędzy rezydentami a nierezydentami	44
Wykres 22. Zadłużenie zagraniczne.....	45
Wykres 23. Zadłużenie zagraniczne sektora rządowego i samorządowego	46
Wykres 24. Zadłużenie zagraniczne pozostałych sektorów	47
Wykres 25. Inwestycje bezpośrednie: instrumenty dłużne.....	48
Wykres 26. Zadłużenie zagraniczne sektora bankowego.....	49
Wykres 27. Struktura walutowa zadłużenia zagranicznego.....	50
Wykres 28. Relacja krótkoterminowego zadłużenia do oficjalnych aktywów rezerwowych	50
Wykres 29. Relacja zadłużenia zagranicznego netto do PKB	51

Spis tabel

Tabela 1. Usługi (mln zł)	20
Tabela 2. Środki przekazane do kraju z tytułu pracy Polaków za granicą (mln zł).....	23
Tabela 3. Środki przekazane za granicę z tytułu pracy cudzoziemców w Polsce (mln zł).....	24
Tabela 4. Dochody pierwotne (mln zł).....	25
Tabela 5. Dochody wtórne (mln zł).....	26
Tabela 6. Transfery z Unią Europejską (mln zł).....	27
Tabela 7. Rachunek kapitałowy (mln zł)	28
Tabela 8. Rachunek finansowy – pasywa (mln zł)	29
Tabela 9. Inwestycje bezpośrednie – pasywa (mln zł).....	30
Tabela 10. Inwestycje portfelowe – pasywa (mln zł).....	32
Tabela 11. Pozostałe inwestycje – pasywa (mln zł).....	34
Tabela 12. Rachunek finansowy – aktywa (mln zł).....	36
Tabela 13. Oficjalne aktywa rezerwowe – stany (mln zł)	40
Tabela 14. Pochodne instrumenty finansowe netto (mln zł).....	42
Tabela 15. Zadłużenie zagraniczne Polski – wybrane wskaźniki	52

Warszawa, 2024